

BIULETYN INFORMACYJNY

POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1(11)/2004

Inauguracja
roku akademickiego
2003/2004

50 lat
Wydziału
Mechanicznego

Drodzy Czytelnicy,

Nie będzie chyba nadużyciem, jeżeli napiszemy, że rok 2003 był dla naszej uczelni szczególnie, a dokładniej – jubileuszowy. W maju odbyły się główne uroczystości związane z obchodami 50-lecia działalności Politechniki Lubelskiej. W październiku 2003 r. Wydział Mechaniczny świętował swoje Złote Gody. Kulminacyjnym wydarzeniem obchodów było uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego, o przebiegu którego informujemy w bieżącym wydaniu. W październiku również oddaliśmy w Państwa ręce 10. numer „Biuletynu Informacyjnego Politechniki Lubelskiej”. Może nie jest to zawrotna liczba, ale dla nas, a mamy nadzieję, że dla Państwa także, ważna i godna odnotowania. Nie zapominajmy, że poszczególne numery pozostają świadkami naszej lokalnej historii. „Biuletyn” obchodzi swój skromny jubileusz dzięki wiernym Czytelnikom, autorom artykułów, kolegium redakcyjnemu oraz stałym korespondentom. Do współpracy zaprosiliśmy wielu znanych autorów. I wciąż pozostajemy otwarci na nowe propozycje. Cieszy nas, iż tak wielu młodych ludzi wypowiada się na łamach pisma. Chcemy, aby „Biuletyn” stawał się coraz ciekawszy, żywszy i aby przyciągał coraz szersze grono zarówno współpracowników, jak i czytelników.

Wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczyniają się do istnienia „Biuletynu” bardzo gorąco i serdecznie dziękujemy. Oczywiście czekamy na głosy, listy i opinie.

Redakcja

BIULETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1(11)/2004

Wydarzenia	2
Kronika rektorska	3
Informacja o pracach Senatu	6
Medal Politechniki Lubelskiej... ..	8
Inauguracja roku akademickiego 2003/2004	9
Uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego PL z okazji 50-lecia Wydziału	16
Prorektor Tadeusz Latocha.....	21
Pożegnania	22
Wizyta prof. Macieja Grabskiego	25
30 lat IV Wydziału Nauk Technicznych LTN.....	26
To już 10. numer „Biuletynu Informacyjnego PL”	29
Zaufanie to najważniejsza rzecz we współpracy	30
Projekt Parku Politechniki	32
Badania naukowe i współpraca uczelni z... ..	34
Nowe zasady szkolenia wojskowego... ..	35
Chemia, homeopatia i kodeks wartości	37
Inżynier na rynku pracy – konferencja	39
Regionalna Strategia Innowacji... ..	40
II Posiedzenie Regionalnego Komitetu Sterującego... ..	41
Człowiek, który odkrywa i realizuje swoją legendę	42
Adapciak 2003	45
Wydział Mechaniczny	46
Rozwój kadry naukowej	
Dydaktyka	
Konferencje, seminaria	
Współpraca międzynarodowa	
Wydarzenia	
Wydział Elektrotechniki i Informatyki	50
Rozwój kadry naukowej	
Badania naukowe	
Konferencje	
Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej	53
Rozwój wydziału	
Dydaktyka	
Co słycać w katedrach?	
Współpraca międzynarodowa	
Nagrody, awanse...	
Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki.....	57
Wydarzenia	
Dydaktyka	
Biblioteka Główna PL	59
Studium Języków Obcych	62
Życie studenckie	62
Samorząd Studentów PL	
Forum Studenckich Kół Naukowych 2003	
Menadżer XXI wieku – ile wiedzy, ile umiejętności	
Wiedza i Technika	
V Międzynarodowy Zlot Historycznych Pojazdów Militarnych	
Miejscowe wycieczki Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej	
„Taniec to nie układ figur, żeby się go nauczyć trzeba go pokochać”	
Pracowita jesień	
Koncert za koncertem	
Z „Trampem” w góry	
Rejs naszych marzeń	
Mimo wszystko, było warto	
Listopadowy rajd rowerowy	
Kolejne sukcesy i medale zawodników	
Sportowego Klubu Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej	
Halowy turniej piłki nożnej	

Wydarzenia

wrzesień 2003

12-18 września zorganizowany został obóz adaptacyjny „Adapciak 2003”.

⇒ Adapciak 2003

18-20 września odbyło się XI spotkanie „Młodych menadżerów”.

⇒ Menadżer XXI wieku – ile wiedzy...

21 września rozpoczęły się regaty członków Yacht Clubu Politechniki Lubelskiej.

⇒ Mimo wszystko, było warto...

25 września odbyło się posiedzenie Senatu Politechniki Lubelskiej.

30 września odbyło się uroczyste nadanie Auli II imienia prof. Kazimierza Lutka.

⇒ WM – wydarzenia

październik 2003

2 października został otwarty nowy obiekt Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki.

⇒ WZIPT – wydarzenia

2 października odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2003/2004 w Politechnice Lubelskiej.

⇒ Inauguracja roku akademickiego 2003/2004

7 października oddano do użytku nową wypożyczalnię podręczników i czytelnię techniczną.

⇒ Biblioteka Główna PL

10 października utworzone zostało Laboratorium Budownictwa na WIBiS.

⇒ WIBiS – dydaktyka

20 października zmarł doc. dr inż. Tadeusz Latocha.

⇒ Prorektor Tadeusz Latocha

22 października odbyło się uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego PL z okazji 50-lecia Wydziału.

⇒ Uroczyste, otwarte posiedzenie Rady WM...

listopad 2003

15-16 listopada zorganizowany został II rajd rowerowy do Kazimierza.

⇒ Listopadowy rajd rowerowy do Kazimierza

20 listopada odbyło się posiedzenie Senatu Politechniki Lubelskiej.

20-21 listopada odbyła się II edycja konferencji „Inżynier na rynku pracy”.

⇒ Inżynier na rynku pracy – konferencja

25 listopada zorganizowane zostało Forum Studenckich Kół Naukowych PL.

⇒ Forum Studenckich Kół Naukowych 2003

26-30 listopada odbył się IX rajd „Tatry 2003”.

⇒ Z „Trampem” w góry

grudzień 2003

2 grudnia nastąpiły zmiany organizacyjne w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.

⇒ WZIPT – wydarzenia

4 grudnia zorganizowana została sesja naukowa pt. „100-lecie hipotezy wytyżeniowej Maksymiliana Tytusa Hubera”.

⇒ WM – konferencje...

12 grudnia powołana została Rada Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska.

15 grudnia odbyło się II posiedzenie Regionalnego Komitetu Sterującego.

⇒ II posiedzenie Regionalnego Komitetu Sterującego...

16 grudnia odbyło się założycielskie zebranie XV Komisji Nauk Nieliniowych PAN, Oddział w Lublinie.

⇒ WM – wydarzenia

17 grudnia gościł w Politechnice Lubelskiej prof. Maciej Grabski, prezes Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

⇒ Wizyta prof. Macieja Grabskiego

styczeń 2004

15 stycznia Prezydium Państwowej Komisji akredytacyjnej podjęło uchwałę w sprawie oceny jakości kształcenia na poziomie zawodowym i magisterskim na kierunku *budownictwo*.

⇒ WIBiS – dydaktyka

22 stycznia odbyło się posiedzenie Senatu Politechniki Lubelskiej.

22 stycznia Senat PL ustanowił *Medal Politechniki Lubelskiej* dla najlepszych absolwentów.

⇒ Medal Politechniki Lubelskiej dla najlepszych absolwentów

Kronika rektorska

- 27 sierpnia 2003 r. podpisana została umowa między Politechniką Lubelską a Wyższą Szkołą Społeczno-Przyrodniczą w Lublinie dotycząca współpracy naukowej i dydaktycznej.
- 14 września 2003 r. na stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Chełmie rektor uczestniczył w Dożynkach Wojewódzkich 2003.
- 15 września 2003 r. rektor wziął udział w uroczystym otwarciu XLVI Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego Oddział w Puławach.
- 18 września 2003 r. w Nałęczowie rektor otworzył FORUM Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz konferencję pt. *Dziś i jutro zawodu bibliotekarza*. Ich organizatorami byli: Zarząd Główny SBP, Biblioteka Główna Politechniki Lubelskiej oraz Zarząd Okręgu SBP w Lublinie.
- 21 września 2003 r. rektor wziął udział, na zaproszenie Prezydenta Miasta Lublina, w *Lubelskim Świątku Plonów 2003* w Muzeum Wsi Lubelskiej.
- 1 października 2003 r. rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2003/2004 w Akademii Rolniczej w Lublinie.
- 3 października 2003 r., na zaproszenie rektora i Senatu Akademii Medycznej w Lublinie, rektor wziął udział w uroczystości inauguracji roku akademickiego 2003/2004.
- 8 października 2003 r. rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2003/2004 w Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach.
- 14 października 2003 r. rektor wziął udział w uroczystości z okazji Dnia Edukacji Narodowej, która odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie.
- 15 października 2003 r. rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2003/2004 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.
- 15 października 2003 r. rektor był obecny na spektaklu przygotowanym przez Grupę Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej pt. „Akrobaci, kwiaty i księżyc pomiędzy”.
- 15 października 2003 r. rektor uczestniczył w Gali z okazji 200-lecia Ubezpieczeń w Polsce.
- 15 października 2003 r. rektor został zaproszony przez Lubelskie Porozumienie Samorządów Studenckich na spotkanie z okazji inauguracji roku akademickiego 2003/2004.
- 16 października 2003 r. rektor uczestniczył w posiedzeniu plenarnym Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.
- 17 października 2003 r. rektor brał udział w spotkaniu Lubelskiego Związku Pracodawców w Zespole Szkół Plastycznych w Lublinie z okazji wręczenia statuetki *Lubelski Orzeł Biznesu*.
- 19 października 2003 r. rektor uczestniczył w inauguracji roku akademickiego 2003/2004 w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Inaugurację poprzedziła msza święta koncelebrowana przez JE Arcybiskupa ks. prof. Józefa Życińskiego.
- 20 października 2003 r. rektor był na spotkaniu lubelskiego środowiska naukowego, w trakcie którego odbyła się debata panelowa pt. „Rzetelność w Nauce” i otwarcie wystawy ukazującej 10 lat działalności Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.
- 21 października 2003 r. w siedzibie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego odbyło się, z udziałem rektora, zebranie Komitetu Honorowego Obchodów Święta 11 Listopada-Narodowego Święta Niepodległości.
- 21 października 2003 r. rektor uczestniczył w Kolegium Rektorów Środowiska Lubelskiego, zorganizowanym przez rektora Akademii Medycznej.
- 22 października 2003 r. rektor wziął udział w uroczystym, otwartym posiedzeniu Rady Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej z okazji 50-lecia Wydziału. W trakcie uroczystości rektor został uhonorowany *Medalem 50-lecia Wydziału Mechanicznego*.
- 23 października 2003 r. rektor wziął udział w inauguracji roku akademickiego 2003/2004 w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.
- 23-25 października 2003 r. rektor uczestniczył w Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w Kielcach, której organizatorem była Politechnika Świętokrzyska.
- 29 października 2003 r. rektor spotkał się z członkami rady programowej, zespołem redakcyjnym oraz gronem korespondentów „Biuletynu Informacyjnego PL” z okazji ukazania się 10. numeru pisma akademickiego.

- 18 listopada 2003 r. rektor spotkał się w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu z Podsekretarzem Stanu Tadeuszem Szulcem. Celem tego spotkania były plany rozwoju Politechniki Lubelskiej, zwłaszcza w aspekcie inwestycyjnym.
- 20 listopada 2003 r. w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki odbyła się konferencja „Inżynier na rynku pracy”, zorganizowana przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej. Rektor powitał uczestników konferencji, nakształając jednocześnie wizerunek współczesnego inżyniera i wymagania jakim musi sprostać na rynku pracy.
- 21 listopada 2003 r. rektor gościł delegację z Uniwersytetu Christiana-Albrechta w Kilonii. W trakcie wizyty została podpisana umowa o współpracy między Politechniką Lubelską (Wydziałem Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej) a Uniwersytetem Christiana-Albrechta w Kilonii (Wydziałem Nauk Rolniczych i Żywności).
- 25 listopada 2003 r. rektor wziął udział w kolejnym Forum Studenckich Kół Naukowych Politechniki Lubelskiej zorganizowanym przez dr inż. Leszka Gardyńskiego. Spotkanie było okazją do prezentacji kół naukowych, bieżących wydarzeń i problemów związanych z ich działalnością. Obecnie w uczelni działają 23 koła naukowe.

Otwarcie forum. Od lewej: prorektor ds. kształcenia dr inż. Adam Wasilewski, rektor prof. Józef Kuczmaszewski, dziekan WIBiS prof. Zdzisław Krzowski, kierownik Katedry Automatykacji prof. Stanisław Płaska

- 26 listopada 2003 r. rektor uczestniczył w „Symposium zastosowań nowoczesnych technik w inżynierii ochrony środowiska”. Jego organizatorem było Koło Naukowe Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Lubelskiej.
- 28 listopada 2003 r. w Sali Kolumnowej Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie odbyła się z udziałem rektora 14. Sesja Zgromadzenia Ogólnego Członków Polskiej Akademii Nauk. Sesji przewodniczył prof. dr hab. Jan Gliński.
- 3 grudnia 2003 r. rektor uczestniczył w uroczystości 10-lecia Regionalnej Izby Gospodarczej. Uroczystość odbyła się w Filharmonii Lubelskiej.
- 4 grudnia 2003 r. Zarząd Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A. gościł rektora na uroczystości *Barbórki*.
- 5 grudnia 2003 r. miała miejsce uroczystość pożegnania odchodzących na emeryturę pracowników Politechniki Lubelskiej. W trakcie uroczystości rektor, w imieniu władz uczelni, podziękował emerytom za lata ofiarnej pracy dla dobra uczelni i społeczności lokalnej.

- 8 grudnia 2003 r. w Sali Kolumnowej Lubelskiego Towarzystwa Naukowego odbyło się, z udziałem rektora, posiedzenie Kapituły Lubelskiej Nagrody Naukowej 2003.
- 9 grudnia 2003 r. Samorząd Studentów Politechniki Lubelskiej zaprosił rektora na uroczyste podpisanie listu intencyjnego pomiędzy Politechniką Lubelską a Federacją Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT oraz Samorządem Studentów Politechniki Lubelskiej. Spotkanie odbyło się w „Spichlerzu”. List intencyjny zawiera deklarację współpracy w zakresie: pomocy w organizowaniu praktyk w zakładach produkcyjnych, pozyskiwaniu fundatorów stypendiów, pomocy w doborze prac przejściowych i dyplomowych ukierunkowanych na ich praktyczne zastosowanie.
- 10 grudnia 2003 roku rektor uczestniczył w spotkaniu z wiceprezesem firmy Boeing na Europę centralną Panem Stanleyem Glodem. Spotkanie zorganizowane było przez V-ce Przewodniczącego Rady Miasta Lublina oraz Zarząd Lubelskiego Forum Pracodawców. Przedstawiono na nim sposoby szerokiego zastosowania najnowszych technologii dla rozwoju miast i regionów na przykładzie przedsięwzięć realizowanych przez firmę Boeing Corporation.

- 11 grudnia 2003 r. w sali konferencyjnej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie odbyło uroczyste posiedzenie Rady Naukowej z okazji XXXV-lecia Instytutu, w którym wziął udział rektor.
- 12 grudnia 2003 r. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Europejskie Centrum Biznesu oraz Związek Pracodawców Lubelszczyzny zorganizowali Wielką Galę Lubelskiego Biznesu, która odbyła się w Sali Kongresowej Akademii Rolniczej w Lublinie. W uroczystości uczestniczył rektor.
- 15 grudnia 2003 r. rektor przewodniczył kolegium rektorskiemu, w którym uczestniczyli dziekani wydziałów

naszej uczelni oraz gość z Ministerstwa Nauki i Informatyzacji Podsekretarz Stanu prof. Ewa Okoń-Horodyńska. Następnie Pani Minister wzięła udział w II posiedzeniu Regionalnego Komitetu Sterującego powołanego w ramach projektu „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego”. W godzinach wieczornych rektor uczestniczył w spotkaniu w Politechnice Rzeszowskiej, które miało na celu zainicjowanie wspólnych działań zmierzających do utworzenia Centrum Zaawansowanych Technologii.

- 16 grudnia 2003 r. rektor wziął udział w spotkaniu opłatkowym Rady Miasta Lublina w Trybunale Koronnym.
- 17 grudnia 2003 r. na zaproszenie rektora przybył z wizytą do Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Maciej Grabski, prezes Zarządu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

Od lewej: prof. J. Kuczmaszewski, mgr H. Celoch, prof. M. Grabski

- 18 grudnia 2003 r. rektor uczestniczył w konferencji „Twoja wizja rozwoju przedsiębiorczości”, zorganizowanej przez Forum Business Centre Club.
- 18 grudnia 2003 r. odbyło się spotkanie rektora z prof. dr hab. Józefem Zającem, rektorem Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.
- 18 grudnia 2003 r. rektor uczestniczył w tradycyjnym spotkaniu opłatkowym zorganizowanym przez Zespół Tańca Ludowego „Krajka”.
- 19 grudnia 2003 roku w Sali Białej Stołówki PL odbyło się spotkanie opłatkowe społeczności akademickiej Politechniki Lubelskiej. W spotkaniu uczestniczyli: JE Ksiądz Arcybiskup Józef Życiński, rektorzy lubelskich uczelni, pracownicy Politechniki Lubelskiej oraz zaproszeni goście.

- 23 grudnia 2003 r. rektor uczestniczył w spotkaniu wigilijnym w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.
- 6 stycznia 2004 r. rektor Akademii Rolniczej, prof. Zdzisław Targoński zaprosił rektora na spotkanie noworoczne pracowników i przyjaciół Akademii Rolniczej do gmachu Centrum Kongresowego.
- 6 stycznia 2004 r. rektor uczestniczył w tradycyjnym spotkaniu noworocznym w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Spotkanie było połączone z wręczeniem Lubelskiej Nagrody Naukowej 2003 oraz Honorowych Odznaczeń LTN.
- 7 stycznia 2004 r. w rektoracie miało miejsce spotkanie noworoczne rektora z byłymi rektorami Politechniki Lubelskiej.
- 10 stycznia 2004 r. rektor wziął udział w spotkaniu z emerytami w Stołówce Politechniki Lubelskiej.
- 13 stycznia 2004 r. w Sali Senatu Politechniki Lubelskiej odbyło się spotkanie rektora z dziekanami wydziałów oraz przewodniczącymi komisji senackich. Celem spotkania były bieżące problemy uczelni oraz tematyka najbliższego posiedzenia Senatu.

- 15-18 stycznia 2004 r. rektor uczestniczył w krajowej Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w Bielsku-Białej w Akademii Techniczno-Humanistycznej. Obrady były poświęcone zagadnieniom związanym z ustawą o szkolnictwie wyższym, finansowaniem szkolnictwa wyższego i pozycją polskich uczelni po wstąpieniu do Unii Europejskiej.

Informacja o pracach Senatu PL

(wrzesień 2003 – styczeń 2004)

Przedmiotem obrad były następujące sprawy i zagadnienia:

- zatwierdzono „Sprawozdanie z działalności Politechniki Lubelskiej za rok akademicki 2002/2003” oraz pozytywnie oceniono działalność rektora,
- przedstawiono wyniki rekrutacji na I rok studiów i problematykę dotyczącą rozpoczęcia nowego roku akademickiego 2003/2004,
- pozytywnie zaopiniowano wniosek o utworzenie Laboratorium Budownictwa na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
- przedstawiono informację dotyczącą współpracy ze szkołami wyższymi w regionie. Senat upoważnił rektora do aktywnego działania w tym zakresie,
- uchwalono „Ramowy program posiedzeń Senatu Politechniki Lubelskiej” na rok akademicki 2003/2004,
- przedstawiono informację dotyczącą wspomagania zespołów opracowujących wnioski o programy międzynarodowe,
- pozytywnie zaopiniowano wnioski Rady Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki w sprawie powołania:
Katedry Metod Ilościowych w Zarządzaniu,
Katedry Marketingu,
Katedry Finansów i Rachunkowości.
- wyrażono zgodę na badanie bilansu za rok 2003 przez biegłych rewidentów z Zespołu Doradców Finansowo-Księgowych Spółka „Doradca” z Lublina,
- zaakceptowano podpisanie umów o współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską a: Państwowym Uniwersytem Pedagogicznym im. Iwana Franki w Drohobyczu oraz Uniwersytem Christiana-Albrechta w Kilonii,
- przedstawiono informację o pracach dotyczących oceny instytutów i katedr,
- zapoznano się z opinią na temat przygotowania kierunków studiów do akredytacji,
- zaakceptowano wniosek Rady Wydziału Elektrotechniki i Informatyki o przekształcenie Katedry Elektrotechniki Ogólnej w Katedrę Inżynierii Komputerowej i Elektrycznej.

Przyjęto do realizacji uchwały m.in. w sprawie:

- zmian w Statucie Politechniki Lubelskiej,
- warunków i trybu rekrutacji na studia oraz zakresu egzaminu wstępnego w roku akademickim 2004/2005 i 2005/2006, oraz uchwałę wprowadzającą zmiany w Uchwale Senatu z dnia 21 listopada 2002 r. w sprawie laureatów i fi-

- nalistów olimpiad przedmiotowych, turniejów i konkursów przy ubieganiu się o przyjęcia na studia (tekst jednolity po wprowadzonych zmianach Uchwałą Senatu PL w dniu 20 listopada 2003 r.),
- zmiany w Uchwale Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie wysokości pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 2003/2004,
- określenia warunków i trybu kierowania za granicę pracowników i studentów Politechniki Lubelskiej w celach naukowych, dydaktycznych i szkołach oraz szczególnych ich uprawnień,
- wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Tadeuszowi Kaczorkowi z Politechniki Warszawskiej,
- zatwierdzenia korekty do planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2003 r.,
- gospodarowania środkami na działalność naukowo-badawczą oraz ustalenia narzutów kosztów pośrednich,
- ustalenia zasad przyznawania nagród pracownikom Politechniki Lubelskiej nie będącym nauczycielami akademickimi,
- ustanowienia *Medalu Politechniki Lubelskiej* dla najlepszych absolwentów,
- zmian organizacyjnych w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki.

Rozpatrzone i zaopiniowano wiele spraw osobowych:

- wyrażono zgodę na odwołanie dyrektora administracyjnego w związku ze złożeniem rezygnacji z zajmowanego stanowiska,
- powołano mgr inż. Mieczysława Hasiaka na stanowisko dyrektora administracyjnego Politechniki Lubelskiej, wyłonionego w drodze konkursu,
- 2 wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej na stałe w związku z otrzymaniem tytułu naukowego,
- 1 wniosek o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej na czas określony,
- 1 wniosek o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej na czas nieokreślony,
- 1 wniosek o powołanie na stanowisko dyrektora instytutu,
- 11 wniosków o powołanie na stanowiska kierowników katedr,
- 4 wnioski o powierzenie pełnienia obowiązków kierowników katedr.

Wykaz Uchwał Senatu PL

1. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2003 r. w sprawie oceny działalności rektora oraz zatwierdzenia *Sprawozdania z działalności Politechniki Lubelskiej za rok akademicki 2002/2003*.
2. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2003 r. w sprawie utworzenia Laboratorium Budownictwa na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
3. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie Politechniki Lubelskiej.
4. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2003 r. w sprawie o odwołanie Dyrektora Administracyjnego Politechniki Lubelskiej.
5. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie określenia warunków i trybu kierowania za granicę pracowników i studentów Politechniki Lubelskiej w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych oraz szczegółowych ich uprawnień.
6. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Tadeuszowi Kaczorkowi z Politechniki Warszawskiej.
7. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie wysokości pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 2003/2004.
8. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia oraz zakresu egzaminu wstępnego w roku akademickim 2004/2005 i 2005/2006.
9. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie uprawnień laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych, turniejów i konkursów przy ubieganiu się o przyjęcie na studia.
10. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.
11. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie zatwierdzenia korekty do planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej.
12. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie Dyrektora Administracyjnego Politechniki Lubelskiej.
13. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 22 stycznia 2004 r. w sprawie gospodarowania środkami na działalność naukowo-badawczą oraz ustalenia narzutów kosztów pośrednich.
14. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 22 stycznia 2004 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania nagród pracownikom Politechniki Lubelskiej nie będącym nauczycielami akademickimi.
15. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 22 stycznia 2004 r. w sprawie ustanowienia Medalu Politechniki Lubelskiej dla najlepszych absolwentów.
16. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 22 stycznia 2004 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki.

Wykaz Zarządzeń Rektora PL

1. Zarządzenie Nr R-19/2003 z dnia 1 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Pracy Politechniki Lubelskiej.
2. Zarządzenie Nr R-20/2003 z dnia 19 września 2003 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej w Domu Studenta Nr 1 Politechniki Lubelskiej.
3. Zarządzenie Nr R-21/2003 z dnia 21 września 2003 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej w Domu Studenta Nr 2 Politechniki Lubelskiej.
4. Zarządzenie Nr R-22/2003 z dnia 19 września 2003 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej w Domu Studenta Nr 3 Politechniki Lubelskiej.
5. Zarządzenie Nr R-23/2003 z dnia 19 września 2003 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej w Domu Studenta Nr 4 Politechniki Lubelskiej.
6. Zarządzenie Nr R-24/2003 z dnia 3 października 2003 r. w sprawie powołania Komisji ds. rozliczenia umów dzierżawy domów studenckich PL.
7. Zarządzenie Nr R-25/2003 z dnia 6 października 2003 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej dla wyłonienia kandydata na stanowisko Dyrektora Administracyjnego Politechniki Lubelskiej.
8. Zarządzenie Nr R-26/2003 z dnia 9 października 2003 r. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w Politechnice Lubelskiej.
9. Zarządzenie Nr R-27/2003 z dnia 10 października 2003 r. w sprawie powołania Laboratorium Budownictwa w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej.
10. Zarządzenie Nr R-28/2003 z dnia 27 października 2003 r. w sprawie stawek wynagradzania za ponadwymiarowe godziny dydaktyczne oraz za zajęcia dydaktyczne i prace dyplomowe wykonywane na rzecz uczelni na podstawie umów cywilnoprawnych.
11. Aneks Nr 1/2003 z 14 listopada 2003 r. do Zarządzenia Nr R-16/2003 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 30 czerwca 2003 r. w sprawie zasad odpłatności za zajęcia dydaktyczne prowadzone w PL w roku akademickim 2003/2004.
12. Zarządzenie Nr R-29/2003 z dnia 2 grudnia 2003 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.

13. Zarządzenie Nr R-30/2003 z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie powołania Komisji Nagród, Odznaczeń i Wyróżnień.
14. Zarządzenie Nr R-31/2003 z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska.
15. Zarządzenie Nr R-32/2003 z dnia 19 grudnia 2003 r. w sprawie przeprowadzenia oceny działalności instytutów, katedr i jednostek międzywydziałowych.
16. Zarządzenie Nr R-1/2004 z dnia 5 stycznia 2004 r. w sprawie ustalenia kosztów przeprowadzenia przewodu do stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego.
17. Zarządzenie Nr R-2/2004 z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie przewidywania budżetowego w 2004 r.
18. Zarządzenie Nr R-3/2004 z dnia 15 stycznia 2004 r. w sprawie powołania Komisji Likwidacyjnej Druków Ścisłego Zarachowania.
19. Zarządzenie Nr R-4/2004 z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu Reagowania Kryzysowego.
20. Zarządzenie Nr R-5/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej.
21. Zarządzenie Nr R-6/2004 z dnia 23 stycznia 2004 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.
22. Zarządzenie Nr R-7/2004 z dnia 26 stycznia 2004 r. w sprawie kont pocztowych.

Medal Politechniki Lubelskiej dla najlepszych absolwentów

Senat Politechniki Lubelskiej, działając na podstawie § 16 pkt. 1 Regulaminu Studiów PL, na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2004 r., ustanowił **Medal Politechniki Lubelskiej dla najlepszych absolwentów**.

Zasady i tryb przyznawania Medalu określa Regulamin.

REGULAMIN

1. Medal Politechniki Lubelskiej otrzymują najlepsi absolwenci studiów magisterskich i inżynierskich na każdym kierunku kształcenia. Medal może otrzymać absolwent, który studiował w Politechnice Lubelskiej co najmniej trzy lata.
2. Medal przyznaje Kapituła w składzie:
 - rektor,
 - dziekani wydziałów,
 - przewodniczący Samorządu Studentów.
 W przypadku, gdy przewodniczący Samorządu Studentów jest kandydatem do tego wyróżnienia zastępuje go wiceprzewodniczący lub inny członek Samorządu.
3. Postępowanie konkursowe przebiega w dwóch etapach:
 - a) wstępna kwalifikacja kandydatów,
 - b) przyznanie medalu najlepszemu absolwentowi.
4. W ostatnim semestrze nauki, na podstawie średniej ocen z całych studiów, wyznacza się pięciu najlepszych studentów na każdym kierunku kształcenia studiów magisterskich i inżynierskich.
5. Samorząd Studentów PL organizuje głosowanie na kandydatów wyłonionych w drodze postępowania przedstawionego w punkcie 4. W głosowaniu tajnym biorą udział studenci ostatniego roku studiów, wskazując osobę, która ich zdaniem powinna być wyróżniona medalem PL. Wyniki głosowania przekazywane są Kapitulie Medalu PL.
6. Po obronie prac dyplomowych przez kandydatów, Kapituła podejmuje decyzje o przyznaniu Medalu PL najlepszym absolwentom, kierując się następującymi kryteriami:

- a) ocena końcowa ze studiów określona zgodnie z Regulaminem Studiów i wzięta ze współczynnikiem wagowym 0,5,
- b) ocena środowiskowa kandydata (od 2 do 5) uzyskana na podstawie wyników głosowania studentów wzięta ze współczynnikiem 0,25,
- c) ocena działalności pozadydaktycznej kandydata (od 2 do 5) obejmującej osiągnięcia naukowe, artystyczne, sportowe, organizacyjne wzięta ze współczynnikiem wagowym 0,25.

Wzór Medalu Politechniki Lubelskiej dla najlepszych absolwentów

Opis Medalu

Medal stanowi na rewersie stylizowane godło Politechniki Lubelskiej z napisem Politechnika Lubelska, a na awersie napis: „Najlepszy absolwent Wydziału na kierunku”.

Średnica Medalu wynosi 70 mm.

Opis dyplomu

Dyplom na zielonym tle, grawerowany laserem na podkładzie drewnianym w etui o wymiarach 200x150 mm.

Inauguracja roku akademickiego 2003/2004

Dnia 2 października 2003 r. już po raz 51. w murach Politechniki Lubelskiej zabrzmiało radosne *Gaudeamus*.

Tradycyjnie rozpoczęcie nowego roku akademickiego poprzedziła msza święta odprawiona w Kościele Przemienienia Pańskiego w Lublinie przez JE Arcybiskupa Józefa Życińskiego.

O godz. 11.00 rozpoczęła się uroczystość inauguracyjna, którą zaszczycili przedstawiciele władz centralnych, wojewódzkich, samorządowych i kościelnych. Obecni byli także rektorzy polskich uczelni technicznych, szkół wyższych Lublina, ludzie z kręgu nauki, polityki i przemysłu.

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE JM REKTORA DR HAB. INŻ. JÓZEFA KUCZMASZEWSKIEGO, PROF. PL

**Wielce Szanowni
i Drodzy nam Goście,
Wysoki Senacie, Szanowne
Koleżanki i Koledzy,
Droga Młodzieży,**

Uroczystość inauguracji roku akademickiego jest zawsze dla wspólnoty akademickiej szczególnie, jest symbolem trwałości i powagi instytucji szkolnictwa wyższego, czasem refleksji nad sensem i istotą kształcenia, współczesną misją uczelni, a także problemami jakich doświadcza nasz system edukacji.

Rozpoczynamy 51. rok akademicki w naszej uczelni. Mamy jeszcze w pamięci majowe uroczystości 50-lecia. Przebiegły one godnie, z należnym randze Politechniki rozmachem. Gościliśmy wielu znakomitych gości. Jubileusz przybliżył nam naszą historię, przybliżył nam ludzi, którzy tworzyli podstawy dzisiejszej pozycji uczelni, przybliżył lepsze i gorsze lata. Z doświadczeń tych powinniśmy wyciągnąć wiele wniosków na przyszłość. Jubileusz był także źródłem niezapomnianych przeżyć dla naszych absolwentów, których gościliśmy na wielkim jubileuszowym zjeździe. Naszej ponad 20-tysięcznej rzeszy absolwentów Lubelszczyzna wiele zawdzięcza. To były dla nas chwile radości, ale także odpowiedzialności i wysiłku. Podczas uroczystego, otwartego posiedzenia Senatu w dniu 13 maja mówiłem, że Politechnika to nasze wspólne dzieło, z którego możemy być dumni. Dzisiaj ponownie, dzięki Państwa obecności doświadczam tego uczucia. Z dumą patrzę na wielu naszych wychowanków obecnych na tej sali, którzy aktywną i mądrą postawą, wszechstronnością zainteresowań, uczestnictwem w życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym regionu i kraju dają wyraz wysokim umiejętnościom i wiedzy wyniesionych z tych murów. Z szacunkiem myślę o wszystkich nauczycielach Politechniki, rozpoczynających kolejny rok pracy, których dociekliwość, wnikliwość i wytrwałość w poszukiwaniu

prawdy oraz światłość myśli i wrażliwość serc pozwalają stwarzać przyjazne środowisko dla nauki i edukacji. Cieszę się, że szczęśliwie wrócili po wakacjach nasi studenci. Dla nich to kolejny rok zdobywania wiedzy i umiejętności oraz kształtowania własnej tożsamości. Wyrażam radość z faktu, że przybyli na naszą uroczystość Przyjaciele Politechniki, których łączy wspólna z nami troska o rozwój uczelni. Obchody 50-lecia w sposób szczególnie pozwoliły nam zrozumieć, jak na przestrzeni tych lat uczelnia ulegała przekształceniom, zachowując jednocześnie swój charakter. Naszą siłą jest tradycja, bogactwo doświadczeń i mądrość kilku pokoleń pracowników i studentów.

Podczas uroczystego posiedzenia Senatu ogłosiliśmy także *Misję Politechniki Lubelskiej*. Wierzę, że cała nasza społeczność dostrzeże w tym dokumencie wielki moralny przewodnik dla swojej postawy w zawodowym życiu. Misja jest także źródłem inspiracji w pracy dla regionu. Nasz potencjał kadrowy oraz wyposażenie dają nam świadomość znaczenia, ale i nie w pełni efektywnie wykorzystanych możliwości wspomaganie Ziemi Lubelskiej w jej gospodarczym i kulturalnym rozwoju.

Nowe 50-lecie rozpoczynamy w specyficznym okresie. Rozpoczynamy dzisiaj uroczyste rok akademicki zakończymy w warunkach członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej. To otwiera szanse, ale wyznacza także nowe wyzwania, w tym trudności, które trzeba szybko i skutecznie pokonywać.

Chcielibyśmy, aby nasze marzenia o silnej, stabilnej uczelni technicznej, pełniącej z powodzeniem swoją misję dla regionu i kraju, będącej ważnym regionalnym centrum nauki, kształcenia, doradztwa technicznego i transferu technologii nabierały coraz bardziej wyrazistych i realnych kształtów. *Kto nie ma odwagi do marzeń, nie będzie miał siły do walki*, ta konstatacja Karola Bunscha bardzo odpowiada dzisiejszej potrzebie aktywnych postaw wszystkich członków naszej społeczności, w trudnych warunkach w jakich funkcjonujemy. Potrzebne są marzenia, ale i konsekwentna walka o lepszą przyszłość uczelni.

Największą troskę budzi przyszłość finansowa uczelni. Dotacje budżetowe niewiele przekraczają dziś 60% wydatków, dodajmy wydatki oszczędnych, ograniczających się do płac, kosztów eksploatacji i niewielkich nakładów na bieżące

funkcjonowanie. Uczelnia, aby sprostać wyzwaniom przyszłości i konkurencji musi się rozwijać, niezbędne są środki na rozwój infrastruktury i bazy laboratoryjnej. Funkcjonujemy w trudnym otoczeniu systemowym. Z roku na rok w naszym województwie będzie malała populacja 18–20-latków, wielu maturzystów, szczególnie tych najlepszych, opuszcza Lublin i Lubelszczyznę nie widząc większych szans na atrakcyjną pracę w przyszłości w naszym regionie. Należy przypuszczać, że proces ten nasili się po wejściu Polski do Unii Europejskiej, przy czym konkurencją dla nas będą już nie tylko uczelnie warszawskie czy krakowskie, ale także uczelnie w innych krajach europejskich. Działania na rzecz zatrzymania najzdolniejszej młodzieży w Lublinie to nasz wielki wspólny problem, władz lubelskich uczelni i władz województwa.

W Politechnice musimy także wyraźnie mówić o konkurencji na rynku lokalnym, nie tylko wśród uczelni publicznych, ale także niepublicznych. Warunkiem powodzenia w tej rywalizacji jest dojrzała i atrakcyjna oferta w zakresie kształcenia. Politechnika będzie kierować się w tym zakresie odpowiedzialnością za wartość dyplomu, przy preferowaniu tych dyscyplin, które w sposób szczególnie wpływać będą na warunki funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego. Nowe kierunki i specjalności tworzyć będziemy po dobrym przygotowaniu kadrowym i aparaturowym. Kształcenie inżynierów traktujemy bardzo odpowiedzialnie. Wierzymy, że młodzież taką filozofię kształcenia doceni i Politechnika będzie w sposób trwały atrakcyjnym miejscem edukacji, także na studiach zaocznych; od wielkości naszych przychodów pozadotacyjnych zależą bowiem w największym stopniu nasze możliwości rozwojowe.

Musimy skutecznie zdobywać środki z funduszy Unii Europejskiej oraz podmiotów gospodarczych. Mamy do tego odpowiednie warunki kadrowe i aparaturowe. Warunkiem sukcesu w tym obszarze jest przede wszystkim:

- dobre przygotowanie własnej kadry do profesjonalnego przygotowywania wniosków,
- doskonalenie informacji wewnętrznej, w tym także odpowiedniego systemu motywacyjnego,
- kształtowania w naszej społeczności przekonania, że tylko sukces w rywalizacji o środki unijne zapewni Politechnice trwałą i mocną pozycję na rynku edukacyjnym. O ścisłej korelacji dobrego kształcenia i badań naukowych nie trzeba dzisiaj nikogo przekonywać. Jest to więc kwestia naszej dobrej przyszłości i pomyślnego bytu. Jest to także kwestia naszych narodowych interesów. Któż w tym względzie ma wspierać władze regionu jak nie uczelnie.

Powinniśmy zdecydowanie bardziej aktywnie wspierać naszymi rozwiązaniami gospodarkę. W Polsce działa około 3,5 mln firm. Gdyby każda z nich średnio przeznaczala rocznie 1000 zł na prace badawczo-rozwojowe, dałoby to w konsekwencji 3,5 mld zł a więc około 2% produktu krajowego brutto, czyli około 6-krotnie więcej niż aktualnie budżet państwa przeznacza na naukę. To wielka szansa dla sektora nauki i szansa na przyspieszony rozwój. Nie jest to sprawa łatwa i nie czas i miejsce na gruntowną diagnozę tego problemu. Większa użyteczność naszych prac naukowo-badawczych jest naszym ważnym interesem, zarówno w wymiarze uczelni, jak też regionu i kraju.

Szanowni Państwo,

Najważniejszym zadaniem uczelni jest dobre kształcenie. Politechnika jest dumna ze swoich absolwentów. To oni przede wszystkim sprawili, że kultura techniczna Lubelszczyzny, regionu przede wszystkim rolniczego, niczym dzisiaj nie odbiega od innych regionów. Nie ma to oczywiście związku z poziomem uprzemysłowienia, który jest funkcją bardzo wielu czynników. Konsekwentnie doskonalimy nasz system kształcenia. Już w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych niektóre wydziały gruntownie przebudowały swoje programy, wprowadzając nowe przedmioty, zwłaszcza o charakterze ekonomicznym i prawnym, rozbudowując jednocześnie ofertę przedmiotów do wyboru. Uznaliśmy wówczas, że studenci muszą także w części przyjąć na siebie odpowiedzialność za swoją zawodową specjalizację. Taka filozofia towarzyszyła nam konsekwentnie podczas prac nad opracowaniem elastycznego systemu studiów. Obowiązują one już dziś na wszystkich wydziałach obejmując sukcesywnie kolejne roczniki. Jego istotą jest solidne wykształcenie w zakresie nauk podstawowych i technicznych, przy założeniu, że absolwent specjalizuje się przede wszystkim w miejscu pracy. System umożliwia między innymi ukończenie studiów na poziomie inżynierskim lub magisterskim oraz dostosowywanie tempa studiów do indywidualnych predyspozycji studenta. Dobre przygotowanie także w zakresie umiejętności ułatwia mobilność zawodową i szybkie opanowanie wymagań w nowym miejscu pracy.

Dobrze przygotowany inżynier powinien przede wszystkim:

- posiadać solidne przygotowanie z przedmiotów podstawowych i technicznych,
- posiadać umiejętność sprawnego posługiwania się rysunkiem jako podstawową formą komunikowania się inżynierów,
- posiadać umiejętność projektowania w wybranym obszarze wiedzy technicznej, projektowanie jest podstawową formą pracy inżyniera,
- posiadać umiejętność pomiarów podstawowych wielkości fizycznych i geometrycznych,
- posiadać niezbędne umiejętności manualne dla sprawnego posługiwania się narzędziami,
- posiadać umiejętność korzystania z nowoczesnych środków gromadzenia i przetwarzania informacji oraz komputerowych narzędzi w zakresie grafiki inżynierskiej,
- wykazać się znajomością co najmniej jednego języka obcego,
- posiadać wiedzę umożliwiającą właściwą ocenę społecznych, etycznych, psychologicznych i innych skutków swojej działalności inżynierskiej.

Odpowiedzialna realizacja zadań dydaktycznych dla osiągnięcia tak sformułowanych celów jest trudna i kosztowna, wymaga bowiem zapewnienia studentowi kontaktu z realną techniką. Szacunek dla chlubnej przeszłości tytułu zawodowego „inżynier” powinien towarzyszyć wszystkim, którzy ten tytuł nadają, zarówno uczelniom publicznym jak i niepublicznym.

Szanowni Państwo,

W ostatnim okresie jesteśmy świadkami coraz częstszych dyskusji o etyce, dobrych obyczajach, odpowie-

działności za uczelnię i kształconych studentów, zjawiskach patologicznych w nauce i dydaktyce. Od chwili powstania uniwersytetu w Bolonii aż do chwili obecnej aktualna jest zasada: *universitas – institutio temper reformanda*. Postępujące procesy globalizacji stawiają przed społecznością naukową wiele wyzwań, w tym potrzebę nieustannego reformowania. Rodzi to liczne problemy, zwłaszcza o charakterze etycznym. Już Platon wymieniał dobro, prawdę i piękno jako najważniejsze wartości etyczne. Postępowanie etyczne w nauce nie jest nową modą, ale tendencją, a nawet koniecznością w globalizującym się świecie. W tekście „Misji Politechniki Lubelskiej” czytamy: *Jako wspólnota akademicka uznajemy następujące fundamentalne wartości: patriotyzm i humanizm, poszanowanie i poszukiwanie prawdy, ludzką solidarność, zasady etyczne w kształceniu i badaniach, tra dycje akademickie wolność badań naukowych i nauczania oraz dziedzictwo kultury*.

Szerokim echem w środowisku akademickim odbiła się dyskusja w Uniwersytecie Jagiellońskim oraz uchwalony tam „Akademicki Kodeks Wartości”, wskazujący kanon najbardziej podstawowych wartości, które powinny obowiązywać w nauce i życiu akademickim. Należą do nich: prawda, życzliwość, sprawiedliwość, rzetelność, tolerancja, lojalność, samodzielność, uczciwość, godność oraz wolność nauki – wolność uczonych. Wysokie standardy rzetelności muszą stanowić nieodłączny atrybut pracy naukowej, ponieważ powołaniem każdego uniwersytetu jest służba prawdzie, jej odkrywanie i przekazywanie innym. *Niewiele jest rzeczy równie ważnych w życiu człowieka i społeczeństwa jak postęga myślenia (...), która w swej istocie jest służbą prawdzie w wymiarze społecznym*, podkreśla nasz duchowy mistrz Jan Paweł II. Komitet Etyki w Nauce przy PAN w opracowaniu „Dobre obyczaje w nauce” wyraża jednoznaczną opinię, iż *etyka ogólnoludzka obowiązuje pracownika nauki jak każdego człowieka, ale odpowiedzialność jego jest większa ze względu na wyższy stopień świadomości, ale także dlatego, że pracownikom nauki przypisuje się wysoką rangę w społecznej hierarchii i postrzega ich jako autorytety w życiu społecznym*.

Niektóre zjawiska w życiu akademickim niepokoją. Załamuje się kształtowany przez wieki etos nauczyciela akademickiego, jako człowieka szanującego prawo, dbającego o dobry wizerunek uczelni, z pasją i konsekwencją realizującego swoją misję kształcenia i poszukiwania prawdy w nauce. Niedobre wzory ze świata polityki i gospodarki przenikają do szkolnictwa wyższego. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest wiele i nie miejsce tu na ich analizę.

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy, Pracownicy Uczelni,

Uczelnia jest specyficzną wspólnotą pracowników i studentów. To poczucie wspólnoty niesie w sobie wartości, które pomagają w realizacji wspólnych zadań. Dla nas wszystkich Politechnika jest drugim domem. Dbajmy o ten dom, bo dom jest wielką wartością. Jak pisze John Gray: *Najgłębszą potrzebą ludzkiej istoty jest dom, sieć wspólnych praktyk i odziedziczonej tradycji, która obdarza ich błogosławieństwem określonej tożsamości*.

Nikomu nie wolno przedkładać osobistych ambicji i interesów nad interes naszego wspólnego domu. Tylko wspólne, zgodne działania mogą doprowadzić do realizacji obecnych i perspektywicznych celów. Cieszymy się, że dzisiaj z udziałem Jego Ekscelencji oddaliśmy do użytku nowoczesny obiekt dla Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki, choć mamy trudności z finansowaniem tej inwestycji. Rozpoczęliśmy realizację projektu „Park Politechniki”, intensyfikujemy remonty obiektów, ciągów pieszych, rozpoczęliśmy budowę ogrodzenia naszego miasteczka. Dla odpowiedzialnej realizacji naszej misji teraz i w przyszłości konieczna jest budowa wielofunkcyjnego obiektu, przede wszystkim dla Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, ale także biblioteki, zaplecza laboratoryjnego Wydziału Mechanicznego oraz administracji. W ostatnim okresie utraciliśmy bowiem około 3 tys. m² powierzchni użytkowej, przy ul. Bernardyńskiej oraz w tzw. Stolbudzie. Wierzę, że zarówno władze resortu, jak też województwa pomogą Politechnice w realizacji tego zamierzenia. W obiekcie tym znalazłyby się tak potrzebne laboratoria do badania materiałów, produktów spożywczych, telekomunikacji, elektroniki i in. System edukacji technicznej będzie ewoluował w kierunku zwiększenia udziału pracy dydaktycznej w laboratoriach i pracowniach projektowych. Wykłady będą w przyszłości realizowane przede wszystkim poprzez system tzw. e-edukacji. Zwiększy się więc znaczenie dobrze wyposażonych pracowni projektowych i laboratoryjnych w kształceniu inżynierów. W prognozach musimy także zakładać wzrost znaczenia nauk podstawowych w edukacji technicznej. To fundament uniwersytetu technicznego. Jest to o tyle istotne, że systemy produkcji oparte na paradygmatach fizyki klasycznej ulegną istotnym zmianom wraz z rozwojem nanotechnologii. Marvin Minsky przewiduje, że *jeśli proces składania atomów się rozpocznie, to tylko 50 lat może przynieść więcej zmian niż wszystko to, co nastąpiło od wieków średnich*. Minsky napisał to piętnaście lat temu, dzisiaj ten proces już trwa. Przykładem są tzw. nanorurki. Technologie, w terminologii angielskiej zwane *bottom up* polegające na budowie układów poprzez składanie atomów atom po atomie są dzisiaj przedmiotem niezwyklej rywalizacji najlepszych światowych laboratoriów, a ich opanowanie w skali przemysłowej przyniosłoby niewyobrażalną rewolucję w stosowanych technologiach. Bez silnej pozycji nauk podstawowych nie będziemy w stanie wiele znaczyć, być może już w niedalekiej przyszłości. Dlatego tak ważne jest intensyfikowanie współpracy z uczelniami z krajów bogatszych od nas oraz dostęp do informacji. Wiele w ostatnim roku zrobiliśmy, aby nasz system biblioteczny oraz centrum informatyczne nie ustępowały pod względem dostępu do informacji najlepszym uczelniom europejskim. Powodzenie tych i innych przedsięwzięć wymaga wspólnego wysiłku i jednoczenia się w pracy dla pomyślnej przyszłości uczelni.

Droga Młodzieży,

Uczestniczycie w uroczystej inauguracji roku akademickiego, przyjęci na pierwszy rok studiów uczestniczą w niej po raz pierwszy. Organizujemy ją dla was, jak od lat nakazuje akademicka tradycja. Cieszymy się dziś razem z wami, że dane jest nam rozpocząć kolejny rok tak potrzebnej pracy, kolejny rok wzbogacania umysłów, kształtowania

charakterów, zdobywania umiejętności. Wierzę, że Politechnika, jej ludzie, obiekty, laboratoria, cała nasza infrastruktura będą temu służyły. Niech nasza uczelnia będzie dla was miejscem przyjaznym, miejscem, gdzie spotkanie dobro, przyjaźń i wzajemny szacunek, możliwości rozwoju sportowego i możliwości pracy w licznych zespołach kultury studenckiej. Cieszcie się, że jesteście młodzi, cieszcie się, że jesteście studentami dobrej uczelni, wykorzystajcie szanse jakie przed wami stoją. Szkoły wyższe, strażnicy najlepszych akademickich tradycji, szacunku i tolerancji najlepiej wypełnią misję budowania nowej Europy, misję kreowania wspólnej europejskiej przyszłości. To Europa była kolebką nowoczesnego uniwersytetu, którego model rozprzestrzenił się na inne regiony. Jak pisze Hans Gadamer: *Nauka nadała Europie kształt w jej dziejowej istocie i stawaniu się.*

Szanowni Państwo, Pracownicy i Studenci,

Na nowy rok akademicki przyjmijcie najserdeczniejsze życzenia. Niech dla Politechniki i dla wszystkich Państwa w wymiarze osobistym będzie to rok szczęśliwy.

Niech uroczyste i radosne Gaudeamus będzie zwiastunem dobrej wspólnej przyszłości.

INFORMACJE O STANIE UCZELNI PRZEDSTAWIŁ PROREKTOR DS. NAUKI PROF. DR HAB. WITOLD STĘPNIEWSKI

**Dostojni Goście,
Wysoki Senacie,
Droga Młodzieży!**

Rozpoczęcie roku akademickiego zawsze skłania do refleksji nad przeszłością, tym bardziej, że w roku bieżącym obchodziliśmy 50-lecie istnienia Politechniki Lubelskiej. Jednocześnie jest to również okazja do przedstawienia aktualnego stanu uczelni i perspektyw jej dalszego rozwoju.

Pozwólcie Państwo, że zgodnie z programem dzisiejszej uroczystości przedstawię krótkie sprawozdanie o stanie uczelni zawierające najważniejsze podstawowe dane, ponieważ bieżące informacje docierają do społeczności akademickiej poprzez serwis informacyjny rektora i „Biuletyn Informacyjny” zaś podsumowanie dotychczasowych dokonań uczelni zawarte jest wydanej w tym roku „KRONICE 50-LECIA POLITECHNIKI LUBELSKIEJ”.

Organizacja uczelni

Rok akademicki 2003/2004 rozpoczynamy w dotychczasowej strukturze czterech wydziałów, obejmujących 5 instytutów, 38 katedr, oraz 4 jednostki ogólnouczelniane i międzywydziałowe. Na poziomie wydziałów nastąpiła pewna istotna zmiana, bowiem dotychczasowy Wydział

Elektryczny został przekształcony w Wydział Elektrotechniki i Informatyki.

W minionym roku akademickim główne działania władz uczelni to przede wszystkim:

- organizacja Jubileuszu 50-lecia,
- przyjęcie Misji Politechniki Lubelskiej,
- podejmowanie przedsięwzięć dyscyplinujących finanse uczelni,
- opracowanie strategii inwestycyjnej,
- utworzenie Centrum Informatycznego w celu doskonalenia działań w zakresie informatyzacji uczelni,
- wdrożenie systemu informowania pracowników przez elektroniczny Serwis Informacyjny Rektora,
- usprawnienie systemu informacji naukowo-technicznej kierowanej do jednostek gospodarczych,
- rozwijanie pomocy naszym absolwentom na rynku pracy poprzez utworzone Biuro Karier Studenckich,
- przygotowania do akredytacji kierunków studiów (Wydz. Mechaniczny otrzymał już akredytację KAUT na 5 lat, to jest na najdłuższy możliwy okres czasu),
- wprowadzenie nowego *Regulaminu Studiów*, spójnego dla elastycznego i tradycyjnego systemu studiowania,
- podpisanie – w ramach przekształcania Politechniki w regionalne centrum edukacji technicznej – kolejnych umów dotyczących realizacji wspólnych celów z uczelniami niepaństwowymi w regionie, oraz realizacja szeregu bieżących zadań takich, jak:
- rozbudowa Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki tj. segmentu auli i instalacji solarnej,
- przygotowanie koncepcji architektonicznej wielofunkcyjnego obiektu dydaktycznego dla Wydziału Mechanicznego oraz Wydziału Elektrotechniki i Informatyki z częścią biblioteczną i administracyjną,
- opracowanie nowego programu użytkowego budynku stołówki akademickiej oraz przeprowadzenie prac adaptacyjnych pod kątem potrzeb biblioteki i laboratorium kriomagnesów,
- przygotowanie projektu zagospodarowania terenu Politechniki Lubelskiej, w tym utworzenia obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz Parku Politechniki, którego projekt wykonał prof. Tadeusz Chmielewski z Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska naszej uczelni. W urządzaniu parku liczymy na dalszą pomoc Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także władz miasta i województwa. (Mamy nadzieję, iż za rok będziemy mogli zaprosić Państwa na spacer po tym – jeszcze bardzo młodym – parku),
- opracowanie projektu wykorzystania „Hali żółtej”,
- zaprojektowanie i wykonanie ogrodzenia od strony ul. Wapiennej,
- opracowanie programu oszczędnościowego mediów,
- przeprowadzenie prac remontowych w hali sportowej, na wydziałach, w domach studenckich oraz w naszym ośrodku w Kazimierzu Dolnym,
- przeprowadzenie szkolenia w zakresie bhp dla wszystkich pracowników,
- prace termomodernizacyjne w tym wymiana stolarki okiennej stołówki.

Kadra

Uczelnia zatrudnia obecnie 1077 pracowników, w tym 553 nauczycieli akademickich, z których 83 posiada tytuł lub stanowisko profesora,

Obowiązujący w uczelni system stymulowania rozwoju kadry poprzez tzw. „granty wewnętrzne” przynosi wymierne rezultaty. W minionym roku akademickim 12 osób uzyskało stopień doktora, 4 osoby – stopień doktora habilitowanego oraz 4 osoby otrzymały tytuł profesora.

Dydaktyka

Nowy rok akademicki w Politechnice Lubelskiej rozpoczął prawie 12.000 studentów, w tym 2700 studentów pierwszego roku studiów dziennych, zaocznych i magisterskich studiów uzupełniających.

Uczelnia prowadzi kształcenie na 8 kierunkach w 32 specjalnościach dostosowanych do obecnych i przyszłościowych potrzeb gospodarki rynkowej.

Na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki na kierunku informatyka od października 2002 r. rozpoczęto kształcenie na studiach zaocznych.

Na kierunku tym na studiach magisterskich dziennych utworzono 3 specjalności:

- inżynieria komputerowa,
- inżynieria oprogramowania,
- telekomunikacja i sieci komputerowe.

Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej przygotował całą dokumentację do utworzenia nowego kierunku studiów inżynierskich – architektura i urbanistyka.

W sprawozdawczym roku akademickim rozpoczęto kształcenie na pierwszym międzywydziałowym kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji.

Projekty elastycznych systemów studiów zostały opracowane i wdrożone na wszystkich kierunkach kształcenia. Trwają prace nad wprowadzeniem tego systemu na studiach zaocznych.

Na dwóch wydziałach Mechanicznym oraz Elektrotechniki i Informatyki, które posiadają prawa habilitowania, prowadzone są studia doktoranckie. W sprawozdawczym roku akademickim uczelnia przyznała doktorat honoris causa profesorowi Antony'emu Mosesowi z Uniwersytetu Cardiff za osiągnięcia w zakresie elektrotechniki. Promotorem był prof. Tadeusz Janowski.

Ważną formą pomocy w uzupełnianiu i aktualizacji wykształcenia są studia podyplomowe. Odpowiada to bowiem zapotrzebowaniu rynku i współczesnego biznesu na wysoko kwalifikowaną kadrę.

Badania naukowe

Przekazywanie najnowszej wiedzy studentom, rozwój i doskonalenie kadry naukowo-dydaktycznej jest możliwe tylko wtedy, gdy uczelnia prowadzi na wysokim poziomie badania naukowe. W tym aspekcie ważne jest, aby system zarządzania badaniami naukowym odgrywał stymulującą i mobilizującą rolę. W przypadku Politechniki Lubelskiej obowiązujący system organizacji i zarządzania badaniami naukowymi spełnia te warunki. Świadczą o tym obiektywne wskaźniki – liczba uzyskanych stopni i tytułów naukowych, liczba i poziom publikacji mierzonych wskaźnikiem IF, liczba cytowań oraz

uzyskanych patentów i wdrożeń. W roku 2002 pracownicy Politechniki Lubelskiej opublikowali łącznie 1022 prace naukowe, w tym 62 w najlepszych czasopismach naukowych ze wskaźnikiem Impact Factor oraz zgłosili 11 wynalazków i wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym.

System ten w roku bieżącym modyfikowany jest w aspekcie zwiększenia udziału pracowników naukowych Politechniki w międzynarodowym obiegu informacji naukowej oraz w międzynarodowych programach badawczych. Nasi pracownicy uczestniczyli w przygotowaniu kilku międzynarodowych projektów badawczych do 6. Programu Ramowego Unii Europejskiej, przy czym w dwóch przypadkach wystąpili oni jako koordynatorzy konsorcjów międzynarodowych.

System zarządzania badaniami naukowymi kładzie nacisk na parametry stanowiące główne składniki algorytmu, według którego przydzielane są środki na dofinansowanie działalności statutowej poszczególnych wydziałów i badań własnych uczelni.

W ostatnich latach uzyskaliśmy jeden z najwyższych wskaźników przyrostu tych środków. W roku 2002 była to kwota 3.440.750 zł. Nie zabezpiecza to jednak w pełni potrzeb w zakresie badań oraz odtworzenia starzejącej się aparatury naukowo-badawczej.

Ważnym kryterium oceny aktywności naukowej i możliwości twórczych kadry jest jej udział w realizacji projektów badawczych MNiI. Pracownicy naukowcy Politechniki Lubelskiej realizowali w 2002 roku 69 projektów badawczych MNiI o łącznej wartości 3.900.105 zł, a więc znacznie więcej niż wynosiła dotacja na działalność statutową. Korzystaliśmy również ze środków na programy specjalne i urządzenia badawcze o wartości 122.502 zł. Uczelnia posiada duże możliwości świadczenia prac badawczych i usług na rzecz podmiotów gospodarczych. Potencjał ten jest jednak w niewielkim stopniu wykorzystany ze względu na brak zamówień. Łączna wartość prac naukowo-badawczych i usługowych wykonanych przez pracowników uczelni w 2002 roku wynosiła 7.838.702 zł.

W dążeniu do doskonałości jako pierwszy odniósł sukces Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii kierowany przez prof. Tadeusza Janowskiego, uzyskując certyfikat doskonałości zastosowań technologii nadprzewodnikowych i plazmowych w energetyce. Jest to jedno z trzech centrów doskonałości w regionie lubelskim oraz jedno z dwóch w Lublinie.

Należy podkreślić, że Politechnika Lubelska jest koordynatorem programu badawczego dotyczącego przygotowania Regionalnej Strategii Innowacji. Jest to wspólny projekt badawczy realizowany przy udziale wszystkich lubelskich uczelni a finansowany przez Urząd Marszałkowski i MNiI.

Współpraca z zagranicą

W roku akademickim 2002/2003 w Politechnice Lubelskiej miał miejsce dalszy rozwój współpracy naukowej i dydaktycznej z ośrodkami zagranicznymi, w szczególności w dziedzinie realizacji międzynarodowych projektów badawczych, udziału w konferencjach, sympozjach naukowych oraz stażach i praktykach z udziałem pracowników i studentów.

Uczelnia posiada umowy o bezpośredniej współpracy z 32 ośrodkami zagranicznymi. W roku akademickim 2002/2003 za granicę wyjechało 349 nauczycieli akademickich, w tym: 14 osób na staże naukowe i naukowo-badawcze, 249 osób na konferencje naukowe i sympozja, 37 osób wyjechało za granicę w ramach wymiany międzynarodowej, 24 osoby na podstawie umów i porozumień. Efektem współpracy z zagranicą jest także 67 publikacji naukowych (w tym w WM – 22; Eii – 19, WIBiS – 6, ZiPT – 20) przeważnie opublikowanych w bardzo dobrych czasopismach.

Aktywnie uczestniczymy w takich programach międzynarodowych, jak: Stowarzyszenie Uniwersytetów Regionu Karpackiego (ACRU), Grupa Uniwersytetów Compostela, program Leonardo da Vinci II, 5. Program Ramowy Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej, projekt badawczy Polonium, program Socrates/Erasmus i Środkowo-Europejski Program Wymiany Uniwersyteckiej CEEPUS, a także współpracujemy w ramach Uniwersytetu Bałtyckiego.

Od 1995 roku Politechnika Lubelska współpracuje z Uniwersytetem w Illinois (USA) realizując międzynarodowy program podyplomowych studiów menedżerskich w 3 specjalnościach:

- zarządzanie i marketing,
- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- logistyka i marketing w zarządzaniu.

Od 3 lat prowadzimy we współpracy z Uniwersytetem Illinois studia kończące się tytułem Master of Business Administration.

Również od 3 lat na kierunku inżynieria środowiska, na którym część zajęć prowadzona jest w języku angielskim, przyjeżdżają na jeden semestr studiów studenci z Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego w Cottbus z Niemiec. Obecnie na ten semestr przyjechało 14 osób.

Baza naukowa

Prowadzenie badań naukowych na wysokim poziomie wymaga odpowiedniej bazy laboratoryjnej i bibliotecznej. Odtwarzanie starzejącej się aparatury naukowej realizowane jest ze środków własnych, dotacji MNiI oraz programów pomocowych. W roku sprawozdawczym zakupiono aparaturę i materiały do badań za łączną kwotę 2.847.000 zł.

Swoistego rodzaju interdyscyplinarną pracownią, odgrywającą istotną rolę w prowadzeniu badań naukowych oraz kształceniu jest Biblioteka, której zbiory obejmują 357.000 jednostek bibliotecznych, w tym 178.000 vol. książek, 45.000 woluminów czasopism i około 120.000 zbiorów specjalnych, głównie norm polskich i europejskich.

Na uwagę zasługuje skomputeryzowany Oddział Informacji Naukowej, w którym korzystać można z baz informacji wszystkich dziedzin nauki oraz realizować połączenia z większością bibliotek świata.

Barierą dalszego rozwoju Biblioteki Głównej są jej obecne trudności lokalowe, lecz w zamian wszystkie biblioteki wydziałowe zapewniają bardzo dobre warunki udostępniania swym użytkownikom szerokiej ofertę usług bibliotecznych.

Potrzeby inwestycyjne

Przedstawione dotychczasowe osiągnięcia i sukcesy Politechniki, będące owocem wieloletniej pracy i wysiłków jej kierownictwa i kadry naukowo-dydaktycznej i technicznej nie mogą przesłonić faktu, że aby uczelnia mogła sprostać stojącym przed nią wyzwaniom i oczekiwaniom przyszłości, musi zrealizować także szereg przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym. Pozwolę sobie tu wymienić tylko niektóre z nich.

1. Budowa wielofunkcyjnego obiektu dydaktycznego z częścią biblioteczną i administracyjną o powierzchni ponad 9000 metrów kwadratowych z przeznaczeniem na sale wykładowe i laboratoryjne Wydziału Mechanicznego i Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz Bibliotekę Główną, administrację centralną i audytorium dydaktyczno-konferencyjne.
2. Przebudowa i adaptacja mającej już swoją historię tzw. „Hali Żółtej” na potrzeby Centrum Doskonałości „ASPECT”.
3. Zrealizowanie wspomnianego już parku naukowo-rekreacyjno-sportowego Politechniki Lubelskiej.
4. Termomodernizacja całego kampusu akademickiego uczelni i in.

Ponieważ są to problemy nie tylko naszej uczelni, ale całego regionu liczymy tu na zdecydowaną pomoc Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, jak też władz województwa.

Kultura studencka i sport

Bogata i wszechstronna działalność organizacyjna, kulturalna i sportowa młodzieży studenckiej realizowana jest przez Samorząd Studentów, organizacje młodzieżowe ZSP i NZS, zespoły, grupy twórcze, sekcje i kluby AZS.

Przedstawiciele samorządu i organizacji młodzieżowych uczestniczą w tworzeniu programów i organizacji procesu dydaktycznego oraz rozdziału środków na cele studenckie. W ruchu artystycznym młodzieży akademickiej czynnie uczestniczy około 500 osób, zaś do najliczniejszych twórczych grup należą:

- Chór Akademicki Politechniki Lubelskiej,
- Grupa Tańca Współczesnego,
- Formacja Tańca Towarzyskiego „GAMZA”,
- Akademicki Zespół Tańca Ludowego „Krajka”,
- Zespoły muzyczne,
- Studencka Agencja Fotograficzna.

Grupy te prezentując swój program podczas różnego rodzaju uroczystości lub przeglądów artystycznych w kraju i za granicą, dają po kilkanaście koncertów rocznie.

Akademicki Związek Sportowy to najliczniejsza organizacja studencka, zajmująca się promocją sportu wśród młodzieży poprzez organizowanie zajęć w 18 sekcjach sportowych.

W wielu dyscyplinach podczas Akademickich Mistrzostw Polski Szkół Wyższych lub środowiskowych rywalizacji, nasze zespoły, bądź indywidualni sportowcy, zajmują czołowe miejsca. Studenci – poza nauką – mają możliwość żeglowania (Yacht Club Politechniki Lubelskiej), nurkowania (Klub Paskuda) i uprawiania turystyki rowerowej (Klub Wentyl) oraz rozwijania szeregu innych zainteresowań.

Omawiając osiągnięcia młodzieży akademickiej nie sposób nie dostrzec działalności 23 kół naukowych. Coraz częściej organizują one cykliczne konferencje naukowe o charakterze ogólnopolskim, a ich członkowie biorą udział w realizacji badań naukowych wykonywanych w katedrach i zespołach naukowych.

Zakończenie

Szanowni Państwo!

Wiedza techniczna w jaką chcemy wyposażać naszych absolwentów, aby mogli sprostać wymaganiom rynku pracy, nie jest jedynym dobrem wynoszonym przez nich z uczelni.

Chcemy również, aby posiadali oni jak najpełniej rozwiniętą osobowość oraz niezbędną wrażliwość humanistyczną, tak ważną we współczesnym świecie. Mam nadzieję, że nas w tym względzie nie zawiodą.

W minionym roku akademickim naszą uczelnię opuściło ponad 1300 absolwentów, a w całym 50-leciu ponad 20.000. Pełnili oni, pełnią lub będą pełnić ważne funkcje w życiu gospodarczym, społecznym i administracyjnym miasta, regionu czy kraju. Ich przedstawiciele otrzymają na dzisiejszej uroczystości z rąk JM Rektora dyplomy ukończenia studiów.

Dziękuję za uwagę.

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostali odznaczeni:

Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski

Pan Profesor Iwo POLLO

Wojewoda lubelski Andrzej Kurowski dokonuje odznaczenia profesora Iwo Pollo

Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski

Pan Profesor Andrzej WERONSKI

Pan Docent Jakub MAMES

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

Pan Profesor Zygmunt RUTKA

Pan Profesor Andrzej WAC-WŁODARCZYK

Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Profesor Paweł ŻUKOWSKI

Złotym Krzyżem Zasługi

Pan Magister Ryszard BANIA

Pan Doktor Kazimierz BONETYŃSKI

Pan Profesor Tadeusz CHMIELEWSKI

Pan Magister Czesław JUNG

Pan Profesor Klaudiusz LENIK

Pan Profesor Jan OLCHOWIK

Srebrnym Krzyżem Zasługi

Pan Doktor Henryk BANACH

Pan Doktor Janusz CHOJNOWSKI

Pan Doktor Franciszek DZIUBIŃSKI

Pan Doktor Tadeusz HEJWOWSKI

Pani Magister Ewa HELIASZ

Pan Profesor Jan KOLANO

Pan Doktor Dariusz KOWALSKI

Pani Magister Alicja KWIATKOWSKA

Pan Doktor Grzegorz LITAK

Pani Grażyna MACIOCHA

Pan Doktor Zbigniew POŁECKI

Pan Magister Zbigniew SPACZYŃSKI

Pan Doktor Henryk WASĄG

Pan Doktor Kazimierz WÓJCIK

Brazowym Krzyżem Zasługi

Pan Doktor Artur BOGUTA

Pan Doktor Andrzej GONTARZ

Pani Inżynier Teresa KOZŁOWSKA

Pan Doktor Jarosław LATALSKI

Pani Inżynier Bożena MADEJ-PAWŁOWSKA

Pan Doktor Sławomir PRZYŁUCKI

Pani Urszula SZADY-NAJA

Pan Magister Gustaw ŚWIERCZYŃSKI

Pan Doktor Marek WANCERZ

Za szczególne zasługi dla Oświaty i Wychowania Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymali:

Pan Doktor Janusz CHOJNOWSKI

Pan Doktor Lucjan CHOLEWA

Pan Doktor Ryszard GOLEMAN

Pani Doktor Barbara KAMIENSKA-KRZOWSKA

Pani Doktor Barbara MIKOŁAJCZAK

Pan Profesor Zbigniew PATER

Pan Doktor Zbigniew POŁECKI

Pan Profesor Piotr TARKOWSKI

Pan Profesor Andrzej WAC-WŁODARCZYK

Pan Doktor Zbigniew ZŁONKIEWICZ

Nagrodę zespołową Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za współautorstwo książki pt. „Zwarcia w systemach elektroenergetycznych, otrzymał

Pan Profesor Piotr KACEJKO

Medal Prezydenta Miasta Lublina otrzymali:

Pan Profesor Włodzimierz KROLOPP

Pan Docent Jakub MAMES

Pan Profesor Iwo POLLO

Pan Profesor Włodzimierz SITKO

Pan Profesor Kazimierz SZABELSKI

Pan Profesor Andrzej WERONSKI

Pan Doktor Marian Szymon WÓJCIK

Dyplomy ukończenia studiów otrzymali:

Mgr inż. Jarosław BANAŚ
Mgr inż. Anna CIEŚLAK
Mgr inż. Aneta CIURAJ
Mgr inż. Monika GREGUŁA
Mgr inż. Małgorzata JAROSZYŃSKA
Mgr inż. Agnieszka LEBIOCKA
Mgr inż. Monika PIETRZAK
Mgr inż. Ewa PRÓCHNIAK
Mgr inż. Michał STAROBRAT
Mgr inż. Katarzyna SZYMKORA

Do immatrykulacji przystąpiło 12 studentów I roku:

Katarzyna BOGDANOWICZ
Tomasz CHOLEWA
Wojciech JARMULSKI
Paweł KAŁOL
Jacek KOŁODZIEJCZYK
Michał KUKIER
Monika LENIK

Agnieszka ŁĘKAWA
Bartosz MIKOŁAJEWSKI
Justyna MIROŚLAW
Agnieszka SOKÓŁ
Paweł ZIENTAK

Uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej z okazji 50-lecia Wydziału

W dniu poprzedzającym uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego, 21 października 2003 r. o godz. 18⁰⁰ została odprawiona msza święta w Kościele Przemienienia Pańskiego przy ul. Nadbystrzyckiej 40. W tym dniu odbyło się także złożenie wieńców na grobach zmarłych Dziekanów i Rektorów Politechniki Lubelskiej.

Dnia 22 października 2003 roku w auli im. Rektora Stanisława Podkowy odbyło się uroczyste, otwarte posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej, które było głównym wydarzeniem obchodów Jubileuszu 50-lecia Wydziału. Uroczystości przewodniczyli: dziekan wydziału prof. Andrzej Niewczas i rektor PL prof. Józef Kuczmaszewski.

Posiedzenie Rady Wydziału rozpoczęło się wprowadzeniem Sztandaru Uczelni i wysłuchaniem hymnu państwowego.

POWITANIE GOŚCI PRZEZ DZIEKANA PROF. DR HAB. INŻ. ANDRZEJA NIEWCZASA

Dziekan prof. Andrzej Niewczas powitał wszystkich zgromadzonych i podziękował im za przybycie, podkreślając, iż obecność Dostojnych Gości potwierdza wysoką pozycję Wydziału Mechanicznego na akademickiej mapie kraju. W uroczystości wzięli udział: wojewoda lubelski Andrzej

Kurowski i wicemarszałek województwa lubelskiego Mirosław Ziomaniec oraz naczelnik Marek Ślęzak z Ministerstwa

Nauki i Informatyzacji. Obecni byli prorektorzy PL: prof. Marek Opielak, prof. Witold Stępniewski i dr inż. Adam Wasilewski oraz dziekani wydziałów PL: prof. Zdzisław Krzowski, prof. Zygmunt Rutka, prof. Jan Olchowik. Przybyli także byli dziekani Wydziału Mechanicznego: docent Ryszard Cylc, docent Waclaw Jaśkiewicz, profesor Jan Kowal, profesor Andrzej Weroński oraz profesor Wiesław Weroński, który przewodniczył Komitetowi Obchodów Jubileuszu 50-lecia Wydziału Mechanicznego PL.

Reprezentowane były również zagraniczne uczelnie, z którymi współpracuje wydział: dziekan Holm Altenbach z Uniwersytetu Martina-Luthera w Halle, profesorowie: Gintis Birzetis, Vilnis Gulbis i Dainis Berjoza z Łotewskiej Akademii Rolniczej w Jelgawie, dziekan Leonas Lingaitis i profesor Alvydas Pikunas z Uniwersytetu Technicznego

imienia Gedymina w Wilnie oraz profesor Miłosz Wnuk z Uniwersytetu w Winconsin (University of Winconsin – Milwaukee).

Licznie przybyli dziekani wydziałów z zaprzyjaźnionych krajowych uczelni technicznych: dziekan Włodzimierz Kowalski z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki Akademii Górniczo-Hutniczej, dziekan Karol Nadolny z Wydziału Maszyn Roboczych i Transportu Politechniki Poznańskiej, dziekan Stanisław Michałowski z Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej, dziekan Stanisław Adamczak z Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn Politechniki Świętokrzyskiej, dziekan Marek Orkisz z Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej, prodziekan Jerzy Madej z Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej, prodziekan Antoni Gronowicz z Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej, prodziekan Norbert Szczygiol z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej, dziekan Mieczysław Szpryngiel z Wydziału Inżynierii Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie.

Uroczystość uświetnili swoją obecnością wybitni profesorowie współpracujący z Wydziałem: profesor Józef Wojnarowski z Politechniki Śląskiej, profesor Maciej Sobieszcański z Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku Białej, profesor Zdzisław Chłopek z Politechniki Warszawskiej, profesor Andrzej Kwieciński z Akademii Rolniczej w Lublinie.

Przybyli prezesi przedsiębiorstw przemysłowych Lubelszczyzny i stowarzyszeń inżynierskich: prezes Lubelskiej Fabryki Maszyn Rolniczych Korneliusz Dubicki, wiceprezes WSK PZL Świdnik Jan Miroński, dyrektor Zakładu Doświadczalnego WSK PZL Świdnik Jan Pysznik, dyrektor Przedsiębiorstwa Produkcyjnego MARGOMED w Lublinie Stanisław Margol, prezes Zakładu Obróbki Metali KOMECH w Lublinie Edward Kostrubiec, prezes Oddziału NOT w Lublinie i jednocześnie wiceprezes Zarządu Głównego SIMP Lubosław Pruszkowski oraz prezes Oddziału SIMP w Lublinie Jerzy Bartnicki.

W swoim wystąpieniu dziekan profesor Andrzej Niewczas podkreślił, że jest to spotkanie pokoleń i okazja do refleksji nad tym, co z dokonania twórców Wydziału, jest najważniejsze dla jego przyszłości. Dziekan przywołał zwłaszcza pamięć niezjących dziekanów: docenta Stanisława Podkowę, docenta Seweryna Bobińskiego, docenta Jerzego Budzyńskiego, docenta Mariana Sońty, profesora Tadeusza Opolskiego oraz profesora Henryka Popko. Wspomniał również zmarłych profesorów: Stanisława Ziemeckiego, Kazimierza Lutka, Jana Buczka, Tadeusza Staronia, Jerzego Leyko oraz Andrzeja Lesikiewicza.

W dalszej części wystąpienia dziekan przedstawił najważniejsze kierunki rozwoju Wydziału:

- tworzenie nowych kierunków i specjalności dydaktycznych, zwłaszcza o charakterze interdyscyplinarnym,
- szeroki rozwój studiów podyplomowych,
- modernizację programów nauczania i doskonalenie toku studiów,
- rozbudowę laboratoriów dydaktycznych i badawczych, zwłaszcza przy uwzględnieniu potrzeb i charakteru Regionu w tym Programu Regionalnego Rozwoju Innowacji,

– uruchomienie zajęć dydaktycznych w języku angielskim z wybranych przedmiotów.

Wydział Mechaniczny przez półwiecze wykształcił ponad 7000 inżynierów i magistrów inżynierów oraz wypromował ponad 50 doktorów. Obecnie na Wydziale kształcą się prawie 2500 studentów, w tym 60 słuchaczy studiów doktoranckich. W ubiegłym roku Wydział Mechaniczny otrzymał akredytację Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych dla kierunku mechanika i budowa maszyn. W skład Wydziału wchodzi: 11 katedr i 1 instytut. Pracuje w nim 25 profesorów i doktorów habilitowanych, 70 doktorów i 41 magistrów. Na Wydziale realizowane są 34 granty przyznane przez KBN, w tym 4 projekty celowe.

Na zakończenie przemówienia, dziekan złożył życzenia zdrowia, sukcesów w pracy i nauce oraz wszelkiej pomyślności pracownikom wydziału, studentom, absolwentom i wszystkim, którzy przybyli na uroczystość Jubileuszu.

OKOLICZNOŚCIOWE PRZEMÓWIENIE JM REKTORA DR HAB. INŻ. JÓZEFA KUCZMASZEWSKIEGO, PROF. PL

Rektor profesor Józef Kuczmaszewski wygłosił okolicznościowe przemówienie, nawiązujące do historii i rozwoju Politechniki Lubelskiej oraz do Jubileuszu 50-lecia Uczelni obchodzonego w maju 2003 r. Rektor przypomniał trudne początki Wydziału, zwłaszcza lokalowe, które trwały przez 11 lat.

Podkreślił, że 50-lecie istnienia Wydziału Mechanicznego jest mu szczególnie bliskie, z uwagi na to, że sam jest absolwentem oraz pracownikiem Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej. Rektor stwierdził, że miał przyjemność poznać wszystkich dziekanów Wydziału Mechanicznego zarówno jako student, jak i pracownik. Wspomniał również Rektora Stanisława Podkowę, który był jego nauczycielem. Na zakończenie prof. Józef Kuczmaszewski podkreślił mocne strony Wydziału takie, jak m.in.: pełne prawa akademickie, przyznanie akredytacji, liczna kadra pracowników samodzielnych oraz wspominał o stojących przed Wydziałem nowych wyzwaniach wynikających z procesów globalizacji i integracji światowej techniki.

PRZEMÓWIENIE PROF DR. HAB. INŻ. WIESŁAWA S. WEROŃSKIEGO, PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU OBCHODÓW JUBILEUSZU 50-LECIA WYDZIAŁU

Szczegółową informację o działalności i osiągnięciach w półwieczu Wydziału Mechanicznego przedstawił prof. dr hab. inż. Wiesław S. Weroński. Profesor, który jest długoletnim pracownikiem Wydziału, w latach dziewięćdziesiątych pełnił przez dwie kadencje funkcję dziekana. Profesor Wiesław Weroński przedstawił historię powstania Wydziału i trudy pierwszych lat jego pracy, wtedy jeszcze bez własnych pomieszczeń, bazy laboratoryjnej i badawczej. Zaprezentował sylwetki osób, które kierowały i posiadają

znaczący udział w rozwoju i osiągnięciach wydziału. Profesor Wiesław Weroński przypominał ważniejsze wydarzenia i osiągnięcia na przestrzeni lat, aż do dnia dzisiejszego. Podkreślił radość i zapał kadry oraz studentów, a także owoce ich osiągnięć takie, jak: rozwój bazy lokalowej, rozwój naukowy i dydaktyczny.

Profesor Wiesław Weroński zaprezentował ewolucję Wydziału Mechanicznego w zakresie kształcenia studentów. W pierwszych latach działalności Wydział kształcił na poziomie studiów inżynierskich w formie wieczorowej i zaocznej. Następnie wprowadził kształcenie na dziennych studiach inżynierskich (1965 r.), by od 1973 roku prowadzić studia magisterskie w jednolitym systemie studiów dziennych. W rok później Wydział wprowadził magisterskie studia uzupełniające dla absolwentów inżynierskich studiów zawodowych. Od roku akademickiego 2000/2001 na Wydziale prowadzone są czteroletnie studia doktoranckie. Rezultaty kształcenia, to grupa ponad 7 tysięcy absolwentów, z których wielu osiągnęło wysokie pozycje zawodowe, przyczyniając się do rozwoju techniki i nauki zarówno naszego regionu środkowo-wschodniego, jak i całego kraju.

Tematyka badawcza prowadzona obecnie w katedrach kładzie główny nacisk na prace posiadające aspekty użytkowe. Wydział Mechaniczny odznacza się licznymi osiągnięciami naukowymi i uzyskał wysoką pozycję, która wynika także z wysokiej kategorii w klasyfikacji Ministerstwa Nauki i Informatyzacji. Posiada on uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora habilitowanego i doktora nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn. Pierwszym wypromowanym doktorem był dr inż. Stanisław Skonecki. Dotychczas wydział wypromował ponad 50 doktorów nauk technicznych. Pierwszym doktorem habilitowanym była dr hab. inż. Elżbieta Bociąga (w 2002 roku), pierwszymi profesorami byli: prof. dr hab. inż. Krzysztof Wituszyński oraz prof. dr hab. inż. Stanisław Płaska (2002 r.), pierwszym DOKTOREM HONORIS CAUSA Politechniki Lubelskiej, na wniosek Rady Wydziału Mechanicznego – prof. zw. dr hab. inż. Michał Kleiber.

W końcowej części wystąpienia prof. Wiesław Weroński zwrócił się z podziękowaniami i apelem do emerytów, rencistów, studentów i pracowników Wydziału o podtrzymanie więzi, dalszy zapał i pracę dla dobra Wydziału. Wyraził przekonanie o dalszym rozwoju i rozkwicie Wydziału Mechanicznego. Życzył, aby propagowane przez profesorów Wydziału idee naukowe i techniczne były rozwijane przez szerokie grono wychowanków i aby znalazły uznanie w środowisku akademickim w kraju i za granicą.

UROCZYSTA WTÓRNA IMMATRYKULACJA STUDENTÓW SPRZED 50 LAT

Kolejnym punktem podczas posiedzenia Rady Wydziału Mechanicznego była uroczysta wtórna immatrykulacja studentów sprzed 50 lat (złota immatrykulacja). W tej uroczystości uczestniczyło 27 osób, które zaczęły studiować na Wydziale Mechanicznym w 1953 roku. Otrzymali oni specjalne indeksy z wpisem na 101 semestr nauki. Listę studentów-jubilatów przedstawił prodziekan dr Kazimierz

Zaleski. Byli to: **Kazimierz Dereń, Stanisław Dybek, Antoni Ficoń, Stefan Galicki, Jan Jończyk, Bartłomiej Koper, Władysław Kosowski, Marian Kowalczyk, Stanisław Kowalczyk, Krzysztof Koziara, Zenon Maciukiewicz, Marian Mastalerz, Henryk Miłosz, Włodzimierz Niemęski, Henryk Pać, Adolf Parol, Henryk Pawłowski, Zbigniew Pawłowski, Cezary Ramotowski, Janusz Rybka, Jan Skowronek, Józef Socha, Zbigniew Szczęsny, Jan Szymanek, Jerzy Więch, Jerzy Wiśniewski, Lucjan Żukowski.**

ODZNACZENIA JUBILEUSZOWYM MEDALEM 50-LECIA WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Wręczono Jubileuszowe Medale Wydziału Mechanicznego osobom, które wniosły wybitny wkład w rozwój Wydziału. W imieniu Kapituły powołanej przez Radę Wydziału medal wręczali: dziekan prof. A. Niewczas i przewodniczący Komitetu Obchodów 50-lecia Wydziału prof. W. Weroński. Medal otrzymali: rektor Politechniki Lubelskiej prof. Józef Kuczmaszewski, wojewoda lubelski Andrzej Kurowski, wicemarszałek województwa lubelskiego Mirosław Złomaniec, naczelnik Marek Ślęzak, profesor Kazimierz Szabelski, profesor Andrzej Weroński, profesor Robert Sikora, docent Ryszard Cyc, doktor Antoni Malicki, profesor Holm Altenbach, profesor Andrzej Kwieciński, profesor Mieczysław Szpryngiel, profesor Miłosz Wnuk, profesor Józef Wojnarowski, magister Czesław Jung. Dyplomy okolicznościowe otrzymali: docent Adolf Parol, docent Waław Jaśkiewicz, profesor Jan Kowal, inżynier Lubosław Pruszkowski, profesor Tomasz Sadowski.

WYSTĄPIENIA GOŚCI

Serdeczne gratulacje, wyrazy najwyższego uznania dla bogatego dorobku naukowego, dydaktycznego oraz życzenia dalszych, twórczych osiągnięć wzbogacających polską naukę i szkolnictwo wyższe dla społeczności Wydziału z okazji Jubileuszu złożyli liczni Goście przemawiając na uroczystości oraz składając na ręce dziekana profesora Andrzeja Niewczasu adresy okolicznościowe.

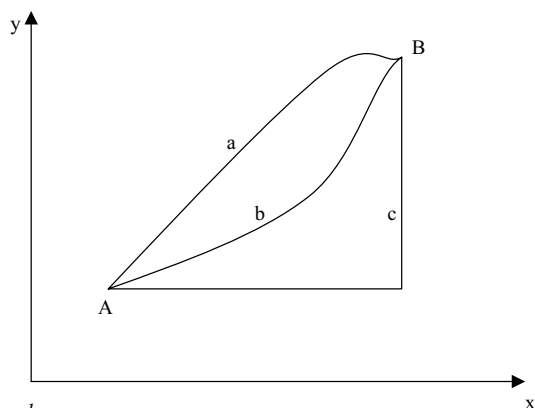
Wystąpili m.in.: dziekani, prodziekani, rektorzy, prorektorzy, profesorowie z: Politechniki Warszawskiej, Krakowskiej, Wrocławskiej, Poznańskiej, Świętokrzyskiej, Częstochowskiej, AGH i Uniwersytetu Technicznego w Wilnie. Wyrazy uznania wyrazili także przedstawiciele władz województwa lubelskiego i WSK-PZL Świdnik SA.

Wystąpili także pierwsi absolwenci Politechniki Lubelskiej, dzieląc się swoimi wspomnieniami, zwłaszcza z okresu pierwszych lat istnienia ówczesnej Wieczorowej, a później Wyższej Szkoły Inżynierskiej. Podkreślili wzruszenie i satysfakcję z uczestnictwa w uroczystości.

WYKŁAD OKOLICZNOŚCIOWY PROFESORA MIŁOSZA WNUKA Z UNIwersYTETU WISCONSIN – MILWAUKEE W USA

pt. Porównanie systemów kształcenia studentów w Polsce i Stanach Zjednoczonych

Aby wykształcić młodego człowieka, należy przez chwilę zastanowić się jaki byłby optymalny system kształcenia. Natychmiast pojawia się kilka alternatywnych rozwiązań, przy czym – pomimo tego, że wszystkie zmierzają do jednego celu – każde jest unikalne i bardzo odmienne od pozostałych. Przypomina to nieco matematyczny opis ruchu w polu zachowawczym, dla którego istnieje potencjał V . Na rys. 1 pokazano trzy różne trajektorie a, b oraz c, łączące punkt wyjściowy A z punktem końcowym B. Trajektorie mają jedną wspólną cechę, którą określa równanie, z jakiego wyliczamy pracę W przy pomocy całek krzywoliniowych

Rys. 1.

$$W = \int \vec{F} \cdot d\vec{r} = \int -\text{grad}V \cdot d\vec{r} = -\int_A^B dV = V(A) - V(B) \quad (1)$$

A zatem, pomimo bardzo różnych kształtów krzywych a, b oraz c, praca wykonana przez siłę \vec{F} pomiędzy punktami A i B jest taka sama i równa się stałej różnicy potencjału wyznaczonej dla tych dwóch punktów.

Podobną analogię w zakresie mechaniki sugeruje porównanie rachunku wariacyjnego z rachunkiem różniczkowym. I tak na przykład, dla opisanie ruchu wahadła matematycznego, zob. rys. 2, możemy rozwiązać równanie różniczkowe wynikające z drugiej zasady Newtona

$$(m\ell^2)\ddot{\theta} = -(mg)\ell \sin\theta \quad (2)$$

lub też rozpatrzyć zadanie wariacyjne. Zadanie to polega na minimalizowaniu funkcjonału akcji S

$$S(q, \dot{q}) = \int_{t_1}^{t_2} (T - V) dt = \int_{t_1}^{t_2} L(q, \dot{q}) dt \quad (3)$$

Wyrażenie podcałkowe w równaniu (2) przedstawia Lagrangian układu, symbol T oznacza tu energię kinetyczną oraz V energię potencjalną, natomiast q jest współrzędną uogólnioną. W przypadku wahadła w miejsce q podstawiamy kąt θ , zob. rys. 2. Aby S osiągało wartość stacjonarną (w naszym przypadku – minimum), powinno być spełnione równanie Eulera – Lagrange’a

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{q}} \right) - \frac{\partial L}{\partial q} = 0 \quad (4)$$

Dla wahadła otrzymujemy

$$\begin{aligned} T &= \frac{1}{2} m(\ell\dot{\theta})^2 \\ V &= mg\ell(1 - \cos\theta) \\ L &= \frac{1}{2} m(\ell\dot{\theta})^2 - mg\ell(1 - \cos\theta) \end{aligned} \quad (5)$$

Wyliczamy stąd pochodne cząstkowe występujące w równaniu (4)

$$\frac{\partial L}{\partial \theta} = m\ell^2\ddot{\theta}, \quad \frac{\partial L}{\partial \dot{\theta}} = -mg\ell \sin\theta \quad (6)$$

Po podstawieniu do równania Eulera – Lagrange’a, mamy

$$\frac{d}{dt} (m\ell^2\dot{\theta}) = mg\ell \sin\theta = 0 \quad (7)$$

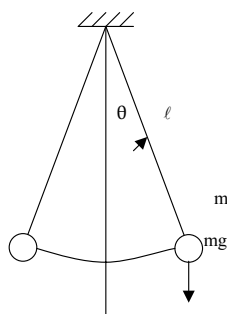
Jak łatwo się przekonać, zarówno równania (2) jak i (7) sprowadzają się do jednakowego wyrażenia.

$$\frac{d^2\theta}{dt^2} + \left(\frac{g}{\ell}\right) \sin\theta = 0 \quad (8)$$

Jest to nieliniowe równanie różniczkowe drugiego rzędu, które można rozwiązać przy użyciu funkcji nie-elementarnych. Oczywiście, w przypadku linearyzacji $\sin\theta \approx \theta$, wynikiem całkowania (8) jest liniowa kombinacja funkcji trygonometrycznych, $\sin(\sqrt{\frac{g}{\ell}}t)$ oraz $\cos(\sqrt{\frac{g}{\ell}}t)$, opisująca znany przypadek ruchu oscylatora harmonicznego o częstotliwości* $f = (1/2\pi)\sqrt{g/\ell}$.

*) W psychologii częstotliwość drgań używana jest również do opisanie świadomości. Niskie f odpowiada przeciętnej ludzkiej mentalności, wyższe – ludziom mądrym, natomiast wysokie f przypisywane jest mentalności boskiej, zob. Wayne W. Dyer, „Spiritual Solution to Every Problem” oraz „Wisdom of the Ages”, publikowane przez Harper Collins Publishers w roku 2003.

Analogia ta posiada głębszy sens filozoficzny. Reprezentacja zagadnienia poprzez użycie drugiej zasady Newtona odpowiada metodologii przyczynowo-skutkowej, natomiast postawienie problemu wariacyjnego $S \rightarrow \min$ jest realizacją podejścia teleologicznego, polegającego na poszukiwaniu pewnego celu. Nazwa pochodzi od greckiego słowa „teleo”, oznaczającego cel. Z jednej strony mamy więc klasyczną reprezentację zjawiska fizycznego przy użyciu sposobu myślenia opartego na przekonaniu, że łańcuch umysłowy przyczyna/skutek jest poprawnym narzędziem analizy.

Rys. 2.

Z drugiej strony, natomiast, podstawowym zadaniem jest znalezienie takiego rozwiązania, które zapewni osiągnięcie celu, zdefiniowanego jako minimum funkcjonu S. Omi- jamy tu zatem szczegóły rozważań dotyczących przyczyn i skutków, oraz ich wzajemnych relacji.

Te dwie różne metodologie prowadzą do identycznego wyniku (jeśli zachowana jest ścisłość analizy), a zatem z ma- tematycznego punktu widzenia są sobie równoważne.

To samo można by powiedzieć o metodach kształcenia młodzieży w Polsce i w Stanach Zjednoczonych. Są one bardzo różne, a jednak równoważne – gdyż wyniki końcowe – uzyskanie potrzebnej wiedzy oraz kwalifikacji niezbęd- nych do wykonywania zawodu, są takie same w obydwu przypadkach.

Wydaje się, że amerykański system kształcenia można by porównać do metodologii teleologicznej, która zaniedbuje szczegóły na rzecz dążenia do celu. Polski system kształ- cenia dałoby się, natomiast, porównać z klasyczną filozofią analizy opartej o myślenie przyczynowo-skutkowe. Tutaj wszystkie szczegóły i niuansy rozpatrywanego zagadnienia są brane pod uwagę, związki między przyczyną a skutkiem są wyczerpująco, czasem wręcz troskliwie, omawiane. Pro- ces wymaga sporo pamięciowego wysiłku, a całość obrazu gubi się pośród szczegółów.

Przeciwny obraz wyłania się, gdy przyjrzymy się ame- rykańskiemu systemowi kształcenia. Tutaj szczegóły nie są istotne tak długo, jak długo nie mają one większego wpływu na pełny obraz i poziom nabywanej wiedzy. Mniejszy też nacisk położony jest na udział pamięci w opanowywaniu przerabianego materiału. Dotyczy to w szczególności szkół średnich, które w Stanach dają bardzo przybliżone pojęcie o przerabianym materiale, w szczególności w zakresie nauk ścisłych. W to niezapełnione miejsce wchodzi jednak rozbu- dzenie ciekawości ucznia oraz motywacja do niezależnego myślenia. Są to właściwości bardzo potrzebne w następnych etapach zdobywania wiedzy, zwłaszcza w okresie studiów uniwersyteckich, gdzie student – płacąc za swe wykształ- cenie – bardzo szybko zapełnia luki w wykształceniu uzy- skanym w szkole średniej. Równie szybko opanowuje też te działy nauki, które są mu potrzebne na uniwersytecie, i w ten sposób, w krótkim czasie, jego poziom zbliża się do poziomu studenta uniwersytetu europejskiego, łącznie oczywiście z polskim uniwersytetem.

Proces amerykański jest jak gdyby odwrócony w stosunku do procesu polskiego. Na poziomie szkoły średniej suma zdobytej wiedzy jest niższa w Stanach w porównaniu z Pol- ską, lecz już na pierwszych latach uniwersytetu poziomy te wyrównują się w zadziwiającym tempie. Oczywiście, w tym „nadganiu”, amerykańskim studentom pomaga tendencja do specjalizacji, kiedy już na wyższych latach studiów ważne są tylko pewne wybrane działy wiedzy i kiedy jest czas na to, aby selektywnie opanować jedynie te wiadomości, które będą potrzebne przy wykonywaniu zawodu.

Pracując w Stanach jako nauczyciel akademicki od bli- sko 30 lat, mam okazje obserwować młodzież na różnych latach studiów. O ile ci młodszy studenci, tuż po szkole śred- niej, zadziwiają swoją ignorancją (wydaje się, że w Polsce byłoby w sam raz na odwrót), to ci nieco starsi zaskakują swoją umiejętnością szybkiego opanowania przedmiotu

i to przedmiotu niejednokrotnie trudnego. Skąd bierze się u nich taki talent radzenia sobie? Chyba trzeba to złożyć na karb tak zwanej „amerykańskiej wynalazczości” (resource- fulness). W końcu, aby w tym wielkim kraju żyć i radzić sobie, trzeba mieć olej w głowie.

A oto – nazwy kolejnych tytułów zdobywanych przez młodzież na uniwersytetach w USA. W zakresie nauk ści- słych otrzymujemy następującą skalę:

- B.Sc. = Bachelor of Science, odpowiednik polskiego licencjatu,
- M.Sc. = Master of Science, odpowiednik polskiego ma- gistra,
- Ph.D. = Philosophy Doctor, odpowiednik polskiego dok- toratu,
- D.Sc. = Doctor of Science (rzadko tu używany tytuł) – od- powiada doktorowi habilitowanemu w Polsce.

I – na zakończenie – następująca sentencja, wynikająca z powyższych rozmyślań... Ujmiemy ją w postaci twier- dzenia: „nie każdy student amerykański będzie zdolny do ukończenia studiów uniwersyteckich w Polsce, lecz każdy polski student potrafi ukończyć uniwersytet w Stanach Zjednoczonych, może nie od razu Harvard lub Yale...” Istota rzeczy polega na zrozumieniu prawdy, iż wszystkie drogi prowadzące do celu są dobre. Nie są one „dobre” lub „złe” – są różne. Zostało to dowiedzione, lub jak to się tu w Stanach pisze “Q.E.D.”, od łacińskiego skrótu “quod erat demonstratum”, w pierwszej części niniejszego wykładu, gdzie była mowa o rachunku wariacyjnym oraz rachunku różniczkowym.

ZAKOŃCZENIE

W końcowym wystąpieniu dziekan Wydziału Mechanicz- nego profesor Andrzej Niewczas serdecznie podziękował wszystkim uczestnikom uroczystości za przybycie oraz za złożone życzenia i gratulacje.

Uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Mechanicznego zakończył hymn Gaude Mater Polonia.

Podsumowaniem uroczystej Rady Wydziału Mechanicz- nego Politechniki Lubelskiej niech będzie podziękowanie prof. zw. dr hab. inż. Józefa Wojnarowskiego, dr hc Po- litechniki Śląskiej przesłane po zakończeniu uroczystości na ręce dziekana: (...) *Jestem wdzięczny za przyznanie mi Medalu 50-lecia znakomitego Wydziału i za miłe chwile spędzone w czasie bardzo udanej uroczystości w Politechnice Lubelskiej. Mimo, że czas jest dobrem nieodnawialnym, to pozwala zachować najdłużej w pamięci te przeżycia, które są najpiękniejsze. Taka była również Wasza uroczystość z okazji 50-lecia, której Pan z sukcesem patronował...*

oraz podziękowania prof. dr hab. inż. Edwarda Śpiewli: (...) *Niech mi wolno będzie na ręce Pana Dziekana złożyć serdeczne gratulacje z dotychczasowych osiągnięć i życzyć Wydziałowi dalszego wspaniałego rozwoju. Każdą instytucję kreują i kształtują ludzie a Wydział Mechaniczny miał szczęście zatrudniać i być reprezentowanym zarówno przez wybitnych wizjonerów jak i rzetelnych realizatorów. Sądzę, że jest to zasadnicza przesłanka konsekwentnego dochodze- nia do znaczących efektów w takiej zbiorowej, prawidłowo ukierunkowanej działalności...*

Anna Rudawska, Paweł Drożdżel

Prorektor

Tadeusz Latocha

WSPOMNIENIE

W dniu 20 października 2003 r., nagle, odszedł od nas na zawsze wspaniały człowiek, przyjaciel i współpracownik – doc. dr inż. Tadeusz Latocha. Dla zachowania pamięci o Nim przypomnijmy, chociaż skrótowo – wręcz lapidarnie – kilka faktów związanych z Jego życiem i działalnością.

Urodził się 13 sierpnia 1933 roku, w rodzinie chłopskiej Józefa i Rozalii z d. Matera – w Gajkowicach (pow. Piotrków Trybunalski). Gimnazjum i liceum ukończył w Piotrkowie Trybunalskim, zaś studia wyższe – na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej w 1956 r.

Pracę zawodową podjął 1 września 1956 r. w Politechnice Łódzkiej, w Katedrze Maszyn Elektrycznych i Transformatorów. Pracował kolejno na stanowiskach: asystenta, starszego asystenta i po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych w zakresie elektrotechniki (w 1965 r.) – na stanowisku adiunkta.

Odległa perspektywa uzyskania mieszkania w Łodzi sprawiła, że dr Tadeusz Latocha przyjął propozycję Politechniki Lubelskiej (wówczas WSIInż.) i przeniósł się wraz z rodziną do Lublina. W WSIInż. w Lublinie podjął pracę 1 lutego 1968 roku, na etacie starszego wykładowcy (w trybie przeniesienia służbowego). Wcześniej, już od 1 października 1967 roku Tadeusz Latocha pełnił obowiązki kuratora Zespołu Automatyki, Elektroniki i Telemekhaniki. W roku 1968 podjął obowiązki kierownika tego Zespołu. Jego kompetencje i wyjątkowa aktywność zawodowa sprawiły, że 21 listopada 1969 roku Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego powołał Go na stanowisko docenta w Zespole Automatyki, Elektroniki i Telemekhaniki w Wydziale Elektrycznym WSIInż. w Lublinie.

W całym okresie pracy zawodowej bardzo efektywnie angażował się w działalność uczelni, pełniąc wiele funkcji akademickich. Od 1974 roku był kierownikiem Zakładu Automatyki i Pomiarów. Zakład ten (później katedrę) tworzył całkowicie samodzielnie, organizując pracownie naukowe i dydaktyczne w zakresie automatyki, elektroniki i metrologii elektrycznej. Inicjował i współorganizował od podstaw laboratoria dydaktyczne: elektroniki przemysłowej, podstaw automatyki, podstaw elektroniki, modelowania analogowego i cyfrowego oraz energoelektroniki. W końcu lat osiemdziesiątych zakład kierowany przez doc. T. Latochę stanowił bazę dla powołania trzech katedr: Metrologii Elektrycznej i Elektronicznej, Automatyki oraz Elektroniki, w której to pracował do końca swoich dni.

Doc. Tadeusz Latocha przez wiele lat pełnił obowiązki pełnomocnika Rektora ds. Nauki (1974-1981), Prodziekana ds. Nauki Wydziału Elektrycznego (1972-1973), Zastępcy Dyrektora ds. Nauczania Instytutu Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej (działającego na prawach

wydziału) (1976-1981), Dziekana Wydziału (1987-1990), Prorektora ds. Nauki (1973-1974) oraz Prorektora ds. Nauczania i Wychowania (1984-1987).

Pełniąc wszystkie te funkcje, współtworzył kolejne plany rozwoju uczelni oraz uczestniczył we wszystkich jej ważniejszych przemianach. Jako Prorektor ds. Nauczania i Wychowania wdrożył system indywidualnego toku studiów – przewidziany dla studentów najzdolniejszych, nawiązał bardzo szeroką współpracę z zakładami przemysłowymi Lubelszczyzny, zapoczątkował szerszą wymianę studentów z ośrodkami zagranicznymi oraz zaktywizował studencki ruch naukowy w uczelni.

Współpraca naukowa i ekspercka zespołu kierowanego przez doc. T. Latochę z gospodarką miasta i regionu obejmowała działalność konsultacyjną, szkoleniową, a także polegającą na rozwiązywaniu bardzo praktycznych problemów – z wdrożeniami włącznie. Prace o tym charakterze obejmowały m.in. problematykę tworzenia aparatury kontrolno-pomiarowej, tyrystorowych przetwornic częstotliwości dla zasilania szybkoobrotowych silników asynchronicznych wrzecion szlifierskich, nietelokomunikacyjnych zastosowań łączy światłowodowych i optoelektroniki. Wyniki badań w zakresie tych ostatnich zagadnień znalazły zastosowanie w kopalniach węgla kamiennego, w bankach, energetyce i innych.

Przez wiele lat był doradcą naukowym ds. elektroniki w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Wag – Lubelskiej Fabryki Wag, współpracował z Ośrodkiem Doskonalenia Kadr – Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich oraz Ośrodkiem Rzeczoznawstwa i Postępu Organizacyjno-

Technologicznego. Przygotował wiele orzeczeń i ekspertyz, prowadził wykłady na ogólnopolskich kursach inżynierów, zwłaszcza z zakresu swojej specjalności naukowej, tj. energoelektroniki.

Kilka lat współorganizował Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej, był członkiem Rady ds. Młodzieży, Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadry, opiekunem organizacyjnym pierwszego w uczelni Studium Doktoranckiego (prowadzonego wspólnie z Politechniką Warszawską), współorganizował proces rekrutacji na studia, przewodniczył Komisji ds. Nauki Rady Zakładowej ZNP, pełnił obowiązki Sekretarza IV Wydziału Nauk Technicznych LTN, organizował i współorganizował konferencje naukowe. Pod Jego kierunkiem przygotowywało prace dyplomowe (inżynierskie i magisterskie) bez mała 200 osób, prace doktorskie – 2 osoby.

Uzupełniając wymienione wyżej działania i dokonania o dziesiątki im podobnych, o wykazy prac opublikowanych, uzyskanych patentów oraz licznych stworzonych, często bardzo udanych rozwiązań inżynierskich – charakteryzujemy doc. T. Latochę tylko jednostronnie. Był On bowiem również wysoko cenionym przez młodzież nauczycielem akademickim. Poziom merytoryczny prowadzonych przez Niego zajęć i równocześnie jego komunikatywność i otwartość zjednywały Mu słuchaczy i wpływały na efektywność oddziaływania dydaktycznego. We wszelkich kontaktach z młodzieżą wykazywał wyjątkową cierpliwość, takt i przychylność.

Doc. T. Latocha przywiązywał dużą uwagę do pracy dydaktycznej i wychowawczej, zabiegał usilnie, aby Jego współpracownicy i młodszy koledzy rzetelnie i z odpowiednim zaangażowaniem prowadzili każdy rodzaj zajęć. Współorganizował konferencje dydaktyczne, opracowywał plany i programy studiów, obmyślał i budował nowe stanowiska pomiarowe w pracowniach studenckich. Organizował i opiekował się studenckimi praktykami i obozami naukowymi.

Po przejściu na emeryturę (w roku 1998) nadal prowadził wykłady z elektroenergetyki oraz seminaria dyplomowe. Jest znamienne, wręcz symboliczne, że w drodze na wykład

zasłabł i już nie odzyskał świadomości. Jego prawość, osiągnięcia jako nauczyciela i inżyniera, wrodzony zmysł organizacyjny i pracowitość zyskały Mu szczególnie szacunek i szerokie uznanie. Otrzymał wiele wyróżnień (nagrody JM Rektora i Ministra Edukacji Narodowej) i odznaczeń regionalnych, resortowych i państwowych, w tym: Srebrny, Złoty i Kawalerski Krzyż Zasługi Orderu Odrodzenia Polski.

W pamięci swoich studentów, całej społeczności akademickiej Politechniki Lubelskiej i zakładów przemysłowych, z którymi współpracował – pozostanie na zawsze jako człowiek serdecznie życzliwy, zawsze pogodny i gotowy przyjść z pomocą kolegom, przyjaciołom i każdemu potrzebującemu.

Ważną cechą Jego osobowości było zaciekawienie światem, a przede wszystkim ludźmi – toteż poszukiwał przyjaźni i umiał te przyjaźnie pielęgnować. Z pełnym przekonaniem pragnę podkreślić, iż w całym życiu za najważniejszą – uznawał troskę o los i pomyślność rodziny oraz osób mu najbliższych – im poświęcał siebie bez reszty. Był wspaniałym mężem, ojcem i dziadkiem.

Nigdy nie uskarżał się na przeciwności wynikające z własnej nieporadności, braku nadziei czy problemów zdrowotnych. I chociaż wiadomo, że jednym z najpowszechniejszych elementów życia każdego z nas jest cierpienie, to Jego los potraktował szczególnie ostro. W sytuacji poważnych zmartwień przytaczał taką dość szczególną mądrość wschodu, iż ludzie rodzą się, cierpią i umierają. Stanowiło to dla mnie zawsze jakiś tajemniczy dowód Jego dojrzałości i pełnej samorealizacji we wszystkich wymiarach ludzkiej egzystencji.

Pochowany został na Cmentarzu Komunalnym przy ulicy Droga Męczenników Majdanka. Jego portrety fotograficzne znajdują się w gabinetach: prorektora ds. nauki, prorektora ds. kształcenia w rektoracie oraz w sali Rady Wydziału Elektrotechniki i Informatyki.

Był dwukrotnie żonaty – z pierwszego małżeństwa pozostawił córkę Małgorzatę, z drugiego – syna Macieja.

Edward Śpiewła

Pożegnania

Jan Szponder (1940-2003)

Jan Szponder, syn Piotra i Józefy z domu Jadcza, urodził się 24 listopada 1940 r. w Kowlu. Ojciec Piotr Szponder, z zawodu maszynista kolejowy, był cenionym pracownikiem PKP, prowadził pociągi napędzane parowozami. Matka Józefa zajmowała się gospodarstwem domowym i wychowaniem dzieci: córki Ireny i syna Jana.

Przed II wojną światową praca na kolei, a szczególnie zawód maszynisty parowozu był bardzo prestiżowy i dobrze opłacany. Szponderowie mogli więc w Kowlu wybudować duży (3 pokoje, 2 kuchnie) murowany dom. We wrześniu wschodnie tereny Polski, w tym Kowel,

zajął wojska radzieckie. Ojciec Piotr Szponder został natychmiast zwolniony z pracy. Po zajęciu w czerwcu 1941 roku Kowla przez Niemców ponownie wrócił do zawodu maszynisty. W tym czasie była to praca niebezpieczna. Przeżył między innymi wykolejenie pociągu w wyniku wybuchu miny.

Przed wojną i w czasie okupacji do 1942 roku w Kowlu nie było problemów narodowościowych. Stosunki z Ukraińcami układały się poprawnie, a z bliskimi sąsiadami nawet dobrze. Poważne problemy i zagrożenia nastąpiły w latach 1942-1943.

W 1943 roku cała rodzina Szponderów, pozostawiając cały dobytek w Kowlu, zmuszona została do ucieczki. Udali się w rodzinne strony ojca – do Stężycy koło Dębina.

W latach 1947-1954 Jan Szponder uczył się w stężycyjskiej Szkole Podstawowej. Od 1954 do 1958 roku uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego w Dęblinie, gdzie zdał maturę. Następnie w Kielcach ukończył dwuletnie Studium Nauczycielskie o profilu fizycznym.

Jego studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej trwały od 1960 do 1966 roku, gdzie uzyskał dyplom mgr inż. w specjalności aparaty elektryczne.

Pracę zawodową rozpoczął w 1966 roku w Zakładach Wytwórczych Wysokiego Napięcia A-1 w Warszawie na stanowisku konstruktora. Brał udział w opracowaniu kondensatorów elektrycznych na podwyższone częstotliwości.

W latach 1967-1970 pracował w Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie na stanowisku starszego inspektora nadzoru elektrycznego, a następnie starszego konstruktora. W tej pracy zapoznał się ze złożonymi systemami energetycznymi oraz różnorodną aparaturą elektryczną.

W 1967 poślubił Zofię z domu Kłodawską (ur. w 1945 r.), mgr chemii UMCS w Lublinie. Żona po ukończeniu studiów pracowała w Zakładach Azotowych Puławy, a od 1971 r. została zatrudniona w Technikum Mechaniczno-Energetycznym w Lublinie, gdzie pracowała jako nauczyciel przedmiotów z energetyki cieplnej i chłodniczej.

W 1970 roku mgr inż. Jan Szponder otrzymał propozycję pracy w Zespole i Pracowni Elektrotechniki Wydziału Elektrycznego WSIInż. w Lublinie na stanowisku starszego asystenta. W latach 1976-81 pracował jako wykładowca w tej samej jednostce, która w wyniku zmian organizacyjnych otrzymała nazwę Zakład Podstaw Elektrotechniki. W 1977 r. WSIInż. w Lublinie została przekształcona w Politechnikę Lubelską. Od 1981 mgr inż. Jan Szponder pracował jako starszy wykładowca w tej samej jednostce, przekształconej w 1991 roku w Katedrę Podstaw Elektrotechniki, a następnie w Instytut Elektrotechniki i Elektrotechnologii (1999 r.).

Do pracy na uczelni mgr inż. Jan Szponder był wyjątkowo dobrze przygotowany, zarówno teoretycznie jako absolwent Politechniki Warszawskiej, praktycznie (kilku-letnia praca w przemyśle) i dydaktycznie (dwuletnie studia nauczycielskie).

Prowadził różnorodne zajęcia dydaktyczne, w tym: wykłady z teorii pola elektromagnetycznego, obwodów elektrycznych oraz wybrane wykłady specjalistyczne z technologii urządzeń elektromagnetycznych, akustycznych i elektromagnetycznych.

Należy szczególnie wyróżnić przygotowanie przez Jana Szpondera różnorodnych ćwiczeń laboratoryjnych z obwodów elektrycznych, pola elektromagnetycznego, zakłóceń akustycznych i elektromagnetycznych, kompatybilności

elektromagnetycznej. W części laboratoriów i projektowaniu urządzeń elektromagnetycznych wprowadził techniki komputerowe (jedne z pierwszych na Wydziale Elektrycznym).

Był opiekunem 20 prac dyplomowych. Dzięki nim powstały interesujące, różnorodne aparaty elektryczne i układy pomiarowe. Przez ponad osiem lat był pełnomocnikiem dziekana Wydziału Elektrycznego do spraw praktyk studenckich. Bardzo się angażował w pomoc studentom, miał mnóstwo życzliwości dla nich.

W dowód uznania Jego wkładu w nauczanie, wychowanie, umiejętność przekazywania wiedzy oraz konsekwentny sposób jej egzekwowania został przez studentów wyróżniony tytułem „Homo Didacticus” – najlepszy nauczyciel akademicki Wydziału Elektrycznego.

Szczególnie ważne i cenne było Jego zaangażowanie we współpracę i w zagadnienia naukowo-badawcze związane z przemysłem. Wniósł zasadniczy wkład w opracowaniu takich tematów, jak:

- stanowiska do badania i regulacji charakterystyk czasowo – prądowych wyłączników samoczynnych,
- układ do infradźwiękowego oczyszczania kotłów przemysłowych,
- analizatory harmonicznych niskich częstotliwości,
- tyrystorowy układ zasilania reaktora chemicznego 500 L.,
- spawarki do tworzyw sztucznych z układem zasilania,
- pomiary i regulacja układów elektroenergetycznych w cukrowniach,
- układy pojemnościowe do pomiaru wysokości zapełnienia zbiorników materiałami sypkimi.

Był autorem ponad 20 artykułów, 2 skryptów i 8 patentów.

Otrzymał wiele nagród i wyróżnień, w tym: nagrodę Rektora PL II i III stopnia, Medal Komisji Edukacji Narodowej, nagrodę zespołową II stopnia MN i SWiT, Złoty Krzyż Zasługi (1979).

Interesował się działalnością wydziału i uczelni. Brał czynny udział w różnych organizacjach i stowarzyszeniach. Był bardzo uczynny i koleżeński w pracy. Przy tym bardzo oddany swojej rodzinie. Córka Małgorzata Padała (ur. w 1969 r.) ukończyła kierunek artystyczny (wychowanie muzyczne) na UMCS. Pracuje w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Lublinie jako nauczyciel plastyki i muzyki. W 2000 roku jako jedna z dwudziestu czterech nauczycieli w Polsce została wyróżniona tytułem „Nauczyciel na Szóstkę” przyznany na wniosek uczniów. Syn Paweł (ur. 1981 roku) jest laureatem Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym stopnia ogólnopolskiego. Obecnie studiuje na Wydziale Prawa UMCS.

Mgr inż. Jan Szponder miał wybitne uzdolnienia inżyniersko-techniczne oparte o rzetelną wiedzę i sumienną pracę.

Interesował się żeglarstwem, myślistwem, wędkarstwem, fotografią. Był uzdolniony muzycznie. Umiał łączyć i w praktyce wykorzystywać różne dziedziny techniki, jak: elektrotechnika, elektronika, informatyka, akustyka. Szybko opanowywał nowe problemy naukowe i techniczne.

Kazimierz Bodzjak

JANEK! Jak trudno o Nim pisać w czasie przeszłym...

Zawsze skromny, lekko uśmiechnięty, z poczuciem humoru i odrobiną zawadiackiej, prowokującej miny...

Pasjonował się swoją pracą dydaktyczną – zawsze znajdował czas dla studentów, szczególnie w laboratorium, gdzie z zaangażowaniem wyjaśniał zawłości teorii pola elektromagnetycznego. Miał pogodne usposobienie i dużo cierpliwości. Często zbyt późno oddawał protokoły z ocenami studentów, ponieważ nie miał zwyczaju wpisywania ocen niedostatecznych, a był wymagającym nauczycielem, więc wielokrotne zdawanie egzaminu u Niego nie było rzadkością. Studenci cenili Go za pasję, umiejętności i życzliwość, czego dowodem Jego zasłużona popularność i pierwsza lokata w studenckim plebiscyście na najlepszego dydaktyka roku w Wydziale Elektrycznym Politechniki Lubelskiej. Oprócz dużej wiedzy teoretycznej cieszył się opinią bardzo dobrego i docieklivego inżyniera. Dawał temu wyraz w licznych, zakończonych sukcesem pracach pomiarowo-laboratoryjnych, przy projektowaniu i konstruowaniu wielu nowych stanowisk laboratoryjnych w zakresie elektrotechniki w szczególności pola elektromagnetycznego, czy podczas budowy bezechowej komory Faradaya do Laboratorium Kompatybilności Elektromagnetycznej.

Był głównym współtwórcą i wykonawcą realizacji licznych projektów stanowisk pomiarowo-badawczych zleczanych z przemysłu.

Pamiętam, Jego ostatni lekki grymas przez uśmiech, kiedy mówił o bólu kręgosłupa, ale zdarzało się to niezmiernie rzadko. Generalnie, nigdy się nie uskarżał. Nawet wybierając się do szpitala na operację, a potem w rozmowach telefonicznych, właśnie stamtąd, mówił z pasją o tym co jeszcze powinniśmy koniecznie zrobić..., a On dokończy, uzupełni, bo przecież za kilka dni wraca...

Dlaczego Janku nie wróciłeś, dlaczego na cotygodniowym zebraniu instytutowym nie usiadłeś jak zwykle obok Krzysia, kto się będzie droczył i przekomarzał z Bolesławem, opowiadał dowcipy o dancingu, kto będzie w Tomku i nas wszystkich zaszczeptał tyle entuzjazmu do każdej pracy???

W swojej skromności Janek niezbyt często opowiadał o swoich osobistych i rodzinnych sprawach. Jeśli jednak to z wielkim szacunkiem i uznaniem dla żony. Był bardzo dumny ze swoich dzieci, z sukcesów córki, jako wyróżnionej nauczycielki (o czym czytaliśmy w prasie), z postawy syna, studenta Wydziału Prawa UMCS w Lublinie. Był zakochany w swojej wnuczce.

Janku, czy Ty brałeś pod uwagę, że możesz do nas nie wrócić? Jeśli tak, to nie dałeś do końca poznać, wolałeś dzielnie cierpieć w samotności.

Ponoć nie ma ludzi niezastąpionych... i pewnie tak jest. Życie musi biec wartko, takie są odwieczne jego prawa. My jednak nie możemy się pogodzić z Twoim odejściem. Zostawiłeś nas w wielkim bólu i żalu, w którym łączymy się z Twoją Rodziną. Będziemy o Tobie pamiętali zawsze.

Andrzej Wac-Włodarczyk

Antoni Maliszewski (1951-2003)

Urodził się 5 marca 1951 r. w Malinówce gmina Garbów. Pracę, na wówczas jeszcze WSInż., podjął tuż po ukończeniu Technikum Mechanicznego w Lublinie w czerwcu 1969 r., początkowo jako konserwator w Domu Studenta, a od 1 października 1970 r. jako robotnik wykwalifikowany w Pracowni Materiałoznawstwa i Przeróbki Plastycznej.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej (28.10.1970-1.11.1972) pracował na stanowisku technika w Pracowni Materiałoznawstwa i Przeróbki Plastycznej. W 1980 r. skończył studia inżynierskie w Instytucie Technologii i Eksploatacji Maszyn Politechniki Lubelskiej i awansował na stanowisko specjalisty, a od 1 sierpnia 1982 r. specjalisty kierującego zespołem pracowników.

W latach 1985-1993 był pracownikiem przedsiębiorstwa ARPIS w Lublinie. Do pracy w Politechnice Lubelskiej

powrócił w marcu 1993 r. i został zatrudniony na stanowisku specjalisty w Katedrze Podstaw Techniki w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.

W 1998 r. został przeniesiony do nowo utworzonego Instytutu Technologicznych Systemów Informatycznych na Wydziale Mechanicznym.

W czerwcu 1999 r. obronił pracę magisterską w Katedrze Tworzyw Wielkocząsteczkowych.

Autor czterech patentów, wielu wniosków racjonalizatorskich i publikacji.

ANTEK.

Życzliwy i uczynny kolega. Zawsze gotów pomóc, równocześnie minimalizując własne problemy. Miał

rzadki dar słuchania innych.

Dopóki żyje pamięć o nas nie odchodzimy całkiem. Antoś, pozostaniesz z nami.

Irena Krygier

Wizyta prof. Macieja Grabskiego

W dniu 17 grudnia 2003 r., na zaproszenie rektora prof. Józefa Kuczmaszewskiego, gościł w Politechnice Lubelskiej prof. dr hab. inż. Maciej W. Grabski, prezes Zarządu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej.

Prof. Maciej W. Grabski jest absolwentem Wydziału Mechaniczno-Technologicznego Politechniki Warszawskiej, na którym podjął pracę w 1959 r. w ówczesnej Katedrze Metaloznawstwa, przekształconej w 1975 r. w Instytut Inżynierii Materiałowej (na prawach wydziału). Doktorat uzyskał w 1967 r., habilitację w 1973 r., profesorem nadzwyczajnym został w 1979 r., zaś profesorem zwyczajnym w 1989 r.

Prof. Maciej Grabski jest autorem ponad 70 artykułów w międzynarodowych periodykach, napisał dwie monografie oraz dwa podręczniki. Wypromował 15 doktorów. Przez wiele lat kierował Zakładem Podstaw Nauki o Materiałach. W latach 1981-1987 pełnił funkcję dyrektora Instytutu przez dwie kadencje. Od 1990 do 1994 r. był członkiem zespołu ekspertów MEN, w kadencji 1991-1994 przewodniczył zespołowi Nauk Technicznych Komisji Badań Podstawowych KBN. W kolejnej kadencji 1994-1997 był wiceprzewodniczącym Komisji Badań Stosowanych KBN. Na stanowisko prezesa Zarządu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej został powołany przez Radę Fundacji w 1992 r. Pełni tę funkcję do dziś.

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej jest niezależną, pozarządową instytucją typu non-profit. Jej celem jest wspieranie nauki polskiej.

Statutowe cele Fundacji obejmują:

- wspieranie uznanych przez środowisko naukowców i zespołów badawczych pracujących w tych obszarach nauki, które posiadają znaczenie dla rozwoju cywilizacyjnego, kulturowego i gospodarczego Polski oraz jej międzynarodowego prestiżu,
- wspieranie transferu polskich osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej,
- wspieranie inicjatyw inwestycyjnych służących nauce w Polsce.

Wymienione cele realizowane są poprzez przyznawanie różnego rodzaju stypendiów i subwencji.

Rozpoczynając swą działalność Fundacja dysponowała kwotą 95 mln złotych, pozostałością likwidowanego w 1990 roku Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki. Nie korzystając ze wsparcia finansowego z budżetu państwa, środki na swą działalność statutową oraz zabezpieczenie swego funduszu, Fundacja uzyskuje z działalności na rynku finansowym (m.in. lokowania w bony skarbowe, obligacje i akcje). Dotychczas łączna wartość środków przeznaczonych na zaspokojenie wybranych, istotnych potrzeb nauki wyniosła ponad 230 mln zł. W 2004 r. planuje się wydać na wspieranie nauki 24,5 mln zł.

Wizytę w naszej uczelni prof. Maciej Grabski rozpoczął od spotkania z władzami uczelni i wydziałów. Następnie, w towarzystwie rektora, odwiedził Centrum Informatyczne PL, aby zapoznać się z pracą jednostki oraz porozmawiać na temat kondycji polskich bibliotek. W godzinach popołudniowych prof. Grabski wziął udział w spotkaniu Klubu Politechnika-

Forum. Uczestnicy spotkania mieli okazję wysłuchać koncertu kwartetu klarnetowego filharmoników lubelskich CLARIBEL (finansowanego przez Lubelskie Forum Pracodawców). Po koncercie rektor poprosił prof. M. Grabskiego o wprowadzenie do dyskusji na temat „Gospodarka oparta na wiedzy”.

Prof. Grabski rozpoczął swe wystąpienie od zdefiniowania pojęcia gospodarki opartej na wiedzy. Omówił trendy gospodarki światowej opartej na szybkim transferze osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej. Podając przykłady rozwoju państw wysoko uprzemysłowionych oraz rozwoju opartego na małych i średnich przedsiębiorstwach, stwierdził, że w dobie wysoko zaawansowanej technologii, gospodarka rozwija się i rozwijać będzie w dalszej perspektywie w ścisłym związku z nauką i jej osiągnięciami. Będzie to wymagało coraz lepszego przygotowania w zakresie wiedzy zawodowej i ogólnej pracowników biorących udział w procesie produkcji przemysłowej.

Jako pierwszy głos w dyskusji zabrał prof. Włodzimierz Sitko. W swym wystąpieniu podkreślił fakt, że właśnie wiedza jest podstawowym komponentem cywilizacji XXI wieku. Dotyczy to nie tylko problemów makrospołecznych, ale również przedsiębiorstw i innych organizacji, jak też pojedynczych ludzi. Najważniejszym nurtem w zarządzaniu jest budowa organizacji inteligentnych, uczących się, opartych na wiedzy. Zbudowanie jednak systemów umożliwiających zdobywanie, gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie i przekazywanie wiedzy jest dziś, choć złożonym, ale najważniejszym problemem, zarówno w zarządzaniu przedsiębiorstwem, jak i rządzeniem społeczeństwem.

Następnie głos w dyskusji zabrał prof. Marek Opielak, podkreślając w swym wystąpieniu istotną rolę czynnika, jakim jest praktyka. Przytoczył przykłady polityków-profesorów nie znających zupełnie realiów funkcjonowania podmiotów gospodarczych. W konsekwencji doprowadziło to do wielu nietrafionych decyzji gospodarczych.

Następny wypowiedział się wiceprezes Lubelskiego Forum Pracodawców, inż. Grzegorz Dębiec, który zaakcentował znaczenie współpracy uczelni ze sferami biznesu. Uczelnia kształci kadry, które następnie znajdują zatrudnienie w przedsiębiorstwach. Stąd też istotnym problemem staje się w obecnej chwili wypracowanie takich form wzajemnego działania, żeby wiedza zdobyta podczas studiów mogła z powodzeniem służyć gospodarce.

W podsumowaniu dyskusji rektor prof. Józef Kuczmaszewski zwrócił uwagę na rolę uczelni w procesie tworzenia gospodarki opartej na wiedzy. Uczelnie wyższe działają dziś w sytuacji, kiedy wiedza i dostęp do niej funkcjonują niejako w systemie rozproszonym; muszą więc szukać dla siebie odpowiedniego miejsca, by sprostać wyzwaniom, jakie stawia przed nimi dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość.

W spotkaniu uczestniczyło ponad 70 osób – pracowników Politechniki oraz członków Lubelskiego Forum Pracodawców.

O Fundacji: www.fnp.org.pl

Krystyna Schabowska

30 lat IV Wydziału Nauk Technicznych Lubelskiego Towarzystwa Naukowego

Bardzo istotną rolę w rozwoju cywilizacyjnym i kulturowym danego kraju czy regionu odgrywa społeczny ruch naukowy. To właśnie on stał się zalążkiem kształtowania narodowych instytucji naukowych w Polsce. Już ok. 1489 roku powołano stowarzyszenie pod nazwą Sodalitas Litteraria Vistulana. Przełomowe znaczenie miało jednak utworzenie w 1800 roku Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, działającego do czasu upadku powstania listopadowego i odrodzonego w 1907 r. W 1815 roku zainicjowało działalność Towarzystwo Naukowe Krakowskie, przeobrażone w 1872 r. w Akademię Umiejętności, a w 1919 r. w Polską Akademię Umiejętności. Trzecim chronologicznie tego typu stowarzyszeniem w Polsce było Towarzystwo Przyjaciół Nauk TPN działające w latach 1818-1831 w Lublinie, odrodzone w 1927 roku [1, 3, 4]. Wybuch II wojny światowej przerwał aktywność towarzystw naukowych na terenie całej Polski. TPN w Lublinie wznowiło działalność w 1945 roku, wegetując w trudnych latach powojennych zaledwie do 1952 roku.

W odpowiedzi na wielkie zapotrzebowanie integracji życia naukowego w regionie oraz rozszerzenia i koordynacji różnorodnych badań naukowych dotyczących Lubelszczyzny w 1957 r. uformowało się istniejące do dzisiaj Lubelskie Towarzystwo Naukowe LTN. Inicjatorami jego utworzenia byli przede wszystkim przedstawiciele wszystkich ówczesnych uczelni w Lublinie, a więc: Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Wyższej Szkoły Inżynierskiej (obecnie Politechniki Lubelskiej), Wyż-

szej Szkoły Rolniczej (obecnie Akademii Rolniczej) oraz instytutów naukowych w Puławach – Instytutu Nawożenia i Gleboznawstwa oraz Instytutu Weterynarii. Kolejnymi prezesami LTN byli profesorowie: Laura Kaufman (1957-1965), Tadeusz Krwawicz (1965-1987), Tadeusz Baszyński (1987-1991) oraz od 1991 roku do chwili obecnej – profesor Edmund K. Prost. Ważnym wydarzeniem w historii LTN było przekazanie w czasie trwania długoletniej i owocnej prezesury prof. Tadeusza Krwawicza w dniu 6 stycznia 1977 roku Pałacu Czartoryskich przy Placu Litewskim 2 na siedzibę Towarzystwa. W tymże samym roku Polska Akademia Nauk objęła mecenat naukowy nad LTN, co również wpłynęło na podniesienie jego rangi, stanowiąc jednocześnie wyraz uznania dla dotychczasowych osiągnięć. Nawet z tego krótkiego zestawienia pewnych faktów historycznych widać, że LTN jest kontynuatorem długoletnich tradycji związanych z miastem i regionem. Nadrzędnym celem Towarzystwa określono podejmowanie i popieranie prac badawczych w zakresie wszystkich dziedzin nauki, ze szczególnym uwzględnieniem badań dotyczących regionu oraz organizowanie i rozwijanie życia naukowego na Lubelszczyźnie [4]. Początkowo w strukturze LTN działały trzy wydziały: I – Humanistyczny, II – Biologiczny oraz III – Matematyczno-Fizyczno-Chemiczny.

Trzydzieści lat temu, 23 stycznia 1973 roku, utworzono nowy IV Wydział Nauk Technicznych. Przesądziło o tym dynamicznie rozwijające się zaplecze naukowe ówczesnej WSInż. oraz zapotrzebowanie rozbudowującego się prze-

Tab. 1. Członkowie Zarządu IV Wydziału LTN w latach 1973-2003

Lata kadencji	Zarząd			
	Przewodniczący	Zastępca Przewodn.	Sekretarz	Członkowie Zarządu
1973-1975	J. Haman		K. Majdiuk	
1975-1979	K. Zagórski (do XI 1978) I. Pollo		K. Majdiuk (do XI 1978) T. Latocha	
1979-1983	I. Pollo		T. Latocha	
1983-1987	I. Pollo		T. Latocha	
1987-1991	J. Kowal		J. Skwarna (do III 1990) K. Majdiuk	
1991-1995	J. Kowal		T. Janowski	
1995-1999	I. Wiatr	A. Wac-Włodarczyk	E. Ratajewicz-Mikołajczak	
1999-2003	A. Wac-Włodarczyk	K. Schabowska	E. Ratajewicz-Mikołajczak	I. Wiatr J. Lipski W. Jarzyna

Tab. 2. Liczba członków poszczególnych wydziałów LTN, R – członkowie rzeczywisci, K – członkowie korespondenci

Wydział	Rok									
	1976		1983		1995		1998		2003	
	R	K	R	K	R	K	R	K	R	K
I Nauk Humanistycznych	71	62	108	65	157	123	125	93	126	130
II Nauk Biologicznych	78	107	114	108	163	113	146	131	206	107
III Nauk Mat-Fiz-Chem.	38	18	34	22	42	23	34	19	42	25
IV Nauk Technicznych	24	21	39	25	50	27	41	21	49	27
V Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych	—	—	5	11	18	9	26	7	33	16
Razem	419		531		725		643		761	

mysłu Lubelszczyzny, szczególnie: Fabryki Samochodów Ciężarowych i Fabryki Maszyn Rolniczych w Lublinie, Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku, Fabryki Łożysk Toczných w Kraśniku, Zakładów Azotowych w Puławach oraz Cementowni w Chełmie i Rejowcu. Atmosferę tamtych dni szczególnie dobrze oddaje syntetyczne opracowanie profesora Edwarda Śpiewli zawarte w jubileuszowej monografii „Politechnika Lubelska 1953-2003” [6].

Przy Wydziale Nauk Technicznych istnieją dwie komisje. Komisja I Nowych Kierunków Badań w Technice powołana została 7 listopada 1977 r. Jej zainteresowania koncentrują się na problematyce informatycznej, mikrokomputerowej, elektryczno-elektronicznej, ekologicznej, mechaniki teoretycznej, zastosowań osiągnięć technicznych np. w telemedycynie, konstrukcji maszyn, zarządzaniu przedsiębiorstwem. Komisja II Technik Rolniczych zainicjowała swoją działalność pod koniec lat osiemdziesiątych. Angażują się tam głównie pracownicy Akademii Rolniczej podejmując zagadnienia mechanizacji rolnictwa i intensyfikacji upraw [8].

Wydziałem kieruje Zarząd, wybierany spośród jego członków na okres 4-letniej kadencji. W skład Zarządu wchodzi: przewodniczący ze swoim zastępcą, sekretarz, redaktor i członkowie. W IV Wydziale funkcję redaktora pełniła zawsze dr inż. Krystyna Schabowska, a pozostałe stanowiska w poszczególnych latach zajmowali pracownicy Politechniki Lubelskiej i Akademii Rolniczej wymienieni w Tab. 1.

Zgodnie ze statutem LTN [8] w skład Towarzystwa wchodzi członkowie korespondenci oraz członkowie rzeczywisci, których rekrutacji dokonuje wydział, na podstawie złożonej pisemnej deklaracji umotywowanej przez dwóch członków rzeczywistych wydziału. Przyjęcie zarówno członka rzeczywistego, jak i korespondenta, zatwierdza Walne Zgromadzenie LTN. Osoby szczególnie zasłużone na polu nauki lub jej organizacji, w ramach działalności Towarzystwa, mogą otrzymać honorowe wyróżnienie wraz z odznaczeniem *Zasłużony dla Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (Meritus Pro Societate Scientiarum Lublinensis)* i w przypadku IV Wydziału są nimi: profesor Iwo Pollo (3.01.1997), profesor Kazimierz Szabelski (2.01.1998), doktor Krystyna Schabowska (4.01.2000) oraz profesor Włodzimierz Sitko (3.01.2002).

Na ogólną liczbę członków LTN 761 (wg stanu na dzień 23.07.2003 r.) IV Wydział zrzesza — 76 osób, stanowiąc jeden z trzech mniejszych wydziałów LTN (Tab. 2).

Nadrzędne cele podejmowania i popierania badań naukowych związanych z techniką wydział realizuje poprzez: organizowanie posiedzeń naukowych, współpracę poszczególnych dyscyplin naukowych, popularyzowanie osiągnięć i współdziałanie z istniejącymi w regionie instytucjami i towarzystwami naukowymi. Mimo upływu lat i poszukiwaniu nowych, często udanych form aktywności, jak chociażby: festiwale nauki (sesja naukowa w ramach uroczystości 50-lecia Politechniki Lubelskiej oraz Festiwalu

Tab. 3. Konferencje i sympozja współorganizowane przez LTN [5,7]

Wydział	Rok				
	1999	2000	2001	2002	Razem
I Nauk Humanistycznych	5	4	3	4	16
II Nauk Biologicznych	7	12	12	9	40
III Nauk Mat-Fiz-Chem.	—	2	1	2	5
IV Nauk Technicznych	6	9	7	7	29
V Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych	—	1	1	1	3

Nauki i Techniki – 10.10.2002 r.), zebrania naukowe stanowią najbardziej szerokie forum dyskusji, przyczyniają się do inicjowania badań, oceniają ich przebieg, metody i wyniki, jak również wpływają na poszerzenie wiedzy uczestników tych posiedzeń. Spektrum tematyczne jest bardzo szerokie, poczynając od zagadnień ściśle technicznych dotyczących np. silników spalinowych (M. Wendeker, J. Kowal), zastosowań nadprzewodników elektrycznych (T. Janowski, J. Sykulski z Uniwersytetu w Southampton w Wielkiej Brytanii), poprzez informatykę (M. Miłosz) i teoretyczne nauki podstawowe (teoria chaosu deterministycznego – K. Szabelski), tematykę ekologii i ochrony środowiska (I. Wiatr), zagadnień z zakresu ekonomii, marketingu i zarządzania przedsiębiorstwem (E. Bojar, W. Sitko) aż po zagadnienia filozoficzne (etyka w biznesie – W. Sitko) czy wygłaszane wcześniej referaty na temat powstawania uniwersytetów w Polsce i Europie oraz rozwoju nauk technicznych (I. Pollo, K. Grelak, B. Orłowski). To tylko nieliczne przykłady autorów odczytów i tematyki prezentowanej na spotkaniach.

Jednym z przejawów aktywności wydziału jest działalność wydawnicza. Od 1992 roku wydawana jest *Folia Societatis Scientiarum Lublinensis* – edycja *Technika*. W jedenastu woluminach ukazało się ogółem 140 oryginalnych prac naukowych. W ramach IV Wydziału Nauk Technicznych powstało około 30 monografii.

Od lat dziewięćdziesiątych, wraz z nowymi możliwościami finansowania działalności naukowej, coraz większego znaczenia nabierają w LTN konferencje i sympozja organizowane częściowo dzięki otrzymanym z Komitetu Badań Naukowych (obecnie Ministerstwo Nauki i Informatyzacji) funduszom. Niektóre konferencje zakładów i katedr Politechniki Lubelskiej oraz Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, organizowane pod patronatem LTN, zyskały już wysokie uznanie i stałe miejsce w kalendarzu krajowych i regionalnych wydarzeń naukowych. Można wśród nich wymienić:

- Forum Inżynierii Ekologicznej (Zakład Inżynierii Ekologicznej PL, Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej PTIE),
- Konferencja – Zarządzanie przedsiębiorstwem w otoczeniu rynkowym (Katedra Zarządzania PL),
- Konferencja – Zarządzanie przedsiębiorstwem w erze postindustrialnej – ekonomia, prawo, kultura, etyka (Katedra Zarządzania PL, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, Lubelskie Forum Pracodawców),
- Warsztaty Mikrokomputerowe (Zakład Systemów Informatycznych i Katedra Zarządzania PL),
- Konferencja – Konkurencja i koegzystencja regionów w procesie integracji europejskiej (Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa),
- Konferencja – Informatyk Zakładowy (Katedra Informatyki PL, Polskie Towarzystwo Informatyczne PTI),
- Regionalna Konferencja Informatyczna Regionu Środkowo-Wschodniego Polski (Katedra Informatyki PL, Kuratorium Oświaty w Lublinie).

Zestawienie liczbowe konferencji i sympozjów organizowanych przez poszczególne wydziały LTN w ostatnich latach przedstawia Tab. 3.

W dniu 6 maja 2003 r. Walne Zgromadzenie LTN na swym XX posiedzeniu sprawozdawczo-wyborczym dokonało wyboru nowych władz Towarzystwa na kadencję 2003-2007. Prezesem Zarządu Głównego LTN został ponownie wybrany prof. dr hab. Edmund K. Prost, wieloletni rektor Akademii Rolniczej w Lublinie i doktor honoris causa Uniwersytetu Humboldta w Berlinie. Głównym redaktorem wydawnictwa została nadal (od czerwca 2001 r.) – dr inż. Krystyna Schabowska, zaś przewodniczącą Komisji Rewizyjnej – prof. dr hab. Ewa Bojar. Należy wspomnieć, że pracownicy Politechniki Lubelskiej w przeszłości byli również członkami Zarządu Głównego LTN: prof. dr hab. inż. Robert Sikora – zastępcą Sekretarza Generalnego (1983-1987) oraz członkiem Komisji Rewizyjnej (1987-1995, 1999-2003), doc. dr inż. Tadeusz Komecki – delegatem członków korespondentów (1983-1987), prof. dr hab. Edward Śpiewła – delegatem członków korespondentów (1987-1991) oraz delegatem ds. Regionalnych Towarzystw Naukowych (1999-2003) oraz prof. dr hab. Iwo Pollo – członkiem Prezydium ds. Towarzystw Regionalnych (1991-1995).

W obecnym 2003 roku prof. dr inż. Kazimierz Szabelski, w szczególnym uznaniu dla Jego działalności na stanowisku dotychczasowego rektora Politechniki Lubelskiej oraz przewodniczącego Kolegium Rektorów Uczelni Lubelskich, a także za wspieranie działalności LTN otrzymał honorowe wyróżnienie *Resolutio Pro Laude Academica*. Decyzją Kapituły Lubelską Nagrodę Naukową za 2002 rok otrzymał inny pracownik Politechniki Lubelskiej dr hab. Marek Kosmowski, prof. PL za monografię pt. *Chemical properties of material surfaces*.

Dnia 13 czerwca 2003 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Wydziału IV LTN, na którym wyłoniono członków jego Zarządu na okres kadencji 2003-2007 w następującym składzie:

- dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL – przewodniczący,
- dr hab. inż. Jerzy Lipski, prof. PL – zastępca przewodniczącego,
- dr inż. Wojciech Jarzyna – sekretarz,
- dr inż. Krystyna Schabowska – redaktor,
- dr inż. Zbigniew Złonkiewicz – członek Zarządu.

30-letnia aktywność pracowników naukowych w dziedzinie nauk technicznych w ramach działalności Lubelskiego Towarzystwa Naukowego przyczynia się do upowszechniania nauki oraz konsolidacji i wzrostu środowiska naukowego w regionie. Podtrzymując dobre tradycje pracy IV Wydziału, obecny Zarząd przewiduje kontynuację periodycznych, otwartych wykładów, pomoc w uzyskaniu dofinansowania przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji konferencji i sesji naukowych oraz wydawnictw książkowych wydawanych pod auspicjami Towarzystwa. Intencją naszą jest integracja środowiska akademickiego oraz stworzenie form wymiany doświadczeń naukowo-badawczych, które stałyby się także miejscem promocji młodych pracowników nauki – dlatego serdecznie zapraszamy promotorów prac doktorskich oraz kierowników katedr, głównie z Politechniki Lubelskiej i Akademii Rolniczej, do zgłaszania potencjalnych referentów i tematyki ich wystąpień związanych z uprawianą dyscypliną naukową. Zachęcamy do publikowania arty-

kułów naukowych na łamach *Folii Societatis Scientiarum Lublinensis* w serii *Technika* oraz korzystania z innych form współpracy oferowanych przez LTN. Prosimy też o wszelkie uwagi dotyczące działalności i rozwoju wydziału, abyśmy

zgodnie z sugestią profesora Edmunda Prosta, prezesa Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, podsumowującego ostatnie Walne Zgromadzenie *działali razem i aktywnie dla naszego wspólnego dobra i pozycji.*

Literatura

- [1] Biskup M.: *Cele i warunki działania Towarzystw Naukowych Ogólnych*, Nauka, (2000), nr 1, s. 131-140.
- [2] Biuletyn Informacyjny LTN, *Lublinensis Societas Scientiarum*, (1993-2003), nr 6-47 [3] Hałoń E., *O współdziałaniu Towarzystw Naukowych i Polskiej Akademii Nauk*, Nauka, (2000), nr 1, s. 152-198.
- [4] Muszyński W.: *Lubelskie Towarzystwo Naukowe jako regionalny ośrodek życia naukowego*, Problemy społecznego ruchu naukowego, (2000), Łódź, s. 5-37.
- [5] Prost E.: *Sprawozdanie z działalności LTN za kadencję 1999-2003*, Lublin, 2003.
- [6] Śpiewła E.: *Zarys historii uczelni, Politechnika Lubelska 1953-2003*, Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, (2003), Lublin, s. 21-67.
- [7] Wac-Włodarczyk A.: *Sprawozdanie z działalności IV Wydziału za kadencję 1999-2003*, Lublin, 2003.
- [8] Wawrzyński M.: *Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Statut*, Lublin, (1981).

Andrzej Wac-Włodarczyk
Krystyna Schabowska

To już 10. numer „Biuletynu Informacyjnego PL”

Dnia 29 października 2003 r. rektor prof. Józef Kuczmaszewski spotkał się z członkami rady programowej, zespołem redakcyjnym oraz licznym gronem korespondentów „Biuletynu Informacyjnego PL”. Gościem specjalnym był prof. Edward Śpiewła, współpracujący z pismem od pierwszego wydania. Okazją było ukazanie się 10. numeru pisma akademickiego. Spotkanie upłynęło w atmosferze podziękowań, wspomnień i snucia planów na kolejne numery. Padło wiele ciepłych słów pod adresem redakcji i jej pracy. *Niewątpliwie sukces pisma tkwi w ludziach, którzy go tworzyli i nadal tworzą* – powiedział rektor prof. Józef Kuczmaszewski. Podkreślił również, że Biuletyn stanowi nieocenione źródło informacji o historii i dniu dzisiejszym uczelni. Szczególne słowa podziękowania i uznania, przekazał za pośrednictwem rektora, prof. Kazimierz Szabelski, który w czasie swojej kadencji rektorskiej zapoczątkował wydawanie pisma.

Biuletyn ukazuje się od 1997 r. Początkowo był to rocznik, a od kilku lat wydawany jest dwa razy w roku, nie licząc dodatków specjalnych (np. „Biuletynu Integracyjnego”, biuletynu z ofertą naukowo-badawczą czy z ofertą dydaktyczną). Nakład: 500 egz. Pismo stanowi forum wymiany informacji, myśli i poglądów. Znajdują w nim swój wyraz ważne dla życia uczelni sprawy. Do stałych pozycji należą m.in. relacje z prac Senatu, wiadomości z życia wydziałów, jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych, cykl wspomnień o ludziach zasłużonych dla uczelni. Szeroko prezentowana jest działalność naukowa, artystyczna i sportowa studentów. Obok tekstów informacyjnych zamieszczane są wypowiedzi publicystyczne i felietony. Biuletyn dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie głównej PL.

Iwona Czajkowska-Deneka

Zaufanie to najważniejsza rzecz we współpracy

Rozmowa z mgr inż. Mieczysławem Hasiakiem, dyrektorem administracyjnym Politechniki Lubelskiej

– Funkcję dyrektora administracyjnego pełni Pan od niedawna, a dokładnie od 1 grudnia 2003 r., jednak Pana związki z uczelnią datują się od 1965 r...

Pierwszy mój kontakt z uczelnią w lipcu 1965 roku rozpoczął się egzaminem wstępnym na Wydział Ogólnotechniczny Wyższej Szkoły Inżynierskiej. Spośród dużej listy kandydatów, około 900 osób, znalazłem się w grupie 179 osób przyjętych po raz pierwszy na dzienne studia inżynierskie.

– Sprawując w PL tak wiele różnorodnych funkcji, zarówno akademickich, jak i administracyjnych, zna Pan uczelnię jak mało kto. Czy takie doświadczenia okazują się przydatne na obecnym stanowisku?

Zacznę od tych funkcji, które zadecydowały o mojej więzi z uczelnią. Jako studenci pierwszego naboru na studia dzienne w wielouczelnianym środowisku tworzyliśmy struktury organizacji studenckich, koła zainteresowań, które w następnych latach zostały przekształcone w koła naukowe, zespoły artystyczne i sportowe, życie kulturalne i turystykę. Mnie powierzono obowiązki przewodniczącego Rady Uczelnianej ZSP. Jako powszechna organizacja studencka, uczestniczyliśmy we wszystkich przejawach życia uczelni – tworzenia programów nauczania i planów inwestycyjnych uczelni. To wtedy decydowały się losy budowy obiektów uczelni przy ul. Nadbystrzyckiej.

Po ukończeniu studiów w 1969 roku rozpocząłem pracę na etacie pracownika inżynierjino-technicznego, następnie byłem organizatorem działu inżyniera ds. aparatury i jego kierownikiem. W 1971 roku, wraz z innymi kolegami, absolwentami WSiInż zostałem skierowany na zaoczne studia magisterskie w Politechnice Warszawskiej, które ukończyłem w 1972 roku. Byłem organizatorem działu badań naukowych we współpracy z przemysłem i jego kierownikiem w latach 1973-86, a następnie kierownikiem działu organizacji uczelni i sekretarzem rektora. Po ukończeniu studiów podyplomowych na rzecznika patentowego w 1988 roku przeszedłem na etat dydaktyczny.

Te doświadczenia w dziedzinie organizacji pracy i kierowania zespołami ludzkimi oraz znajomość problematyki uczelni poczynawszy od dydaktyki, spraw socjalno-bytowych studentów i pracowników, poprzez organizację badań, a kończąc na remontach i dozorcze, są nie do przecenienia na obecnie zajmowanym stanowisku.

– Jaki jest zakres obowiązków i odpowiedzialności dyrektora administracyjnego?

Najkrócej ujmując dyrektor jest odpowiedzialny za majątek uczelni, poprawne funkcjonowanie obiektów i urządzeń, konserwację i remonty, nowe inwestycje, sprawy socjalne

pracowników, poprawną realizację przyjętych planów rzeczowo-finansowych uczelni i ich obsługę finansową.

– Jaka była Pana pierwsza decyzja jako dyrektora administracyjnego?

Ponieważ był to początek grudnia, wykorzystując pracowników działu technicznego i kierowników obiektów, sprawdziłem jak poszczególne obiekty są przygotowane do zimy. Następnie poprosiłem o przygotowanie zestawienia dotyczącego wywiązywania się dzierżawców ze zobowiązań wobec uczelni.

– Jakie są Pana priorytety w pracy zawodowej?

Pracownicy administracji i obsługi to 530 osób na pełnym etacie i 16 osób niepełnozatrudnionych.

Będę dążył do tego, aby dobra organizacja pracy, rzetelność wykonywanych obowiązków, przejrzysty system awansowania i nagradzania, tworzyły lepsze warunki obsługi procesu dydaktycznego, badań naukowych oraz spraw socjalno-bytowych studentów i pracowników.

– Czy w obecnej sytuacji, gdy przybyło Panu zadań, zrezygnuje Pan z etatu dydaktycznego?

Będę starał się jak najlepiej pogodzić swoje obowiązki. Nie chciałbym zostawiać swoich studentów, tym bardziej, że praca nauczyciela akademickiego daje mi dużo satysfakcji. Dodatkowym argumentem jest coraz większe zainteresowanie młodzieży moim przedmiotem – ochrona własności przemysłowej i intelektualnej w kontekście integracji Polski z Unią Europejską. Poprosiłem Panie, które układają plany, aby moje obowiązki dydaktyczne nie kolidowały z administracyjnymi.

– Od czasów studenckich bardzo angażował się Pan w wiele przedsięwzięć służących rozwojowi uczelni...

Jak wspominałem wcześniej, mój pobyt na uczelni od 1965 roku związany jest z jej rozwojem. Jako przewodniczący RU ZSP brałem udział w pracach zespołu, który opracowywał założenia budowy obiektów uczelni przy ul. Nadbystrzyckiej, w szczególności budynków socjalnych dla studentów. Jako Prezes KU AZS w latach 1970-73 uczestniczyłem w przygotowaniu planu, a następnie w staraniach o wprowadzenie do planu budowy obiektów sportowych, których powstanie jest największą zasługą mgr Witolda Stępniaaka ówczesnego kierownika Studium WFiS. Brałem także udział w opracowywaniu planów nie tylko inwestycyjnych, ale również dydaktyczno-naukowego rozwoju uczelni. Jeden z takich planów, który powstał w 1973 roku na zapotrzebowanie Wojewódzkiej Komisji Planowania zakładał, że uczelnia po 2000 roku będzie kształcić 9000 tys. studentów. Okazuje się, że życie i potrzeby społeczne znacznie skorygowały naszą wyobraźnię.

– Jak układa się Pana współpraca z Towarzystwem Absolwentów i Przyjaciół PL (wcześniej Towarzystwem Przyjaciół WSiInż. oraz Towarzystwem Absolwentów i Przyjaciół WSiInż.)?

Bardzo dobrze wspominam współpracę z Towarzystwem Przyjaciół WSiInż jako student i przewodniczący RU ZSP. Towarzystwo świadczyło wtedy ogromną pomoc moralną i materialną na rzecz uczelni, w tym i studentów. Ze środków Towarzystwa zakupiono np. sprzęt turystyczny, fotograficzny, muzyczny, wyposażenie klubu krótkofalowców, studenci znajdujący się w trudnych warunkach materialnych otrzymywali bezzwrotnie zapomogi. Przy tej okazji chciałbym wspomnieć Panią Danutę Korzuszewską, która była „dobrym duchem” Towarzystwa i wniosła ogromną pomoc przy jego funkcjonowaniu. Po okresie nieocenionej pomocy dla uczelni i wielkiego ożywienia Towarzystwa, były lata małej aktywności, a nawet jej zamierania pod koniec lat osiemdziesiątych i w latach dziewięćdziesiątych.

Rok 2001 r. był przełomowy. Byłem jednym z inicjatorów reaktywowania Towarzystwa, będąc przekonany o potrzebie jego działania, a przy takiej motywacji współpraca może się układać wyłącznie bardzo dobrze.

– Ubiegły rok był dla Pana dużym wyzwaniem i jednocześnie sprawdzianem. Został Pan powołany na sekretarza Komitetu Obchodów 50-lecia PL...

Tak, ubiegły rok był dla mnie pewnym podsumowaniem wielu dokonań, których byłem świadkiem i uczestnikiem. Z prawdziwą satysfakcją, ale i niepokojem przyjąłem propozycję rektora, aby wziąć udział w organizacji jubileuszu jako sekretarz Komitetu Obchodów 50-lecia PL. Spoczywała na mnie duża odpowiedzialność, ale z pomocą wielu życzliwych osób, udało się nam zrealizować wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia. Wśród nich warto wymienić m.in. Festiwal Nauki i Techniki PL, uroczyste, otwarte posiedzenie Senatu PL w Filharmonii Lubelskiej, 2-krotne nadanie tytułu doktora honoris causa oraz Wielki Zjazd Absolwentów i Piknik.

– Jaka atmosfera panuje na linii rektor – dyrektor administracyjny?

Gdybym przewidywał, że atmosfera nie będzie sprzyjająca nie przystąpiłbym do konkursu i nie podjąłbym się tej

funkcji. We współpracy ważne jest, aby mieć wspólne cele i podobne poglądy na ich realizację. Jako wychowankowie tej uczelni i aktywni organizatorzy życia studenckiego, kierujemy się zbliżonymi zasadami. Pan rektor przeszedł drogę kariery naukowej uzyskując najwyższą godność akademicką w uczelni. Ja sprawowałem różne funkcje administracyjne aż do funkcji dyrektora. Uważam, że stanowią ważne dopełnienie, co może mieć tylko pozytywne skutki. Sądzę, że się nie pomyłę mówiąc, iż Pan Rektor darzy mnie zaufaniem. We współpracy jest to konieczne, a mnie dodatkowo motywuje do jeszcze większego wysiłku.

– Odpowiada Pan za gospodarkę majątkiem uczelni. W obecnych czasach zadanie to wymaga wiele zachodu i pomysłowości...

W ramach skromnych środków trzeba utrzymać poprawne funkcjonowanie budynków i budowli oraz instalacji i urządzeń, które wybudowane pod koniec lat sześćdziesiątych i w latach siedemdziesiątych wymagają ciągłych napraw i remontów. Coraz wyższe koszty mediów, w tym głównie nośników energii, uświadamiają nam konieczność wdrażania różnych programów oszczędnościowych. Jednym z nich jest przygotowanie do termomodernizacji obiektów uczelni oraz opomiarowanie oddzielnie każdego budynku. Instalowane będą energooszczędne, umożliwiające regulację odbiorniki, wymieniane niesprawne urządzenia sanitarne. Terminowo egzekwowane będą należności za dzierżawione pomieszczenia oraz instalacje antenowe.

– Jakie są plany PL w zakresie inwestycji na najbliższą przyszłość?

Planujemy, oprócz termomodernizacji, która poprawi znakomicie wygląd architektoniczny naszych budynków, budowę wielofunkcyjnego budynku o powierzchni 12.000 m² dla potrzeb Wydziałów: Elektrotechniki i Informatyki oraz Mechanicznego oraz nowego kierunku *architektura i urbanistyka*, a także Biblioteki Głównej i administracji.

Ponadto wykonany został projekt przebudowy, w ramach remontu głównego, Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu. Staramy się o pozyskanie środków spoza uczelni na ten cel. Podobna sytuacja jest w przypadku „Hali Żółtej”; wykonywany jest projekt przebudowy tego obiektu dla potrzeb Centrum Doskonałości Zastosowań Technologii Nadprzewodnikowych i Plazmowych w Energetyce.

Powstał projekt zagospodarowania terenów zielonych rozciągających się od hali sportowej po ul. Wapienną, jako park dydaktyczno-sportowo-rekreacyjny z dużym parkingiem obok budynku Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska i „Łącznika” Wydziału ZiPT.

Ponadto w każdym roku prowadzone będą remonty główne akademików ze środków pomocy materialnej studentów.

– Czym zajmuje się Pan poza pracą?

Ponieważ zadeklarowałem, że chciałbym nadal prowadzić zajęcia dydaktyczne, to na inne cele pozostaje niewiele czasu. Zrobiłem plan zagospodarowania własnej działki i myślę, że od wiosny zacznę go realizować. Staram się z rodziną nie zaniedbywać ważnych imprez kulturalnych i sportowych, które mają miejsce w naszym mieście.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Iwona Czajkowska-Deneka

z ekologii, architektury krajobrazu, projektowania terenów zieleni, ochrony powierzchni ziemi, geodezji i kilku innych przedmiotów;

3. Dział Sportowy, z boiskami do piłki nożnej, koszykówki oraz piłki plażowej;
4. Dział Parkowo-Wypoczynkowy z „Dużą Sceną” przeznaczoną dla występów zespołów muzycznych i tanecznych, „Małą Sceną” wraz z Amfiteatrem, gdzie będzie można oglądać występy grup teatralnych oraz słuchać kameralnych koncertów oraz z rozległymi „Terenami Piknikowymi”; w dziale tym zaprojektowano także budowę minipawilonu, służącego celom dydaktycznym oraz sportowcom i artystom;
5. Parkingi i dojazdy;
6. Zieleń obrzeża (Tabela 1, Mapa 1).
Już latem 2003 r. cały teren przyszłego parku oczyszczono

ze śmieci i zrewaloryzowano otoczenie niszy źródłiskowej. W październiku 2003 r. park ogrodzono od strony ul. Wapiennej, zaś w listopadzie i grudniu nawieziono znaczne masy ziemi celem odpowiedniego ukształtowania rzeźby terenu oraz wykonano pierwsze prace porządkowe i pielęgnacyjne przy istniejącej – dotychczas bardzo zaniedbanej – zieleni na skarpie i wokół oczka wodnego.

Tworzenie kompozycji zieleni parkowej, urządzenie boisk sportowych i alejek oraz ich oświetlenie, budowa scen, amfiteatru i pawilonu – to zadania przewidziane do realizacji na lata 2004-2006. W szczegółowym planie nasadzeń przewidziano tu miejsce dla drzew, krzewów i roślin zielnych należących do 185 gatunków.

A jeszcze rok temu było tu wysypisko...

Tadeusz J. Chmielewski, Katarzyna Szczypior,

Anna Granatowska, Szymon Chmielewski, Anna Kranz

Tabela 1. Ogólny bilans terenu

Dział	Nazwa	Funkcja	Program	(ha)
I	Ogrody Rektorskie	Historyczno – reprezentacyjno – wypoczynkowa	– zabytkowy park (0,7 ha) – ozdobna aleja wiśniowa – tablica pamiątkowa, lub pomnik Patrona Uczelni – Galeria Dębów Rektorskich – szpaler brzozy z wnętrzami krajobrazowymi – sektor ozdobny, z kompozycjami kwiatowymi	1,7
II	Ogród Dydaktyczny	Zajęcia dydaktyczne z: – ekologii ogólnej – siedliskoznawstwa – architektury krajobrazu – rekultywacji gruntów – renaturalizacji ekosystemów – chemii środowiska – zarządzania zasobami wodnymi	– nisza źródłiskowa – oczko wodne – zbiorowiska roślinne charakterystyczne dla siedlisk wilgotnych i suchych – przykłady rekultywacji skarp, zwałowisk i wyrobisk – sektor roślinności leczniczej – pawilonik dydaktyczny	1,0
III	Dział Sportowy	Rozwój kultury fizycznej studentów	– boisko do piłki nożnej – boisko do koszykówki – boisko do piłki plażowej – bieżnia 100 m – skocznia	0,8
IV	Dział Parkowo-Wypoczynkowy	Rozrywka i wypoczynek	– duża scena – mała scena – amfiteatr – zielone tereny piknikowe	0,7
V	Parkingi i dojazdy	Obsługa komunikacyjna Parku i przyległych obiektów Uczelni	– parkingi (200 nowych miejsc) – drogi dojazdowe	0,5
VI	Zieleń obrzeża	Przyrodnicze zagospodarowanie obrzeży Parku	zielen wzdłuż ul. Wapiennej, na skarpie Płaskowyzu Nałęczowskiego oraz wzdłuż ogrodów działkowych nad Bystrzycą	0,9
RAZEM Park Politechniki Lubelskiej				5,6

Badania naukowe i współpraca uczelni z gospodarką narodową

Politechnika Lubelska na każdym etapie swego rozwoju kształci przede wszystkim kadrę inżynierską dla potrzeb regionu i kraju, stanowi jednocześnie poprzez swój potencjał kadrowy i aparaturowy zaplecze badawcze dla przemysłu.

Uwzględniając obowiązujący system finansowania nauki, uczelnia prowadzi badania obowiązujące następujące grupy w zależności od źródła ich finansowania:

- badania wynikające z działalności statutowej uczelni w dziedzinie nauki,
- badania własne podporządkowane rozwojowi i doskonaleniu kadry realizowane poprzez tzw. „granty wewnętrzne”,
- indywidualne lub zespołowe projekty badawcze MNiI,
- projekty badawcze celowe,
- specjalne programy i urządzenia badawcze (SPUB),
- badania naukowe realizowane w ramach umów z ośrodkami naukowymi za granicą i międzynarodowych programów edukacyjnych,
- prace naukowo-badawcze i usługowe wykonywane na bezpośrednie zamówienie podmiotów gospodarczych.

Obowiązujący i doskonalony system organizacji i zarządzania badaniami naukowymi stwarza optymalne warunki rozwoju uczelni. Świadczą o tym obiektywne i wymierne wskaźniki, takie jak: liczba uzyskiwanych stopni i tytułów naukowych, liczba i poziom publikacji mierzonych wskaźnikiem IF, oraz liczba cytowań naszych pracowników. Ranga i poziom naukowy uczelni wzrasta, trzy wydziały posiadają prawa doktoryzowania, dwa – Wydział Mechaniczny oraz Elektrotechniki i Informatyki – prawa nadania stopnia doktora habilitowanego.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA W DZIEDZINIE NAUKI

Badania naukowe wynikające z działalności statutowej wyznaczają kierunki specjalizacji naukowej poszczególnych jednostek instytutów lub katedr. Dotacja na dofinansowanie działalności statutowej przydzielana jest przez MNiI indywidualnie dla każdego wydziału, w zależności od posiadanej kategorii oraz uzyskanych wskaźników w dziedzinie rozwoju kadry i poziomu publikacji, stanowiących główne składniki algorytmu w roku przedplanowym.

Ze środków na działalność statutową, uchwałą Senatu dokonuje się odpisu na dofinansowanie funduszu płac oraz wydziela środki na współpracę z zagranicą, łączność komputerową oraz zakup książek i zagranicznych czasopism. Pozostała część dotacji dzielona jest pomiędzy poszczególne katedry na wydziale, uwzględniając stan kadry oraz osiągnięcia naukowe pracowników, przy czym szczegółowe kryteria podziału określa odpowiednio rada wydziału.

BADANIA WŁASNE – GRANTY WEWNĘTRZNE

Badania własne podporządkowane są doskonaleniu i rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej, czego wymiernym efektem są uzyskane przez pracowników naukowo-dydaktycznych stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego oraz tytuły profesora.

Przyjęty w połowie lat dziewięćdziesiątych system pomocy dla nauczycieli akademickich, pracujących nad własnym rozwojem, finansowany jest z dotacji MNiI poprzez tzw. „granty wewnętrzne” przydzielane indywidualnie poszczególnym pracownikom naukowo-dydaktycznym. Profesorowie mogą otrzymać „grant wewnętrzny” na tworzenie szkoły naukowej w nowej dziedzinie naukowej, doktorzy habilitowani – na przygotowanie dorobku naukowego do wniosku o tytuł profesora, a także adiunkci którzy podjęli pracę nad habilitacją i asystenci pracujący nad doktoratem.

Warunkiem korzystania z „grantu wewnętrznego” w danym roku jest pozytywna ocena wyników w roku poprzednim; co najmniej jedna publikacja w czasopiśmie centralnym lub zagranicznym, udział w realizacji lub złożonym wniosku o projekt badawczy MNiI oraz opracowanie raportu z przeprowadzonych badań. Oceny wyników badań własnych dokonuje na podstawie złożonych sprawozdań Komisja ds. Oceny i Odbioru Wyników Badań Naukowych finansowanych przez MNiI, ocena grantów profesorskich oraz doktorów hab. – prof. PL, dokonywana jest podczas seminarium grantobiorców z udziałem członków komisji. Pozytywna ocena złożonego sprawozdania jest podstawą przedłużenia finansowania grantu w roku następnym.

PROJEKTY BADAWCZE MNiI

Ważnym kryterium oceny aktywności naukowej i możliwości twórczych kadry jest jej udział w realizacji projektów badawczych MNiI finansowanych z budżetu państwa. Jest to dodatkowy bardzo istotny dopływ środków finansowanych do poszczególnych jednostek realizujących te badania i budżetu uczelni. Obowiązujący w uczelni system organizacji i finansowania badań naukowych przewiduje preferencje dla osób i zespołów składających wnioski o projekty badawcze MNiI. Złożenie wniosku o grant MNiI jest jednym z kryteriów przydziału środków na badania własne. Udział pozyskanych środków na realizację projektów badawczych MNiI w stosunku do dotacji na działalność statutową i badania własne stanowi jeden z mierników aktywności środowiska naukowego, uczelnia nasza od kilku lat zajmuje w tym względzie jedno z czołowych miejsc.

Po raz pierwszy w roku 2001 uczelnia otrzymała również środki na realizację specjalnych programów i urządzeń badawczych.

PRACE WYKONYWANE NA BEZPOŚREDNIE ZAMÓWIENIE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Politechnika Lubelska jako jedyna uczelnia techniczna w makroregionie środkowo-wschodnim prowadzi w szerokim zakresie tematycznym badania naukowe oraz usługowe na rzecz podmiotów gospodarczych. Dotyczą one takich dziedzin, jak:

- ochrona środowiska, w tym monitoringu zawartości szkodliwych substancji w glebie, powietrzu i wodzie,
- badań energetycznych obiektów przemysłowych różnych branż, głównie cukrowni pod kątem zmniejszenia zuży-

cia podstawowych nośników energii i bezpieczeństwa pracy,

- badania bezpieczeństwa i przydatności eksploatacyjnej urządzeń, konstrukcji budowli, budynków i dróg,
- opracowania naukowe i doradztwo dotyczące ekonomiki, organizacji i zarządzania, marketingu oraz ochrony własności przemysłowej. Możliwości uczelni w zakresie świadczenia prac badawczych i usług na rzecz otoczenia są w niewielkim stopniu wykorzystane, głównym tego powodem jest upadłość lub zły stan ekonomiczny wielu dużych zakładów przemysłowych Lubelszczyzny.

Anna Małyśzek

Nowe zasady szkolenia wojskowego studentek i studentów szkół wyższych

Zmiany polityczne i ekonomiczne jakie dokonały się w Polsce po 1989 roku oraz niezadowolenie środowisk akademickich z form i treści szkolenia wojskowego studentów, doprowadziły w 1991 roku do usunięcia z programów nauczania uczelni cywilnych zajęć wojskowych oraz rozwiązania funkcjonujących tam studiów wojskowych.

Zmodyfikowany w tym czasie system szkolenia wojskowego zakładał powoływanie absolwentów szkół wyższych, zdolnych do zasadniczej służby wojskowej, na przeszkolenie w Szkołach Podchorążych Rezerwy. Przeszkolenie odbywało się w wyznaczonych Wyższych Szkołach Oficerskich oraz jednostkach wojskowych, w wymiarze sześciu miesięcy.

W ciągu minionych 11 lat w kraju i na świecie nastąpiły znaczące przemiany społeczne, polityczne oraz militarne. Rozwiązano Układ Warszawski oraz ograniczono liczebność Sił Zbrojnych RP do 150 tys. Polska znalazła się w strukturach NATO.

Nowe realia spowodowały konieczność dokonania zmian w dotychczasowym systemie szkolenia wojskowego absolwentów szkół wyższych, niespełniającego oczekiwań środowisk studenckich oraz instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie obronne społeczeństwa. Opracowując nowe zasady odbywania służby wojskowej absolwentów oraz studentów, należało uwzględnić opinie (często sprzeczne) wielu środowisk oraz instytucji.

- Studenci zainteresowani możliwością szybkiego podjęcia pracy zawodowej po ukończeniu studiów żądali, aby nowy system umożliwiał uregulowanie spraw związanych ze służbą wojskową w trakcie studiów oraz skracał do minimum czas szkolenia w jednostkach wojskowych.
- Część studentek akcentowała konieczność spełnienia konstytucyjnego prawa do równego traktowania kobiet

i mężczyzn (art. 33 Konstytucji), żądając możliwości odbywania służby wojskowej oraz zatrudniania w charakterze żołnierzy zawodowych.

- Osoby zainteresowane zawodową służbą wojskową, które z powodu likwidacji większości Wyższych Szkół Oficerskich rozpoczęły naukę w uczelniach cywilnych, postulowały o wprowadzenie preferencji dla tej grupy przy kierowaniu na przeszkolenie wojskowe.
- Studenci hobbystycznie zainteresowani sprawami obronności i militariami chcieli mieć możliwość uczestniczenia w zajęciach wojskowych oraz przeszkoleniu w jednostkach wojskowych – czego nie zapewniał dotychczasowy system szkolenia z powodu bardzo ograniczonej ilości absolwentów powoływanych do czynnej służby wojskowej.
- Instytucje odpowiedzialne za sprawy obronności od nowego systemu oczekiwały:
 - ograniczenia kosztów szkolenia,
 - masowości szkolenia obronnego przygotowującego absolwentów szkół wyższych do pełnienia funkcji kierowniczych w organach państwowych, samorządowych oraz gospodarce,
 - możliwości zapewnienia odpowiednich ilości przeszkolonych rezerw osobowych dla potrzeb Sił Zbrojnych RP,
 - możliwości pozyskiwania kandydatów do zawodowej służby wojskowej w specjalnościach określonych potrzebami Sił Zbrojnych RP.

W 2002 roku resorty Obrony Narodowej oraz Edukacji Narodowej i Sportu przedstawiły propozycje rozwiązań prawnych, umożliwiających wprowadzenie nowego systemu szkolenia wojskowego studentek i studentów szkół wyższych. Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej

wprowadziła uregulowania prawne, które umożliwiają ochotnicze uczestniczenie studentek i studentów w zajęciach z przysposobienia obronnego oraz odbycie przeszkolenia wojskowego w trakcie studiów. Uzupełnieniem wspomnianej ustawy są dwa rozporządzenia wydane w 2003 roku:

- rozporządzenie MON z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych,
- rozporządzenie MENiS oraz MZ z dnia 2 października 2003 r. w sprawie sposobu przeprowadzania przysposobienia obronnego studentów i studentek.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA NOWEGO SYSTEMU SZKOLENIA WOJSKOWEGO STUDENTEK I STUDENTÓW ORAZ ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

I PRZYSPOSOBIENIE OBRONNE

1. Wszystkie studentki oraz studenci, którzy zaliczyli pierwszy rok studiów mogą dobrowolnie uczestniczyć w szkoleniu z przysposobienia obronnego.
2. Student po zaliczeniu pierwszego roku studiów składa w terminie do 31 października wnioszek o zakwalifikowanie do szkolenia z przysposobienia obronnego.
3. Przysposobienie obronne jest nieobowiązkowym przedmiotem nauki, objętym planem studiów, prowadzonym w systemie samokształcenia i konsultacji.
4. Studentki i studenci studiów wyższych zawodowych odbywają szkolenie na drugim roku studiów w trzecim semestrze.
5. Studentki i studenci studiów magisterskich odbywają szkolenie na drugim roku studiów w czwartym semestrze.
6. Uczelnia zapewnia studentom odbywającym przysposobienie obronne konsultacje udzielane przez osobę posiadającą wiedzę z zakresu objętego programem.
7. Przysposobienie obronne kończy się egzaminem. Fakt zdania egzaminu odnotowuje się w indeksie studenta.
8. Egzamin z przysposobienia obronnego, w tym egzamin poprawkowy i komisyjny, przeprowadzany jest w formie testu.
9. Nieprzystąpienie lub niezdanie egzaminów z przysposobienia obronnego nie ma wpływu na zaliczenie semestru.
10. Egzaminy dla studentek i studentów studiów wyższych zawodowych powinny być przeprowadzone do dnia 31 marca.
11. Egzaminy dla studentek i studentów studiów magisterskich powinny być przeprowadzone do dnia 30 września.
12. Studentki oraz studenci pobierający naukę w szkołach wyższych za granicą mogą, w wybranych uczelniach w kraju prowadzących przysposobienie obronne, zdawać egzamin z zakresu wiedzy objętej przysposobieniem obronnym na zasadach określonych dla studentów szkół wyższych w kraju.

II PRZESZKOLENIE WOJSKOWE STUDENTÓW

1. Studenci będący poborowymi, rozpoczynający studia w roku akademickim 2002/2003 i później, mogą odbywać przeszkolenie wojskowe w czasie studiów.

2. Przeszkolenie wojskowe studentów odbywa się w jednostkach wojskowych.
3. Czas trwania przeszkolenia wojskowego studentów wynosi do sześciu tygodni.
4. Przeszkolenie wojskowe odbywa się w jednym nieprzerwanym okresie.
5. Student może być powołany do odbycia przeszkolenia wojskowego jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:
 - student odbył szkolenie z przysposobienia obronnego i zdał egzamin,
 - student złożył w terminie jednego miesiąca od dnia zdania egzaminu z przysposobienia obronnego udokumentowany wniosek do właściwego WKU o powołanie go do odbycia przeszkolenia wojskowego,
 - student zaliczył drugi rok studiów wyższych zawodowych lub trzeci rok jednolitych studiów magisterskich.
6. Decyzję o powołaniu studenta do odbycia przeszkolenia wojskowego podejmuje właściwy wojskowy komendant uzupełnień, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych RP.
7. Studentom, którzy zgłoszą się do pełnienia służby w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych, przysługuje pierwszeństwo odbycia przeszkolenia wojskowego.
8. Student, który złożył wniosek o powołanie na przeszkolenie wojskowe odbywane w czasie studiów oraz odbył i zdał egzamin z przysposobienia obronnego, ale nie został powołany do odbycia tego przeszkolenia do dnia w którym stał się absolwentem szkoły wyższej, zostaje przeniesiony do rezerwy z dniem, w którym stał się absolwentem szkoły wyższej.

III PRZESZKOLENIE WOJSKOWE ABSOLWENTÓW

1. Absolwenci szkół wyższych, którzy:
 - rozpoczęli studia przed rokiem akademickim 2002/2003,
 - rozpoczęli studia w roku akademickim 2002/2003 lub później, ale nie uczestniczyli w ochotniczym szkoleniu wojskowym studentów,są obowiązani do odbycia przeszkolenia wojskowego absolwentów.
2. Obowiązku odbycia przeszkolenia wojskowego podlegają również absolwenci szkół wyższych, którzy ukończyli studia za granicą.
3. Absolwenci szkół wyższych będący żołnierzami rezerwy mogą odbyć przeszkolenie wojskowe na własną prośbę.
4. Przeszkolenie wojskowe absolwentów szkół wyższych odbywa się w jednostkach wojskowych w wymiarze trzech miesięcy.
5. Poborowych powołuje się do odbycia przeszkolenia wojskowego nie później niż w ciągu osiemnastu miesięcy, licząc od dnia, w którym stali się absolwentami szkół wyższych.
6. Poborowi skierowani do odbycia służby zastępczej, odbywają tę służbę po dniu, w którym stali się absolwentami szkół wyższych. Służba zastępcza absolwentów trwa dziewięć miesięcy.
7. Studenci, którzy nie stali się absolwentami szkół wyższych, podlegają obowiązkowi odbycia czynnej służby wojskowej na zasadach ogólnych.

SZKOLENIE WOJSKOWE STUDENTEK I STUDENTÓW POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

Pierwsze prace koncepcyjne dotyczące organizacji szkolenia wojskowego studentów Politechniki Lubelskiej podjęto w roku akademickim 2002/2003. Decyzją rektora całość spraw związanych z organizacją oraz realizacją szkolenia z przysposobienia obronnego, nadzoruje prorektor ds. kształcenia dr inż. Adam Wasilewski. Brak przepisów wykonawczych regulujących zasady organizacji szkolenia uniemożliwił podjęcie konkretnych działań. Dopiero po ukazaniu się rozporządzenia MENiS oraz MZ z dnia 2 października 2003 r. w sprawie sposobu przeprowadzania przysposobienia obronnego studentów i studentek, prace nabrały odpowiedniego tempa.

W październiku 2003 r. prorektor ds. kształcenia, po wysłuchaniu opinii kierownika Działu Nauczania i Toku Studiów mgr Elżbiety Flisiak oraz pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnej płk mgr inż. Ryszarda Długosza, ustalił zasady składania wniosków przez studentów zainteresowanych szkoleniem. Określił również zakres współpracy dziekanatów wydziałów, odpowiedzialnych za zbieranie wniosków i kwalifikację studentów do szkolenia. W grudniu 2003 r. do udziału w pracach został włączony mgr Witold Muszyński, który na podstawie rekomendacji Zarządu Wojewódzkiego Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych

i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego, został powołany do prowadzenia konsultacji z przysposobienia obronnego oraz do współpracy z organami administracji wojskowej.

Do dnia 21 listopada 2003 r. wnioski o udział w szkoleniu z przysposobienia obronnego złożyło 93 osoby. Do udziału w szkoleniu zostało zakwalifikowanych 70 studentek i studentów drugiego roku studiów magisterskich i zawodowych. W dniu 7 stycznia 2004 r. w budynku Wydziału Elektrotechniki i Informatyki odbyło się spotkanie z osobami zainteresowanymi szkoleniem, na którym poinformowano o nowych zasadach odbywania służby wojskowej przez studentów i absolwentów szkół wyższych. W trakcie spotkania przekazano również informacje dotyczące sposobu prowadzenia szkolenia z przysposobienia obronnego, zakresu programowego tego szkolenia, miejsca i czasu prowadzenia konsultacji oraz możliwości wypożyczenia podręczników do samokształcenia, które w ilości 50 egzemplarzy sprowadzono do uczelnianej biblioteki.

W najbliższym czasie planowane jest uruchomienie strony internetowej, na której będą prezentowane materiały informacyjne dotyczące szkolenia z przysposobienia obronnego oraz zasad odbywania służby wojskowej przez absolwentów i studentów szkół wyższych. W przyszłości planowane jest wzbogacenie strony o rozdziały zawierające materiały pomocnicze do samokształcenia studentów z przysposobienia obronnego.

Witold Muszyński

Chemia, homeopatia i kodeks wartości

Moim ideałem uczonego jest Dr Jan Dolittle, lekarz z wykształcenia, a z zamiłowaniem badacz przyrody. Z przykrością zauważyłem, że postawa Dr. Dolittle w kilku punktach różni się z „Akademickim Kodeksem Wartości” przyjętym na posiedzeniu Senatu UJ w dniu 25 czerwca 2003 r. (Biuletyn Informacyjny PL 2(10)/2003). Dr Dolittle jest wzorem skromności. W „Kodeksie” zagadnienie skromności pominięto, chociaż pycha i próżność należą do największych plag naszego życia akademickiego. Jednak najbardziej Dr Dolittle zaimponował mi bezkompromisowym zwalczaniem niewiedzy i nieuczciwości we własnym środowisku. Jako młody lekarz podjął pracę w sanatorium i wkrótce stwierdził, że pacjentom wmawiano choroby, by dłużej płacili za pobyt. Natychmiast ujawnił całą prawdę nie bacząc na gniew swojego pracodawcy (H. Lofting, *Pocztą Doktora Dolittle*, Nasza Księgarnia 1957, str.103-106). Już będąc znanym uczonym zdemaskował niejakiego Browna, który sprzedawał perfumowane sadło wieprzowe jako lekarstwo na reumatyzm, newralgię, ischias, wątrobę i febrę. To był też akt odwagi, jako że Brown był dobrym znajomym ówczesnego chlebodawcy Dr. Dolittle (H. Lofting, *Cyrk Doktora Dolittle*, Nasza Księgarnia 1986, str.152-161). Nie ma znaczenia, czy Brown sam wierzył w skuteczność własnych leków, ani

nawet to, że niektórym pacjentom mogły one faktycznie pomóc. Odwaga i konsekwencja w obronie wyznawanych przez siebie wartości nie dadzą się pogodzić z tolerancją i lojalnością (rozdział 6 i 7 „Kodeksu”). W zasadzie tolerancja i lojalność są wartościami pozytywnymi, ale poświęcając im całe dwa rozdziały i gloryfikując je bez zastrzeżeń, autorzy „Kodeksu” opowiedzieli się przeciwko wartościom, za które tak podziwiam Doktora Dolittle. Stąd już bardzo blisko do „politycznej poprawności”, która każe zaliczyć metodę Browna do medycyny niekonwencjonalnej, bo przecież w imię tolerancji i lojalności nie wolno nikogo nazwać oszustem lub szarlatanem. Na szczęście w swoim poparciu dla metod Dr. Dolittle nie jestem całkiem osamotniony. Oto lubelska AM odmówiła udostępnienia swoich obiektów na targi medycyny niekonwencjonalnej, a prof. Andrzej Gregosiewicz posunął się jeszcze dalej, otwarcie wypowiadając się na łamach prasy popularnej przeciwko oszukańczym – jego zdaniem – praktykom. Wywołało to żywe polemiki, również ze strony osób posiadających stopnie i tytuły naukowe w dziedzinie nauk medycznych. Sam omijam szerokim łukiem przybytki medycyny niekonwencjonalnej, odkąd przeczytałem sugestywny opis „kuracji” Rozalki w „Antku” (niegdyś lektura szkolna). Dlatego też z dużą satysfakcją dołożę kamyczek do ogródka

zwolenników homeopatii, czyli przypisywania właściwości leczniczych bardzo małym dawkom pewnych substancji, przy czym im mniejsza dawka, tym skuteczniejsze działanie (w ten sposób główną ideę homeopatii ujmują powszechnie dostępne encyklopedie, krajowe i zagraniczne). W praktyce osiąga się to stosując bardzo rozcieńczone roztwory, a akurat roztwory są raczej obiektem zainteresowań chemii fizycznej niż medycyny. Sama koncepcja stosowania rozcieńczonych roztworów do odmierzania małych porcji substancji jest akurat słuszna (jak później wykażę, z pewnymi ograniczeniami), w każdym razie pozwala na osiągnięcie znacznie lepszej dokładności niż metoda wagowa, i często wykorzystuje się ją w chemii. Natomiast przypisywanie bardzo rozcieńczonym roztworom jakichś nadzwyczajnych właściwości jest błędem i można to wykazać poprzez proste obliczenia. Równania, którymi się posługuję można znaleźć w każdym podręczniku termodynamiki wydanym w ciągu ostatnich 50 lat.

Zdolność składnika i w roztworze do wywoływania reakcji chemicznych, a więc również biochemicznych i fizjologicznych, określa jego potencjał termodynamiczny G_i równy μ_i , gdzie n_i jest liczbą moli składnika i , zaś μ_i jest jego potencjałem chemicznym definiowanym jako $\mu_i = \mu_i^0 + RT \ln x_i$ gdzie μ_i^0 jest wielkością stałą (przy danym ciśnieniu i temperaturze T) charakterystyczną dla składnika i , R jest stałą gazową, zaś x_i jest ułamkiem molowym składnika i w roztworze. Proste obliczenia dowodzą, że gdy roztwór coraz bardziej rozcieńczamy, tzn. n_i i x_i dążą do zera, to G_i również dąży do zera, czyli roztwór zachowuje się tak jakby składnika i w nim nie było. Obliczenia prowadzą więc do wniosku zgodnego ze zdrowym rozsądkiem, natomiast zerowa wartość G_i w roztworze nieskończenie rozcieńczonym stoi w sprzeczności z naczelnym założeniem homeopatii. Ponieważ najbardziej zagorzałym entuzjastom homeopatii sprzeczność założeń tej metody z termodynamiką prawdopodobnie nie przeszkadza, podam jeszcze jeden argument wykazujący bezsens leczenia, czy w ogóle zajmowania się roztworami nieskończenie rozcieńczonymi. Ze względu na wspomnianą wyżej niedoskonałość bezpośredniego ważenia, roztwory bardzo rozcieńczone można otrzymać wyłącznie metodą kolejnych rozcieńczeń. Polega ona na tym, że w pierwszym etapie sporządzamy roztwór stosunkowo stężony, powiedzmy zawierający 1 g składnika i w 100 g roztworu (roztwór 1). Następnie bierzemy 1 g roztworu 1, uzupełniamy rozpuszczalnikiem do łącznej masy 100 g, mieszamy i otrzymujemy roztwór 2 zawierający 1/10000 składnika i . Powtarzając opisaną czynność możemy otrzymać roztwór 3 zawierający 1/1 000 000 składnika i , roztwór 4 zawierający 1/100 000 000 składnika i itd. To wszystko wydaje się łatwe i proste dopóki nie uwzględnimy paru faktów. Nie ma absolutnie czystych rozpuszczalników. Nawet najczystsza woda redestylowana zawiera w 1 kg po kilka mikrogramów sodu, wapnia, chloru, węgla i krzemu. O ile więc w roztworach 1 i 2, składnik i jest poza wodą głównym składnikiem roztworu, i to on decyduje o zdolności tego roztworu do wywoływania reakcji fizjologicznych, to w roztworze 4 jest już prawdopodobnie kilka innych substancji, których stężenie i potencjał termodynamiczny są większe niż stężenie i potencjał termodynamiczny składnika i . W roztworze 6 takich składników będą już setki, a w roztworze 8 – wiele tysięcy, w tym prawdopodobnie

sam składnik i ! Innymi słowy należy zdać sobie sprawę, że w miarę rozcieńczania, wcześniej lub później okaże się, że „teoretycznie” obliczone stężenie składnika i jest niższe niż stężenie składnika i w samym rozpuszczalniku. Z drugiej strony, rozpuszczalnik może zawierać zanieczyszczenia reagujące ze składnikiem i i przekształcające go w inny związek chemiczny. Dopóki stężenie składnika i jest dużo wyższe niż stężenie zanieczyszczeń, opisana reakcja spowoduje jedynie niewielki błąd względny w określeniu stężenia składnika i . Jeżeli jednak w miarę rozcieńczania stężenie składnika i spadnie poniżej poziomu zanieczyszczeń, to może się okazać, że składnik i całkowicie przereaguje i zniknie z roztworu. Przykładem takiego zanieczyszczenia jest tlen rozpuszczony w wodzie, który reaguje z wieloma substancjami organicznymi. Gdy reakcja jest powolna, otrzymujemy roztwór, w którym stężenie składnika i zmienia się w czasie, co dodatkowo komplikuje badanie takich układów. Następnym ograniczeniem metody kolejnych rozcieńczeń są koloidy, czyli niewidoczne gołym okiem cząstki ciał stałych, które można znaleźć nawet w bardzo czystej wodzie, a już na pewno w wodzie stosowanej do wyrobu leków homeopatycznych. Otóż cząsteczki większości substancji organicznych (oraz wielu nieorganicznych) mają skłonność do adsorpcji, czyli przyklejania się do cząstek koloidalnych. Dopóki stężenie składnika i jest dostatecznie duże, można założyć, że składnik i jest równomiernie rozłożony w całej objętości roztworu, gdyż występuje on głównie w postaci wolnych (nie zaadsorbowanych) molekuł. Dlatego też pobierając 1 g roztworu o łącznej masie 100 g, pobieramy dokładnie 1% składnika i znajdującego się w tym roztworze. Natomiast w roztworach bardzo rozcieńczonych może się zdarzyć, że większość, a nawet praktycznie całość składnika i zostanie zaadsorbowana na cząstkach koloidalnych. Cząstki koloidalne nie są równomiernie rozłożone w całej objętości roztworu. Mogą one np. pływać po powierzchni lub przyklejać się do ścianek naczynia. Dlatego też pobierając 1 g bardzo rozcieńczonego roztworu o łącznej masie 100 g, nie mamy gwarancji, że pobieramy 1% składnika i , nawet w bardzo grubym przybliżeniu.

Biorąc pod uwagę powyższe wywody można stwierdzić, że roztworów o znanym stężeniu poniżej 1 ng/kg nie da się otrzymać poprzez kolejne rozcieńczanie roztworów bardziej stężonych, o czym niestety nie wszyscy wiedzą. Nawet w czasopiśmie z tzw. listy filadelfijskiej można znaleźć artykuły, których autorzy twierdzą, że otrzymali w wyżej opisany sposób roztwory zawierające mniej niż jedną cząsteczkę badanej substancji w litrze. Świadczy to jedynie o niechlujstwie i ignorancji tych autorów, a także redaktorów i recenzentów. W rzeczywistości były to roztwory o bliżej nieokreślonym stężeniu, którego oczywiście nie można zweryfikować, gdyż leży ono poza zakresem dostępnych metod analitycznych. W dodatku, roztwory te zawierały, poza interesującym autorów składnikiem, także setki innych składników, które decydowały o właściwościach chemicznych i ewentualnych efektach fizjologicznych. Wartość terapeutyczna takich roztworów jest porównywalna z walorami słynnej maści doktora Browna, która tak bardzo rozsierzdziła Dr. Dolittle. Na podstawie motywów powieści H. Loftinga opowiedział Marek Kosmowski.

Inżynier na rynku pracy – konferencja

Konferencja „Inżynier na rynku pracy” została zorganizowana przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej w dniach 20-21 listopada 2003 r. Była to już druga edycja konferencji, nad którą Honorowy Patronat sprawował rektor Politechniki Lubelskiej dr hab. inż. Józef Kuczaszewski, prof. PL.

Celem spotkania, zorganizowanego dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, była dyskusja na temat obecnej sytuacji zawodowej absolwentów-inżynierów oraz prezentacja doświadczeń praktyków w tym zakresie.

Zaproszenia na konferencję przyjęły największe lubelskie firmy, wśród nich m.in.: CRH Żagiel Sp. z o.o., Fabryka Łożysk Toczyńskich – Kraśnik S. A., Lubella S.A., Renault Nazarów Service, PZL-Świdnik S.A., Sipma S. A., Stokrotka Sp. z o.o. & Eldorado S. A. oraz Zakłady Tytoniowe w Lublinie S.A. Pracodawcy przygotowali prezentacje nt. organizacji, w których pracują, zatrudnianych przez nich pracowników oraz własnych ścieżek kariery zawodowej.

Młodzi ludzie mogli indywidualnie porozmawiać z wybranym pracodawcą, gdyż w holu Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki zorganizowano stoiska przedsiębiorstw w formie targów pracy. Firmy przygotowały konkretne oferty pracy, staży absolwenckich i praktyk studenckich. Oprócz pracodawców były tam również stanowiska lubelskich urzędów pracy oraz innych instytucji (m.in. Urząd Miasta Lublina). Nie zabrakło również organizacji zrzeszających studentów oraz umożliwiających im wyjazdy na praktyki zagraniczne czy też proponujących staże wakacyjne (AIESEC, CCUSA, i in.).

Uczestnicy konferencji mieli również możliwość doszkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia własnej działalności na *Warsztatach Przedsiębiorczości*, przygotowanych i prowadzonych przez Fundusz *Mikro*.

Podczas konferencji studenci i absolwenci mogli wygrać płatny staż w CRH Żagiel w konkursie *Motoryzacja – moja pasja* zorganizowanym we współpracy z Biurem Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej.

Ze względu na wagę poruszanych tematów oraz coraz szersze zainteresowanie wśród młodych ludzi pracą za granicą, postanowiliśmy rozszerzyć naszą konferencję i zaprosić do dyskusji naszych kolegów z *Universidade Portucalense* w Porto, Portugalia. Nasi goście, uczestnicy wymiany studenckiej, Ricardo i João przygotowali prezentację na temat portugalskiego rynku pracy, wskazali na podobieństwa i różnice pomiędzy Polską a Portugalią oraz możliwości płynące dla nas w aspekcie przystąpienia do Unii Europejskiej.

W godzinach popołudniowych głównym tematem były szanse i zagrożenia pojawiające się przed absolwentami uczelni technicznych w aspekcie wejścia Polski do Unii

Europejskiej. Prezentację na ten temat przygotowało Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Lublinie.

Studenci uczelni technicznych stanowią grupę osób, którą na rynku pracy wyróżniają specyficzne kwalifikacje i umiejętności. Często jednak nie potrafią przekonać potencjalnego pracodawcy, iż są odpowiednimi kandydatami do pracy w jego firmie. Ma to związek m.in. z brakiem wiary w siebie i stresem ogarniającym młodego człowieka podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Ponadto studenci Politechniki Lubelskiej nie mają zajęć obowiązkowych z zakresu poruszania się na rynku pracy. W związku z tym, drugi dzień naszej konferencji poświęcony był zajęciom praktycznym, przeprowadzonym w formie warsztatów, podczas których młodzi ludzie mogli:

- zapoznać się z warunkami panującymi na lubelskim rynku pracy dla inżynierów, a także ofertami kierowanymi do urzędów pracy, sposobami korzystania z usług urzędów, itp.,
- poznać Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „PIERWSZA PRACA” oraz płynące z niego szanse i możliwości,
- przekonać się, iż stres może nas motywować do pracy, ale zbyt duża jego dawka może być szkodliwa dla organizmu, dlatego warto poznać sprawdzone sposoby radzenia sobie ze stresem,
- przystawić sobie zasady i metody pracy w grupie oraz nauczyć się rozpoznawania ról grupowych.

Zajęcia warsztatowe, wzorem lat ubiegłych prowadzili doradcy zawodowi Biura Karier oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lublinie.

Zorganizowana już po raz drugi konferencja „Inżynier na rynku pracy” cieszyła się dużym zainteresowaniem, nie tylko wśród studentów naszej uczelni. Dzięki reklamie w mediach (Radio Centrum, Radio Lublin, Kurier Lubelski, TVP Lublin) oraz akcji rozwieszania plakatów informacyjnych w pojazdach komunikacji miejskiej MPK i na pozostałych lubelskich uczelniach, przybyło na spotkanie wiele osób spoza Politechniki Lubelskiej. Z uwagi na zainteresowanie ze strony studentów i absolwentów oraz deklaracje pracodawców, konferencja ma być organizowana cyklicznie na naszej uczelni. Kolejna edycja planowana jest na marzec 2004 roku.

Monika Buchta

Stoisko na targach pracy

Regionalna Strategia Innowacji – obecne i przyszłe efekty współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Politechniki Lubelskiej

Regionalna Strategia Innowacji to zakładany produkt finalny projektu finansowanego przez Komitet Badań Naukowych oraz Samorząd Województwa Lubelskiego. Zleciennodawcą projektu jest Urząd Marszałkowski a wykonawcą Politechnika Lubelska. Umowa pomiędzy Urzędem Marszałkowskim, Politechniką Lubelską a Komitetem Badań Naukowych o wykonanie projektu celowego Regionalnej Strategii Innowacji została podpisana 25 lutego 2003 roku. Tym samym w grupie 11 województw, które podpisały z Komitetem Badań Naukowych w okresie późniejszym podobne umowy, województwo lubelskie było pierwsze.

Głównym celem opracowania Regionalnej Strategii Innowacji jest rozwój społeczno-gospodarczy regionu oraz przyczynienie się do wzrostu jego konkurencyjności, szczególnie w dziedzinie zaawansowanych technologii, usług, zarządzania, jakości życia, zdrowia, rolnictwa, ekoturystyki itp. Pośrednim celem jest również stworzenie stabilnej płaszczyzny wspierania i promocji innowacyjności przedsiębiorstw regionu dzięki bliższej współpracy środowisk biznesowych i naukowo-badawczych oraz samorządowych. Nie mniej istotne jest również podniesienie poziomu kultury innowacyjnej w regionie. Jako jeden z celów strategii innowacji jest przyczynienie się do większej efektywności w wykorzystywaniu funduszy strukturalnych, czy też środków z krajowych i międzynarodowych programów badawczych.

Zgodnie z wytycznymi Komitetu Badań Naukowych oraz doświadczeniami krajów Unii Europejskiej realizacja projektu zaplanowana została na 24 miesiące i podzielona na trzy etapy.

W 2003 w ramach realizacji fazy pierwszej mającej na celu budowanie konsensusu i zwiększanie świadomości innowacyjnej utworzona została strona internetowa projektu www.rsi.lubelskie.pl. Poza funkcją promocyjną strona internetowa służy jako narzędzie komunikacji pomiędzy partnerami projektu, a także umożliwia wymianę poglądów z beneficjentami projektu – firmami, ośrodkami naukowymi oraz instytucjami otoczenia biznesu. Odbyły się dwa posiedzenia Regionalnego Komitetu Sterującego, na których szczegółowo omawiane i konsultowane były kluczowe zadania realizowane w projekcie. W czerwcu 2003 roku odbyło się zainicjowane w ramach realizacji projektu – I Regionalne Forum Innowacji. Celem forum jest między innymi promocja tematyki innowacyjności oraz zainicjowanie działań innowacyjnych we współpracy środowisk gospodarczych, naukowych i samorządowych regionu w aspekcie efektywnego wykorzystania funduszy rządowych i unijnych. W kon-

ferencji wzięli udział eksperci z Finlandii i Francji prezentując doświadczenia tych krajów w budowaniu regionalnego systemu innowacji. Konferencji towarzyszyła wystawa firm innowacyjnych regionu. W listopadzie 2003 miało miejsce Forum Przedsiębiorców Innowacyjnych, podczas którego zaprezentowana została idea utworzenia Klubu Przedsiębiorcy Innowacyjnego. Celem klubu jest integracja środowiska lubelskich przedsiębiorców wdrażających nowe technologie i rozwiązania innowacyjne. W ramach promocji innowacji oraz zwiększania świadomości innowacyjnej wydane zostały publikacje: „Innowacje – perspektywa europejska i związane z nią możliwości finansowego rozwoju firm regionu lubelskiego” oraz „Nauka a przemysł, sukces transferu innowacji – narzędzia i przykłady rozwiązań”. Ukazał się szereg publikacji opisujących realizację projektu RSI min. w: „Kurierze Lubelskim”, „Gazecie Wyborczej”, „Dzienniku Wschodnim” i wielu innych specjalistycznych wydawnictwach. W ramach realizacji drugiej fazy projektu RSI powołana została grupa robocza ds. analizy podaży i popytu na innowacje, czyli zespół mający za zadanie opracowanie metodologii badań innowacyjności w regionie oraz jej diagnozy. Pracami grupy kierował prof. Wiesław Janik. Na przełomie listopada i grudnia przeprowadzono badania ankietowe 350 potencjalnie najbardziej innowacyjnych firm oraz wszystkich jednostek badawczo-rozwojowych i instytucji wsparcia działających na terenie województwa lubelskiego. Obecnie finalizowany jest etap analizy wypełnionych ankiet.

Politechnika Lubelska oraz Grupa Zarządzająca projektem RSI realizowali również zadanie, które zgodnie z harmonogramem projektu rozpoczęło się w IV kwartale roku 2003. Jego celem jest opracowanie koncepcji wdrażania innowacji w regionie lubelskim z wykorzystaniem funduszy strukturalnych UE. W tym celu, po wstępnym rozpoznaniu obszarów strategicznych, przystąpiono do przygotowania koncepcji następujących projektów pilotażowych:

- „Dolina ekologicznej żywności” – gospodarstwo wzorcowe oraz klaster producentów ekologicznej żywności;
- Gospodarstwo wzorcowe w rolnictwie klasycznym;
- Centrum Transferu Technologii dla struktury Parku Naukowo-Technologicznego;
- Centrum Doradztwa Finansowego w Parku Naukowo-Technologicznym;
- Przedsiębiorczość Akademicka;
- E-inkubator;
- Regionalny System Informacji i Promocji Turystyki Wiejskiej.

Przygotowanie projektów jest zróżnicowane pod względem zaawansowania, co wynika z charakteru projektów oraz stopnia ich złożoności. Koncepcje projektów pilotażowych przygotowywane są przez specjalnie w tym celu powołane grupy robocze, w skład których wchodzi przedstawiciele przyszłych beneficjentów wdrożeń finansowanych ze środków strukturalnych UE. Trwają również prace mające na celu zdefiniowanie innych obszarów i dziedzin wsparcia, w których celowym byłoby przygotowanie koncepcji projektów pilotażowych.

Końcowy produkt Projektu RIS, czyli Regionalna Strategia Innowacji, powstanie pod koniec 2004 roku i prawdopodobnie zostanie zatwierdzona przez Sejmik Województwa Lubelskiego w roku 2005. Będzie dokumentem, na podstawie którego będzie możliwe przyznawanie

środków unijnych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (działanie RIS) oraz Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Poziomu Konkurencyjności. Zanim jednak to nastąpi w najbliższej przyszłości planujemy szerokie konsultacje jej zapisów szczególnie z przedstawicielami lubelskich przedsiębiorców oraz z największymi jednostkami badawczo-rozwojowymi, w tym z uczelniami wyższymi.

Samorząd Województwa Lubelskiego ma świadomość faktu, że właśnie na administracji regionu ciąży obowiązek tworzenia warunków do pobudzenia przedsiębiorczości, upowszechniania nowych technologii, a tym samym przyczynienia się do wzrostu konkurencyjności gospodarczej województwa.

Monika Kłos, Jarosław Momot, Dariusz Mazurkiewicz

II Posiedzenie Regionalnego Komitetu Sterującego projektu „Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Lubelskiego”

Jednym z ważniejszych etapów i form realizacji przez Politechnikę Lubelską projektu celowego „Regionalna Strategia Innowacji” (RSI) są spotkania Regionalnego Komitetu Sterującego.

Zgodnie z zapisami projektu, Komitet Sterujący jest organem konsultacyjno-doradczym dla Grupy Zarządzającej. W jego skład wchodzi delegowani przez Marszałka Województwa Lubelskiego reprezentanci partnerów projektu. Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Marszałek Województwa Lubelskiego. W miarę potrzeb do Komitetu Sterującego powoływani mogą być dodatkowo reprezentanci środowiska biznesu, organizacji skupiających i wspierających przedsiębiorczość, przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, a także kluczowe osoby zajmujące się problematyką innowacji. Zakres zadań Komitetu Sterującego obejmuje między innymi: ustalenie harmonogramu prac, doradztwo w zakresie wyboru grup roboczych i ekspertów odpowiedzialnych za realizację kluczowych zadań projektu, współpraca z otoczeniem zewnętrznym w celu zapewnienia właściwych stosunków ze społeczeństwem (tzw. odpowiedni public relations), zaprezentowanie ostatecznego dokumentu RSI dla uzyskania akceptacji sejmiku województwa

Zgodnie z założeniami projektu RSI, Grupa Zarządzająca zobowiązana jest do organizacji dwóch spotkań rocznie Regionalnego Komitetu Sterującego. Drugie w 2003 roku spotkanie RKS odbyło się w Sali Senatu Politechniki Lubelskiej w dniu 15 grudnia 2003 r. Gospodarzami spotkania byli:

Henryk Makarewicz, Marszałek Województwa Lubelskiego – przewodniczący RKS oraz prof. Józef Kuczmaszewski, Rektor Politechniki Lubelskiej.

Specjalnym gościem Rektora na spotkaniu była prof. Ewa Okoń-Horodyńska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji, która przedstawiła informację na temat roli i udziału KBN w tworzeniu i wzmoczeniu potencjału innowacyjnego regionów. W swojej prezentacji Pani Minister odniosła się również do inicjowanych i współfinansowanych przez KBN projektów Regionalnych Strategii Innowacji opracowywanych w poszczególnych województwach, plasując RSI Lubelskie w grupie najciekawszych koncepcji.

Ze względu na fakt, że RSI będzie w przyszłości wdrażana głównie z wykorzystaniem funduszy strukturalnych, organizatorzy posiedzenia wystosowali zaproszenie do pani Danuty Jabłońskiej – Dyrektora Departamentu Zarządzania Programem SPO WKP w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. W trakcie posiedzenia, Pani Dyktor Jabłońska przekazała zebrany szereg informacji na temat Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw”, szczególnie z punktu widzenia wykorzystania jego środków do współfinansowania projektów tworzonego Regionalnego Systemu Innowacji.

Szczegółowy program spotkania Regionalnego Komitetu Sterującego projektu RSI obejmował następujące prezentacje (pliki z pełnymi tekstami prezentacji dostępne są na stronie internetowej projektu www.rsi.lubelskie.pl):

- *Rola Ministerstwa Nauki i Informatyzacji we wzroście potencjału innowacyjnego regionów w Polsce* – prof. Ewa Okoń-Horodyńska Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Nauki i Informatyzacji,
- *Możliwości współfinansowania projektów wspierających Regionalny System Innowacji w ramach SPO Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw* – Danuta Jabłońska, Dyrektor Departamentu Zarządzania programem SPO WKP, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,
- *Zadania zrealizowane w ramach projektu RSI oraz plan działań na rok 2004* – dr Dariusz Mazurkiewicz, członek Grupy Zarządzającej projektem RSI,
- *Określenie potrzeb innowacyjnych oraz analiza potencjału instytucji wspomagających innowacyjność województwa lubelskiego* – kluczowe badania w ramach projektu RSI

- prof. Wiesław Janik, kierownik Grupy Roboczej ds. analizy podaży i popytu na innowacje,
- *Koncepcja dokumentu końcowego RSI Lubelskie* – Ryszard Boguszewski, pełnomocnik Marszałka Województwa ds. projektu RSI.

Celem spotkania było zwłaszcza poinformowanie członków Komitetu o pracach prowadzonych w ramach projektu w roku 2003 oraz planie działań na rok 2004. Istotnym elementem była również prezentacja koncepcji badań podaży i popytu na innowacje oraz koncepcji dokumentu końcowego RSI. Intencją Grupy Zarządzającej było w tym przypadku przeprowadzenie konsultacji opracowanych programów i dokumentów z członkami RKS oraz uzyskanie ich akceptacji dla wytyczonych kierunków realizacji projektu RSI.

Dariusz Mazurkiewicz

Człowiek, który odkrywa i realizuje swoją legendę

Waldka Frąckiewicza poznałam podczas promocji doktorskiej. Obydwoje byliśmy ubrani w długie, czarne togi, na głowie mieliśmy birety. Czekaając na swoją kolej do promocji, zaczęliśmy rozmowę. I tak rozpoczęła się moja znajomość z Waldkiem. Wówczas jeszcze nie wiedziałam o wielu talentach i zdolnościach jakie mój znajomy posiada.

PRZEŻYCIE PRZYRODY POPRZEC ZDJĘCIA

W czasie jednego ze spotkań, po raz pierwszy poznałam fragment jego zainteresowań – fotografię. Było nas około 10 osób i siedzieliśmy w mieszkaniu Waldka. Gdyby nie to, że jechaliśmy windą na 7 piętro w bloku na Czubach, pomyślałabym, iż jesteśmy gdzieś w lesie. Na balkonie pięknie prezentowała się brzoza wysokości około 14 metrów, sosna oraz jakieś inne krzaczki. Na ścianie w mieszkaniu zwisały ogromne paprocie i inne rośliny np. rogi łosia. Drzewa na balkonie i rośliny w mieszkaniu dawały klimat naturalny, przyjazny. Miałam poczucie bycia w przyrodzie. To wrażenie zostało umocnione poprzez pierwszą prezentację zdjęć autora w formie przeźroczy tzw. diaporamy. Na jednej ze ścian przeznaczonych do pokazywania ich, oglądaliśmy kolejne obrazy przyrody: rozległe łąki, chmury pełne światła i przestrzeni nad polami, owady pełzające po korze drzew, ważki w miłosnym uścisku, pajęczyny rozsute między gałęziami z kroplami rosy, które dodatkowo podkreślały misterną sieć. Niektóre przeźrocza przedstawiały np. pojedyncze liście płynące na wodzie. Zdjęcia prezentowane na ścianie zmieniały się stopniowo, przechodząc jedno w drugie. Zmuszało to nas widzów do prób odkrywania tego, co może się ukazać za chwilę. Prezentacji zdjęć towarzyszyła muzyka nagranych odgłosów rechotania żab, odgłosów śpiewania ptaków, dźwięków, które przypominały szum wiatru lub przepływającej wody w strumieniu. Muzyka była zsynchronizowana z tematem przeźrocza pojawiającego się na ścianie. Był to czas znalezienia się w samym sercu przyrody. Nasze wszyst-

kie zmysły czuły przyrodę. Pamiętam ciszę jaka nastąpiła po obejrzeniu ostatniego przeźrocza. Słowa, rozmowy wydawały się w tamtym momencie zagłuszaniem stanu przeżywania obrazów. Dialog z przyrodą nie zawsze może odbywać się w ilości słów, wypowiedzianych szybko, głośno, często po to, aby zaznaczyć tylko swoją osobę. Miałam wrażenie, że mój zmysł obserwacji na to, co się dzieje w otoczeniu przyrodniczym został wyostrzony.

CZUJNOŚĆ NA „CODZIENNOŚĆ”

Nie wszystkie prezentacje przeżycia miały odniesienie do przyrody. W podobnej formie, lecz z zupełnie innym rodzajem muzyki tzw. mocnej, rockowej zobaczyliśmy „obrazki” z życia w blokowisku. Samotny człowiek grzebiący w śmietniku szukający swojego szczęścia w przydziale chleba na kolejny dzień, pijacy z przekrzywionymi twarzami przed sklepikiem osiedlowym, dzieci spoglądające na nich z ciekawością i śmiechem. Fotograficzną wycieczkę po osiedlu Czuby rozpoczęło zdjęcie z okna Waldka i zakończyło ponowne fotograficzne wejście do mieszkania. Ostatnie zdjęcie, które przedstawiało fragment ściany w mieszkaniu z odbijającym światłem, dawało poczucie ciszy i bezpieczeństwa, odciąża się i odpoczynku od obrazów brutalnej lecz bardzo powszechnej codzienności. Zatrzymane na kadrze obrazy ujęte przez Waldka powodują osłabienie obojętności, ponieważ gdzieś w podświadomości płacze się obraz z życia pod blokiem. Nie wystarczy zamknąć drzwi mieszkania, aby uzyskać wewnętrzny spokój.

RECEPTA NA UDANE ZDJĘCIA

Początki zainteresowań fotografowaniem datują się od czasów liceum, kiedy to Waldek otrzymał aparat od swoich rodziców. Był to Zenith bez automatycznych opcji i ręcznie nastawiany. Zdjęcia czarno-białe wywoływane były w domowych warunkach, w odpowiednio przystosowanej łazience. Wszelkie efekty np. przyciemnienia, rozjaśnienia sprzyjały poznaniu wielu tajemnic technicznej strony zdjęć. Ta wiedza przydaje się podczas zajęć ze studentami ze specjalizacji menadżersko-filmowej na UMCS. Program zajęć i plan ich jest opracowywany przez Waldka. Studenci bardzo lubią te zajęcia, gdyż wymagają twórczego podejścia i samodzielności. Swoją pogląd wyrazili w jednej z audycji Radia Lublin prezentującej postać ich nauczyciela.

Robienie zdjęć to zajęcie, które wielu z nas wykonywało lub wykonuje. Spotkania ze znajomymi, z rodziną to często dobra okazja do zdjęć tzw. pamiątkowych. Ale takie zdjęcia, skądinąd bardzo sympatyczne, nie wyczerpują wszystkich możliwości utrwalenia zdarzeń, w których się znajdujemy. Dla Waldka fotografowanie to proteza pamięci wraz z całym kontekstem emocjonalnym robienia konkretnego zdjęcia. Dane zdjęcie przypomina np. cały dzień spędzony na bagnach, brodzeniu w wodzie z plecakiem na ramionach. Słońce, wilgoć, mgła, odgłosy ptaków i wody jakie temu towarzyszyły są przywoływane podczas oglądania zdjęć z tej wyprawy. Waldek nigdy nie chodzi na „polowanie” ładnych ujęć. Takie podejście do fotografii jest mu nieznanne. Zdjęcia powstawały przy okazji wypraw, spacerów, czasu jaki przeznaczają dla zachowania higieny psychicznej. Fotografia to sztuka widzenia a nie kreowana

scenografia. Fotografia to przeżycie fragmentu rzeczywistości, danej chwili i miejsca. Siła zdjęć robionych przez Waldka jest ogromna i spotyka się z dużym zainteresowaniem u widzów. Te zdjęcia mają w sobie moc, która zatrzymuje, wywołuje refleksje i przykuwa naszą uwagę. Na czas oglądania zdjęć zanurzamy się w danym fragmencie rzeczywistości, gdy inne sprawy codzienne są zawieszane. Autor otrzymał wiele nagród i wyróżnień w kraju i za granicą. Jego zdjęcia były publikowane zarówno w profesjonalnych, jak i popularnych czasopiśmie polskich i zagranicznych zajmujących się fotografią. Publikował w ponad 20 tytułach. Polecam album „Kropki słońca” zawierający 36 fotografii.

POEZJA JAKO SPOSÓB PRZEŻYWANIA SIEBIE I PRZYRODY

Podobne podejście do rzeczywistości, jako formy spotkania się z danym krajobrazem, autor wyraża w poezji. Fotografia i poezja to przedłużenie stanu bycia w przyrodzie. Poezja, którą Waldek tworzy to haiku. Tę twórczość charakteryzuje krótka forma, zawierającą określoną (5-7-9) liczbę wersów (dźwięków). Wiersze te są jak migawka zatrzymanego krajobrazu i stanu ducha. W tych wierszach w pełni spotyka się stan obiektywny i subiektywny zamknięty w krótkiej formie wiersza haiku. Sam autor w takiej twórczości upatruje stan bycia w krajobrazie, stan w którym możliwe jest spotkanie z najgłębszą naturą, z prawdą o nas samych a może nie tylko... Te utwory i zdjęcia to swoista iluminacja, stan oświecenia, przeżycia. Są przejawem tego samego wewnętrznego

stanu. Pokazują w jaki sposób można wyrazić bardzo osobiste, a jednocześnie wspólne każdemu człowiekowi, przeżycie odkrywania siebie poprzez przyrodę i przyrody poprzez siebie. Niepowtarzalne i jedyne zjawisko twórczości jakiego doświadcza tylko człowiek. Poprzez możliwość zapoznania się z wysmakowanymi obrazami pełnymi światła, ujęciami przyrody i bycia w niej, czy to poprzez zdjęcia czy poprzez poezję, „wchodzimy” do świata twórczości. Poprzez te obrazy i poezję uzyskujemy narzędzie do rozwoju siebie, wysubtelnianie swojej wrażliwości bądź też „wytrącanie” nas z rytmu codzienności. Wrażliwość jest cechą, która może i powinna się

rozвивać. Życzę wszystkim bogatych i różnorodnych przeżyć w związku z twórczością Waldemara Frąckiewicza.

Interesujące było spotkanie Waldka z prof. Iwo Pollo, który też tworzy poezję haiku. Okazję do takiego wydarzenia nasunęła wizyta prof. Jamesa Bruce’a z USA, wielokrotnego gościa Politechniki Lubelskiej. Po raz pierwszy obaj twórcy poezji haiku rozmawiali bezpośrednio, choć znali się wzajemnie poprzez swoje opublikowane wcześniej utwory. Na pożegnanie Waldek wykonał parę widowiskowych ćwiczeń Yogi, którą ćwiczy od kilkunastu lat.

ZAMIŁOWANIE DO MUZYKI I... SAMODZIELNA NAUKA GRY NA SKRZYPCACH

Przedstawiając postać Waldka nie sposób pominąć wspólnego kolędowania, które stało się corocznym zwyczajem spędzania co najmniej kilku zimowych wieczorów. Uczestników już w windzie wita zaproszenie skierowane do każdego sąsiada z bloku, który chciałby pośpiewać kolędy. Wszystkich kolędników obowiązują stroje stosowne do takiego spotkania. Nigdy nie zapomnę wrażenia, kiedy po otwarciu drzwi zobaczyłam diabła z rogami, czerwonym ogniem w ustach (było to migocące światełko od roweru włożone do ust) i widłami (zrobionymi z plastycznego drutu). W głębi mieszkania zgodnie obok siebie siedzieli śmieć z aniołem, którzy popijali piwo, pastuszkowie, Madonna, Mędrcy ze Wschodu, Król (była to 70-letnia babcia), cyganki, i postaci trudne do identyfikacji, które mniej lub bardziej zgodnie intonowały kolędy. Zawsze obecne są też dzieci, pochodzące z rodzin mających często trudną sytuację. Duchową opiekę nad nimi sprawuje nasza koleżanka, mieszkająca obok nich, po sąsiedzku na X piętrze, w jednym z wieżowców Lublina. Śpiewanie kolęd to prawdziwa przyjemność. Grzechotki, fujarki, tamburyna tworzą prawdziwy akompaniament. Rok temu towarzyszyła nam 10-letnia wiolonczelistka. Od dwóch lat mamy, na stałe, nowy instrument – skrzypce. To właśnie Waldek samodzielnie nauczył się grać na skrzypcach. Na początku pobierał lekcje a potem samodzielnie i konsekwentnie opanował niuanse gry tym skomplikowanym do nauki, instrumentem. Uczymy się śpiewać również kolęd starych, zapomnianych, nagranych (oczywiście przez Waldka) na magnetofon z audycji radiowych.

PRZYKŁADOWE WIERSZE

Zaspała ważka
uwięziona w dmuchawcu
już wyschła rosa

Wśród kolęd obudził się motyl
szuka wolności
na mrozie

Różowe niebo
drzwi otwarte na północ
świta czy zmierzcha?

Błady gość w chacie-
przez nieszczelną podłogę
zawitał powój

Przez szpary stodoły
przeciska się słońce
na ścianie
żywy cień motyla

Waldek jest osobą, która ma wiele do zaoferowania. Jego naturalny sposób bycia sprzyja nawiązaniu dobrych relacji. Nie jest zainteresowany tzw. sławą i rozgłosem.

Cechą najbardziej wybijającą się w jego osobowości jest nieustająca pasja poszukiwania, odkrywania, jak również refleksyjność. Indywidualne podejście determinuje styl jego życia i ujmowania zjawisk w otaczającym świecie.

KRÓTKO O WALDEMARZE FRĄCKIEWICZU

Dr psychologii, studiował geologię (AGH), filozofię, psychologię (KUL), fotografię naukową i techniczną (Wydz. Biologii UW).

- debiut – medal na Międzynarodowym Biennale Fotografii Przyrodniczej,
- kilkadziesiąt nagród, wyróżnień w 200 prezentacjach (Polska, India, Portugalia, Włochy, Wielka Brytania),
- kilkanaście wystaw indywidualnych (rysunek, malarstwo, fotografia, diaporama),
- spektakle audiowizualne,
- swoje prace (teksty, rysunki, fotografie) publikował w ponad 20 tytułach czasopism,
- najczęściej publikowany autor zdjęć w „Foto” i Haiku”, od 1999 w mies. „Wszechświat”.

Dr Waldemar Frąckiewicz pracuje na stanowisku adiunkta, w Pracowni Audiowizualnych Środków Dydaktycznych, Wydz. Pedagogiki i Psychologii UMCS

e-mail: wafra@pedagog.umcs.lublin.pl

strona domowa: <http://sokrates.umcs.lublin.pl/~frawe/index.htm>

Anna Szafranek

Wąwóz, drzewa...w śniegu
Cudownie!
Podniosłem kosa
Z białymi oczami

Nie mogę cię widzieć
nie mogę cię słyszeć
nie mogę cie dotknąć
...
a Jesteś

Słońce przedwiośnia
niebo w kałuży
wejdę!

Adapciak 2003

W dniach 12-18 września 2003 r. w malowniczo położonej miejscowości Muczne w Bieszczadach odbył się obóz adaptacyjny Politechniki Lubelskiej „Adapciak 2003”. Obóz zorganizowało po raz pierwszy Koło Naukowe Zastosowań Informatyki oraz Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej we współpracy z prodziekanem ds. kształcenia WZiPT dr Tomaszem Cieplakiem oraz dr inż. Zbigniewem Pastuszakiem.

Uczestnikami obozu byli studenci przyjęci na pierwszy rok studiów Politechniki Lubelskiej. Wiedząc, iż studentom rozpoczynającym studia ciężko jest zaaklimatyzować się w nowym miejscu i warunkach, postanowiliśmy im to ułatwić. Młodzi ludzie w tak stresujących sytuacjach narażeni są na niepewność, czy sprostają postawionym przed nimi wymaganiom.

Naszym założeniem było wprowadzenie i przekazanie cennych wskazówek dotyczących programu studiów, struktury uczelni, czyhającego stresu, a także zintegrowanie młodych ludzi poprzez zajęcia i warsztaty adaptacyjne. Dodatkowym założeniem była pomoc w integracji i nawiązaniu znajomości oraz wykształcenie u nowych studentów szacunku wobec uczelni i pracowników. Pragnęliśmy również pokazać uczestnikom możliwości i korzyści płynące z czynnego uczestnictwa w zajęciach nadobowiązkowych, rozwijania własnych zainteresowań czy zdobywania doświadczenia zawodowego.

Zaproszenie do spotkania z uczestnikami obozu przyjęli goście specjali, tj.:

- Karol Wituszyński, Academic Program Manager, Microsoft Sp. z o.o.;
- Małgorzata Prokopiuk-Młynarczyk, socjolog;
- Andrzej Leks, zastępca nadleśniczego w Nadleśnictwie Stuposiany.

Przedstawiciel firmy Microsoft poprowadził zajmujący wykład nt. stosowanych obecnie nowoczesnych technologii, który zainteresował również laików. Pani socjolog starała się uwrażliwić młodzież na drugiego człowieka, mówiła o pracy w grupie i roli, jaką studenci pełnią w uczelnianej społeczności. Pan nadleśniczy, związany z Muczmem od 25 lat, miał do opowiedzenia wiele interesujących historii na temat tego miejsca oraz okolicznych lasów. W swoim ciekawym wystąpieniu wielokrotnie wracał do czasów, kiedy Hotel Muczne był ośrodkiem rządowym PRL i gościł wielu notabli szukających odpoczynku z dala od cywilizacji.

Jednak „Adapciak” to nie tylko zajęcia, warsztaty czy pogadanki. Zatrzaszczyliśmy się także o różne zabawy, gry, mecze siatkówki, bilarda czy piłkarzyków. Mimo chłodnych wieczorów wszyscy uczestnicy zorganizowali ognisko z pieczeniem kiełbasek i opowiadaniem historii. Szczęśliwie dopisała nam pogoda, były więc również

piesze wycieczki w góry. Atrakcją okazał się konkurs karaoke, po którym wszyscy „zamilkli” z nadwyrężenia głosu. Uczestnicy chętnie brali udział w organizowanych zabawach grupowych, ponieważ, jak sami zgodnie twierdzą: *Mało było wolnego czasu, co zapobiegało nudzie.*

Podczas wyjazdu chcieliśmy, zarówno w czasie zabawy, jak i zajęć wykładowych, podzielić się doświadczeniem i zdobytą wiedzą, by pomóc studentom rozpoczynającym studia na Politechnice Lubelskiej łatwiej i pewniej wejść w nowe, uczelniane środowisko.

Aby uzyskać informację zwrotną poprosiliśmy uczestników „Adapciaka 2003” o wzięcie udziału w ankiecie ewaluacyjnej, z której przedstawiamy przykładowe opinie:

- „Adapciak to obóz, który na pewno będzie mi się kojarzył zawsze z bardzo dobrą organizacją oraz wspaniałymi ludźmi (organizatorami), którzy potrafili przekazać wiele cennych uwag. Był to naprawdę świetny tydzień. Było super. Pozdrawiam.”
- „Naprawdę wszystko było zorganizowane jak najlepiej. Chyba za rok będę jeszcze raz zdawał na Polibudę żeby pojechać jeszcze raz na taki obóz.”
- „Profesjonalnie zorganizowany. Jeszcze nie byłem na takim wyjeździe. Byłem dość sceptycznie nastawiony do tego wszystkiego. Ulotka reklamująca mogła być bardziej zachęcająca. Mało wolnego czasu, co zapobiegało nudzie. Ciekawe tematy. Spotkanie z dziekanem i doktorem pozwoliło ujrzeć uczelnię ludzkimi oczami. Trochę więcej o wykładowcach i pułapkach i jakieś ważne podania, które będziemy musieli złożyć oraz do kogo jakie podanie napisać. Ogólnie super.”
- „Droga Kadro! Chciałam wam podziękować za ten wspaniały czas, który spędziłam na Adapciaku. Obóz był zorganizowany bardzo dobrze. Myślę, że nikt nie mógłby zorganizować go lepiej. Naprawdę świetnie się bawiłam. Sądzę, iż było to spowodowane tym, iż mieliśmy wypełniony czas dzięki zajęciom, które przygotowaliście. Wykłady były interesujące, a wasze rady na pewno nam się przydadzą.”

Monika Buchta

Wydział Mechaniczny

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej budowa i eksploatacja maszyn uzyskali:

- **mgr inż. Hubert Dębski** z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn (temat rozprawy: *Stany pokrywyczej deformacji cienkościennych ustrojów nośnych usztywnionych profilami zamkniętymi z zastosowaniem w budowie maszyn*, promotor: prof. dr hab. inż. Henryk Kopecki z Politechniki Rzeszowskiej);
- **mgr inż. Jacek Hunicz** z Katedry Silników Spalinowych (temat rozprawy: *Badanie procesu spalania w silniku o zapłonie iskrowym z zastosowaniem metod spektrofotometrycznych*, promotor: prof. dr hab. inż. Andrzej Niewczas).

Otwarte przewody doktorskie:

- **mgr inż. Grzegorz Czachor** (temat rozprawy: *Sterowanie procesem technologicznym toczenia*, promotor: dr hab. inż. Antoni Świć, prof. PL),
- **mgr inż. Cezary Sarnowski** (temat rozprawy: *Analiza odkształceń tłoka kompozytowego do silnika spalinowego o zapłonie samoczynnym w warunkach źródnicowanych obciążeniach cieplnych*, promotor: prof. dr hab. inż. Andrzej Niewczas),
- **mgr inż. Mariusz Wolszczak** (temat rozprawy: *Badanie układu wielowarstwowego metal-ceramika-ceramika do zastosowań w praktyce stomatologicznej*, promotor: dr hab. Barbara Surowska, prof. PL),
- **mgr inż. Anna Warmińska** (temat rozprawy: *Badanie strat energii napędowej w sprężarkowych chłodziarkach zanurzeniowych*, promotor: dr hab. inż. Piotr Tarkowski, prof. PL).

DYDAKTYKA

Od października 2003 roku na Wydziale Mechanicznym na kierunku *mechanika i budowa maszyn* rozpoczęło studia 335 studentów na studiach dziennych oraz 183 studentów na studiach zaocznych. Na międzywydziałowym kierunku studiów *zarządzanie i inżynieria produkcji* (prowadzonym wspólnie z Wydziałem Zarządzania i Podstaw Techniki) komisja kwalifikacyjna podczas rekrutacji na pierwszy rok studiów przyjęła 82 osoby na studia dzienne i 46 na studia zaoczne.

W grudniu 2003 roku odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów. Miała ona miejsce w auli im. prof. Kazimierza Lutka. W uroczystości tej uczestniczyli: dziekan Wydziału Mechanicznego prof. A. Niewczas, prorektor ds. kształcenia dr inż. Adam Wasilewski oraz absolwenci.

KONFERENCJE, SEMINARIA

V Konferencja Naukowo-Techniczna „Technologiczne systemy informacyjne w inżynierii produkcji i kształceniu technicznym”

Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych jest organizatorem cyklicznych konferencji międzynarodowych.

V Konferencja Naukowo-Techniczna *Technologiczne systemy informacyjne w inżynierii produkcji i kształceniu technicznym* odbyła się w dniach 05-06.06.2003 r. w Kazimierzu Dolnym. Celem konferencji była prezentacja wyników nowych badań i wymiana doświadczeń ośrodków krajowych i zagranicznych w zakresie:

- technologicznych systemów informacyjnych w kształceniu, projektowaniu i automatyzacji procesów produkcyjnych;
- technologicznych systemów informacyjnych w inżynierii produkcji;
- technologicznych systemów informacyjnych w kształceniu technicznym i komunikacji;
- symulacji procesów produkcyjnych;
- współdziałania maszyn produkcyjnych w systemach technologicznych;
- nowych materiałów narzędziowych i technologii ich otrzymywania.

Na konferencję zakwalifikowano 81 artykułów.

W konferencji wzięli udział naukowcy z polskich i zagranicznych uczelni między innymi: prof. Walerij Kirilowicz (dziekan Wydziału Informatycznego i Technologii Komputerowych w Żytomierzu, Ukraina), prof. Włodzimierz Garbarczuk (kierownik Katedry Matematyki Stosowanej na Uniwersytecie w Łucku, Ukraina), prof. Włodzimierz Koleszko (prezydent Białoruskiej Akademii Inżynierskiej, Białoruś), prof. Zbigniew Banaszak (dyrektor Instytutu Informatyki i Zarządzania Produkcją, Uniwersytet Zielonogórski), zajmujący się na co dzień zastosowaniami informatycznymi we wspomaganiu procesów produkcyjnych. Ze szczególnym zainteresowaniem została przyjęta prezentacja firmy CSF Polska, której przedstawiciele, tj. Piotr Fałek i Maciek Czernaś, zaprezentowali możliwości systemu Microsoft Business Solutions – Axapta. System ten (wart 2 mln. złotych) jest wykorzystywany przez Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych do nowoczesnego i wydajnego prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Na konferencję przybyli również: prorektor ds. nauki prof. Witold Stępniewski, prorektor ds. ogólnych prof. Marek Opielak i prodziekani Wydziału Mechanicznego: prof. Henryk Komsta i dr inż. Kazimierz Zaleski.

Konferencja została wysoko oceniona przez uczestników i przybyłych gości.

100-lecie hipotezy wyłączeniowej Maksymiliana Tytusa Hubera

W dniu 4 grudnia 2003 r. w auli im. St. Podkowy na Wydziale Mechanicznym odbyła się sesja naukowa pt. „100-lecie hipotezy wyłączeniowej Maksymiliana Tytusa Hubera”. Inicjatorem zorganizowania sesji był prof. Kazimierz Szabelski.

Wykład na temat życia i twórczości prof. Hubera wygłosił prof. Zbigniew Olesiak, profesor Wydziału Mechaniki, Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Warszawskiego, jedyny żyjący asystent prof. Hubera z okresu powojennego.

Intencją organizacji tej sesji była myśl, aby przybliżyć studentom sylwetkę i osiągnięcia wybitnego polskiego naukowca w dziedzinie wytrzymałości materiałów. Ponadto kierowano się względami sentymentalnymi – prof. Jerzy Leyko, mistrz naukowy prof. K. Szabelskiego w okresie pracy w Politechnice Warszawskiej, był przed wojną asystentem prof. Hubera.

O dużym zainteresowaniu sesją świadczyła wypełniona po brzegi aula.

Nota biograficzna

Huber Maksymilian Tytus (1872-1950), inżynier, specjalista w dziedzinie mechaniki teoretycznej i stosowanej. Twórca hipotezy energii odkształcenia czysto postaciowego (tzw. hipotezy Hubera).

Od 1908 r. profesor Szkoły Politechnicznej we Lwowie (późniejszej Politechniki Lwowskiej), 1921-1922 rektor. Od 1928 profesor Politechniki Warszawskiej. Od 1945 profesor Politechniki Gdańskiej, a od 1949 AGH w Krakowie. W 1920 r. założył Akademię Nauk Technicznych, której był prezesem w latach 1928-1930. Od 1927 r. członek PAU, od 1937 Masarykowej Akademii Pracy w Pradze.

Jerzy Warmiński

6th International Conference on Engines for Automobile

Dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL z Katedry Silników Spalinowych, uczestniczył w międzynarodowej konferencji 6th International Conference on Engines for Automobile, odbywającej się we Włoszech. Organizatorem był SAE Naples Section, Istituto Motori C.N.R. Naples, Italy. Efektem tego były dwie publikacje:

- Wendeker M., Litak G., Taccani R., Giadrossi A.: *Origin of nonperiodic pressure oscillations in spark ignition engines*. SAE_NA 2003-01-04,
- Wendeker M., Czarnigowski J.: *Adaptive air control on idle conditions of an spark ignition engine*. SAE_NA 2003-01-15.

International Symposium HYPOTHESIS V – Hydrogen – Power Theoretical and Engineering Solutions

We Włoszech miało miejsce także międzynarodowe sympozjum International Symposium HYPOTHESIS V – Hydrogen – Power Theoretical and Engineering Solutions, Porto Conte, Italy, w którym uczestnikiem był również dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL z Katedry

Silników Spalinowych. Opublikowany tam został artykuł autorstwa: Wendeker M., Taccani R., Małek A., pt.: „Adaptive control of the fuel cell system”.

Pracownicy Katedry Silników Spalinowych w okresie czerwiec 2003-styczeń 2004 uczestniczyli w licznych konferencjach krajowych. Ważniejsze z nich to:

- International Conference on Internal Combustion Engines KONES 2003, organizatorem był ILOT i ITS, Warszawa,
- International Conference: Systems of Optical Security SOS'03, której organizatorem był Instytut Optyki Stosowanej,
- Międzynarodowa Konferencja „Światłowodowy i ich zastosowania”, zorganizowana przez Politechnikę Lubelską oraz UMCS,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Silniki Gazowe 2003 – konstrukcja, badania, eksploatacja, paliwa odnawialne”, organizatorem była Politechnika Częstochowska,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „LogiTrans 2003”, zorganizowana przez Politechnikę Radomską,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Transmec 2003”, organizatorem była Politechnika Śląska oraz Europejskie Centrum Doskonałości Transmec.

International Conference on Advanced Materials & Processing Technologies

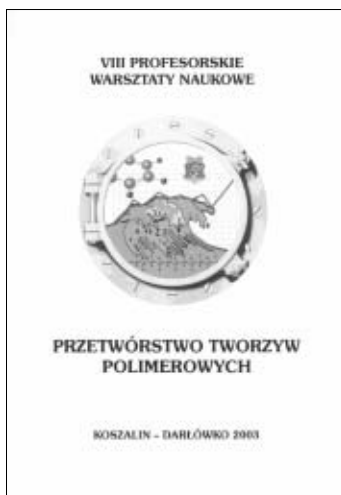
W dniach 8-11 lipca 2003 r. odbyła się w Dublinie prestiżowa konferencja AMPT 2003. Wzięli w niej udział: dr hab. inż. Zbigniew Pater, prof. PL oraz dr inż. Andrzej Gontarz. Wygłoszono pięć, zakwalifikowanych wcześniej, referatów pracowników naukowych Katedry Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej:

1. Pater Z., Gontarz A., Weroński W.: *New method of thread rolling*;
2. Bartnicki J., Pater Z.: *The aspects of stability in cross wedge processes of hollowed shafts*;
3. Samołyk G., Pater Z.: *Application of the slip-line field method to the analysis of die cavity filling*;
4. Gontarz A., Pater Z., Weroński W.: *Head forging aspects of new forming process of screw spike*;
5. Gontarz A.: *Application of modified inverse method to determine material model of AlMn1 alloy under hot forming conditions*.

Profesorskie Warsztaty Naukowe pt. „Przetwórstwo Tworzyw Polimerowych”

Warsztaty odbywają się od 1995 roku. Przewodniczącym warsztatów od momentu ich powstania jest prof. dr hab. inż. Robert Sikora, kierownik Katedry Procesów Polimerowych Politechniki Lubelskiej. Zgodnie z przyjętą konwencją, warsztaty odbywają się corocznie w wiodących ośrodkach naukowych i naukowo-badawczych w Polsce. W 2003 roku VIII Profesorskie Warsztaty Naukowe odbyły się w Darłowie koło Darłowa. Organizatorem spotkania była Katedra Inżynierii Spożywczej i Tworzyw Sztucznych Wydziału Mechanicznego Politechniki Koszalińskiej w składzie: przewodniczący dr hab. inż. Jarosław Diakun, prof. PK, sekretarz dr inż. Tomasz Rydzkowski oraz mgr inż. Iwona Michalska. W warsztatach wzięły udział 62 osoby, w tym: 7 profeso-

rów, 12 doktorów habilitowanych oraz 20 osób ze stopniem naukowym doktora – przedstawiciele najważniejszych krajowych ośrodków akademickich i instytutów badawczych zajmujących się przetwórstwem tworzyw. Podczas spotkania przedyskutowano w formie wykładów i dyskusji: podstawy przetwórstwa tworzyw polimerowych (maszyny, narzędzia

i oprzyrządowanie technologiczne przetwórstwa), nowe materiały polimerowe, ich właściwości i zastosowanie oraz wyniki badań prowadzonych w różnych ośrodkach naukowo-badawczych. Poruszonymi tematami były także problemy edukacji na studiach podstawowych i podyplomowych, zasady prowadzenia i oceny rozpraw doktorskich oraz habilitacyjnych. W konwencji „okrągłego stołu” nastąpiła wymiana poglądów na wiodące i bieżące problemy gospodarcze związane z szeroko rozumianą problematyką przetwórstwa tworzyw polimerowych. Najciekawsze wystąpienia, prezentowane podczas warsztatów w formie artykułów naukowych, zostały przyjęte do druku w kolejnych zeszytach czasopisma *Polimery* w roku 2004. Podczas spotkania ustalono także, że obecna forma warsztatów przyczynia się do rozwoju metodologicznej szkoły przetwórstwa tworzyw polimerowych, wskazuje obszary rozwoju nowych technologii oraz pozwala na wymianę poglądów na bieżące problemy związane z przetwórstwem tworzyw, dlatego też IX Warsztaty odbędą się, tym razem w Szczecinie. Przewiduje się kontynuację warsztatów w latach następnych.

Tomasz Klepka

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W ramach współpracy międzynarodowej dr hab. inż. Mirosław Wendeker, prof. PL z Katedry Silników Spalinowych przebywał jako „visiting profesor” na Uniwersytecie Artois, JUT w Bethune, we Francji.

W czasie obchodów 50-lecia Wydziału Mechanicznego (październik 2003) gośćmi Katedry Silników Spalinowych byli profesorowie z zaprzyjaźnionych ośrodków: Vilnius Gedyminas Technical University (Litwa) oraz Latvian University of Agriculture, Jelgava (Łotwa).

Dr hab. inż. Józef Jonak, prof. PL z Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji, w ramach realizowanej wspólnie z dr Jerzym Podgórskim współpracy międzynarodowej, uczestniczył w seminarium naukowym w Belgii. Tam, wspólnie z profesorem Guy Guerlement z Faculte Polytechnique de Mons, rozwiązywano niektóre problemy związane z modelowaniem zagadnień mechaniki pęknięcia materiałów kruchych, z wykorzystaniem systemów MES.

Prof. Józef Jonak przed gmachem Rektoratu Politechniki w Mons

WYDARZENIA

Nowa komisja Lubelskiego Oddziału PAN

Dnia 16 grudnia 2003 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej odbyło się założycielskie zebranie XV Komisji Nauk Nieliniowych PAN, Oddział w Lublinie. Z wnioskiem o powołanie takiej komisji wystąpił do prezesa prof. Jana Glińskiego prof. Kazimierz Szabelski, dostrzegając potrzebę stworzenia wspólnej platformy dyskusyjnej nt. zagadnień nieliniowych. Takie centra nauk nieliniowych funkcjonują już w Pekinie, Szanghaju i Londynie. W Polsce jest to pierwsza taka struktura zajmująca się powyższą tematyką.

Celem komisji ma być integracja dziedzin i dyscyplin naukowych w zakresie matematycznych metod badań zjawisk nieliniowych w mechanice, fizyce, chemii, biologii, medycynie etc. Przewidujemy, że w skład komisji wejdą specjaliści z różnych obszarów naukowych, gdzie występują zjawiska i procesy nieliniowe. Np. od prawie 40 lat Katedra Mechaniki Stosowanej prowadzi badania dotyczące tego typu zagadnień. Przedmiotem badań w naukach nieliniowych są takie zjawiska, jak: chaos deterministyczny, bifurkacje, synchronizacje oraz badania solitonów.

W trakcie spotkania wybrano władze komisji. Prof. Jan Gliński zgłosił kandydaturę prof. K. Szabelskiego na przewodniczącego, która została jednogłośnie przyjęta. Zastępcą przewodniczącego wybrano dr hab. inż. Jerzego Warmińskiego, prof. PL, a sekretarzem dr inż. Jarosława Latańskiego.

Jerzy Warmiński

Nowy kierownik

W Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika katedry. Dotychczasowy kierownik, tj. prof. dr hab. inż. Krzysztof Wituszyński przeszedł do pracy w Politechnice Białostockiej. W wyniku rozstrzygniętego konkursu, od 1.11.2003 r., nowym kierownikiem katedry został wybrany dr hab. inż. Józef Jonak, profesor nadzwyczajny Politechniki Lubelskiej.

Dr hab. inż. Józef Jonak, prof. PL ukończył Wydział Maszyn Górniczych i Hutniczych AGH (1981, mgr inż. mechanik). W latach 1981-82 odbył służbę wojskową absolwentów. W latach 1982-85 pracował w Fabryce Maszyn Rolniczych AGROMET w Lublinie na stanowisku techno-

log specjalista-prowadzący wyrób. Od 1.10.1985 r. pracuje w Politechnice Lubelskiej, początkowo jako pracownik inżynieryjno-techniczny w Katedrze Maszyn Górniczych i Wiertniczych. W roku 1991 obronił w Politechnice Śląskiej pracę doktorską, a w 1998, na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki AGH obronił habilitację. W latach 1999-2003, w Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji, pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego PL. Dnia 1.10.2003 r. został kierownikiem Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Jest autorem (współautorem) 90 publikacji naukowych, w tym: 1 książki, 3 monografii oraz licznych publikacji zagranicznych (w tym z listy filadelfijskiej). Kierował 4 projektami badawczymi KBN, w jednym był głównym wykonawcą. Jest członkiem Sekcji Mechanizacji Górnictwa Komitetu Górnictwa PAN, członkiem Polskiego Komitetu Teorii Maszyn i Mechanizmów przy Komitecie Budowy Maszyn PAN oraz Komisji Budowy i Eksploatacji Maszyn, Elektrotechniki, Budownictwa Oddziału PAN w Lublinie. Stale jest zapraszany na posiedzenia Rady Technicznej CMG KOMAG w Gliwicach, gdzie również uczestniczy w odbywających się tam seminariach doktoranckich.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Polskiego Naukowo-Technicznego Towarzystwa Eksploatacyjnego, Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

Interesuje się zagadnieniami mechaniki pęknięcia i skrawania materiałów kruchych, wykorzystaniem sztucznej inteligencji w zagadnieniach sterowania ciężkich maszyn roboczych oraz identyfikacji procesów urabiania skał, badaniami numerycznymi procesów skrawania materiałów kruchych, wykorzystaniem systemów MES w symulacjach i badaniach naukowych.

W Katedrze PKM nastąpiły też inne zmiany personalne. Do pracy w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, przeszedł prof. dr hab. inż. Tadeusz Pełczyński. Ogłoszony w katedrze konkurs na asystenta wygrał mgr inż. Jakub Gajewski.

Otwarcie auli im. prof. Kazimierza Lutka

W dniu 30 września 2003 roku o godzinie 12⁰⁰ odbyło się uroczyste nadanie Auli II imienia prof. Kazimierza Lutka. Uroczystość została przygotowana przez Komitet Obchodów 50-lecia Wydziału Mechanicznego, którego przewodniczącym jest prof. Wiesław Weroński oraz dziekana Wydziału Mechanicznego prof. Andrzeja Niewczasa. Uczestniczyli w niej: rektor Politechniki Lubelskiej prof. Józef Kuczmaszewski, władze Wydziału Mechanicznego, rodzina śp. prof. Kazimierza Lutka, zaproszeni goście oraz pracownicy uczelni.

Uroczystość rozpoczęła się powitaniem i przecięciem wstęgi przez: rektora prof. Józefa Kuczmaszewskiego, dziekana prof. Andrzeja Niewczasa oraz syna prof. K. Lutka – Wojciecha Lutka. Następnie nadano auli imię prof. Kazimierza Lutka, a pracownicy Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji, której Profesor był przez wiele lat kierownikiem, złożyli kwiaty przed tablicą pamiątkową.

Kolejnym punktem spotkania było przedstawienie sylwetki i dorobku naukowego prof. Kazimierza Lutka. Pani mgr Helena Lutek, złożyła podziękowania za pamięć i miłe słowa skierowane pod adresem śp. Męża.

Akcentem kończącym uroczystość było wręczenie grupie pracowników Politechniki Lubelskiej, współpracujących z prof. K. Lutkiem, medali i dyplomów 50-lecia Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej.

Wyżej wspomnianą uroczystość poprzedził remont Auli II. Był on możliwy dzięki sponsorowi firmy „KOMEKO” sp. z o.o, której prezesem jest mgr inż. Wojciech Lutek. Aula im. prof. Kazimierza Lutka została zmodernizowana poprzez: zwiększenie liczby miejsc, odnowienie ścian, parkietu, ławek oraz wymianę okien.

Anna Rudawska

W Katedrze Inżynierii Materiałowej w drugim półroczu roku 2003 miało miejsce wiele istotnych wydarzeń. Dotyczyły one zwłaszcza remontu i modernizacji laboratoriów katedry, sfinansowanych w głównej części z funduszy programu MILAB-2003, przyznanych przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej, zgodnie ze złożonym wcześniej wnioskiem. W ramach prac wymieniono większość okien w laboratoriach katedry znajdujących się na parterze Wydziału Mechanicznego, ułożono nową terakotę i glazurę, przebudowano system wentylacji, zakupiono i zabudowano nowe digestoria, wymieniono i przebudowano instalację elektryczną, wodną i grzewczą. W laboratorium badań makroskopowych zbudowano przeszklone pomieszczenie dla komory solnej oraz magazyn odczynników chemicznych. W pracach towarzyszących remontowi wzięła udział duża część pracowników katedry i doktoranci. Niektórzy poświęcali na to swoje urlopy wypoczynkowe. Całość prac udało się zamknąć przed rozpoczęciem roku akademickiego. Przeprowadzone prace modernizacyjne w dużym stopniu poprawiły funkcjonalność, bezpieczeństwo pracy i estetykę Laboratorium Inżynierii Materiałowej, a przede wszystkim umożliwiają nowoczesne i efektywne prowadzenie badań naukowych oraz zajęć dydaktycznych.

Dokonano także naprawy i modernizacji dyfraktometru RTG typu HZG 4 w ramach programu SUBIN finansowanego przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej. Wniosek KIM opracowany przez dr inż. K. Pałkę i mgr inż. J. Bieniasia pod kierownictwem prof. A. Werońskiego został wysoko oceniony i zakwalifikowany do finansowania. Dyfraktometr rentgenowski służy m.in. do badań struktury materiałów, w tym analizy fazowej oraz wyznaczenia parametrów sieci

krystalograficznej. Istnieje również możliwość określenia naprężeń własnych w materiałach. Cyfrowe sterowanie pracą goniometru w oparciu o układy mikroprocesorowe umożliwia obsługę z poziomu programu, a zastosowane licencjonowane oprogramowanie służy do rejestracji i analizy danych. Dyfraktometr rentgenowski jest jedyną i unikalną tego typu aparaturą badawczą na Politechnice Lubelskiej.

Kolejnym ważnym działaniem w Katedrze Inżynierii Materiałowej była przebudowa Laboratorium Spawalnictwa.

Leszek Gardyński

Kierownik Zakładu Termodynamiki i Techniki Ciepłej w Katedrze Pojazdów Samochodowych dr inż. Stefan Fijałkowski uczestniczył w posiedzeniu Rady Programowej Polskiego Stowarzyszenia Wiroplątowego, a także w V Krajowym Forum Wiroplątowym.

Urząd Patentowy udzielił ochrony patentowej na Patent PL 185885 pt.: *Wentylator do samolotu skróconego startu i lądowania lub do poduszki*. Autorami są: dr inż. Stefan Fijałkowski oraz W. Mączka z Katedry Pojazdów Samochodowych.

Katedra Silników Spalinowych kontynuuje umowę naukowo-badawczą prowadzoną we współpracy z Instytutem Transportu Samochodowego między ITS a PL, dotyczącą oceny emisji substancji szkodliwych do atmosfery przez pojazdy samochodowe w świetle tendencji rozwoju parku samochodowego w Polsce. Rozpoczęła również realizację projektu badawczego KBN pt. *Zintegrowany optyczny system do diagnostyki przebiegu spalania w silniku o zapłonie iskrowym*, którego kierownikiem jest dr inż. Dariusz Piernikarski.

W Katedrze Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej pomyślnie zakończono pracę nad wykonaniem innowacyjnego agregatu do kucia oraz związanym z tym wdrożeniem nowej technologii kształtowania wkrętów z łbem prostokątnym – Projekt Celowy KBN 2750/C.T08-7/200.

Pracownicy katedry uzyskali jeden patent i wzór użytkowy:

1. Urząd Patentowy RP: Prawo Ochronne na wzór użytkowy Nr W 110298 pt. „Urządzenie do walcowania”; W. Weroński, Z. Pater;
2. Urząd Patentowy Ukraina: Patent B01F5/06 54242A: Zawór do homogenizatora produktów spożywczych: Łukasik K., Nekoz O.I., Litwinienko O.A.

Anna Rudawska

Wydział

W minionym roku wydział zmienił nazwę z Wydziału Elektrycznego na Wydział Elektrotechniki i Informatyki. Zmiana ta jest wynikiem rozwoju wydziału i rozszerzaniu jego oferty edukacyjnej. Należy przypomnieć, że w tej chwili na wydziale prowadzone są dwa kierunki kształcenia studentów dziennych: elektrotechnika oraz informatyka. Zatem nowa nazwa wydziału w precyzyjny sposób informuje o specyfice prac badawczych i prowadzonych na nim kierunkach nauczania.

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Dnia 26 marca 2003 roku Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki podjęła uchwałę w sprawie poparcia wniosku o nadanie tytułu naukowego profesora dr hab. Pawłowi Żukowskiemu, pracownikowi WEiI.

Przewody habilitacyjne:

- **dr Adam Bobrowski**, adiunkt Wydziału Elektrotechniki i Informatyki PL (3.06.2003 r. Rada Naukowa Instytutu Matematyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach podjęła uchwałę o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie matematyki – analizy funkcjonalnej);
- **dr inż. Jerzy Marzecki**, adiunkt Politechniki Warszawskiej (17.09.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki podjęła uchwałę o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie elektrotechniki. Tytuł rozprawy: *Wybrane zagadnienia rozwoju miejskich sieci elektroenergetycznych w warunkach tworzonego rynku energii elektrycznej*);
- **dr inż. Czesław Karwat**, adiunkt Wydziału Elektrotechniki i Informatyki PL (18.11.2003 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne w Białoruskim Państwowym Uniwersytecie w Mińsku. Tytuł rozprawy: *Ionno-luczowe formowanie powierzchniowych słojów kontaktów elektrycznych aparatów*);
- **dr Henryk Kaproń**, adiunkt Wydziału Elektrotechniki i Informatyki PL (21.10.2003 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne w Politechnice Warszawskiej. Tytuł rozprawy: *Efektywność wytwarzania ciepła sieciowego w warunkach rynkowych*);
- **dr inż. Jan Jasik**, adiunkt Wydziału Elektrotechniki i Informatyki PL (22.10.2003 r. Rada Wydziału Elektrotech-

Elektrotechniki i Informatyki

niki i Informatyki wszczyła przewod habilitacyjny. Tytuł rozprawy: *Przetwarzanie sygnałów pomiarowych w systemach z częstotliwościowym nośnikiem informacji*).

Zakończone przewody doktorskie:

- **dr inż. Andrzej Smolarz**, asystent Wydziału Elektrotechniki i Informatyki (26.11.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki nadała stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika. Temat rozprawy: *Neuronowy regulator pracy wirowego palnika pyłowego*; promotor: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL);
- **dr inż. Mirosław Pawłot**, asystent Wydziału Elektrotechniki i Informatyki (7.01.2004 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki nadała stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika. Temat rozprawy: *Wyznaczanie temperatur ustalonych nagrzewania niezolowanych przewodów elektrycznych metodą prądowego współczynnika M*; promotor: dr hab. inż. Andrzej Kozłowski, prof. PL).

Otwarte przewody doktorskie:

- **mgr inż. Janusz Kozak**, pracownik Instytutu Elektrotechniki w Warszawie (22.01.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki wszczyła przewod doktorski. Temat rozprawy: *Analiza skuteczności działania nadprzewodnikowych ograniczników prądu typu indukcyjnego z rdzeniem bezjarzmowym*; promotor: prof. dr hab. inż. Tadeusz Janowski);
- **mgr inż. Paweł Komada**, asystent Wydziału Elektrotechniki i Informatyki (26.03.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki wszczyła przewod doktorski. Temat rozprawy: *Optoelektroniczna metoda detekcji tlenu w mieszaninie gazów*; promotor: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL);
- **mgr inż. Piotr Lewiński**, uczestnik studiów doktoranckich na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki (25.06.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki wszczyła przewod doktorski. Proponowany temat: *Analiza oddziaływania wyższych harmonicznych na parametry użytkowe zabezpieczeń silnikowych z wyzwalaczami termicznymi i elektromagnetycznymi*; promotor: dr hab. inż. Zygmunt Rutka, prof. PL);
- **mgr inż. Dariusz Fornal**, uczestnik studiów doktoranckich na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki (25.06.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki wszczyła przewod doktorski. Temat rozprawy: *Wpływ wyższych harmonicznych na pracę, zabezpieczeń ziemnozwarciowych w sieciach średniego napięcia z generacją rozproszoną*; promotor: dr hab. inż. Zygmunt Rutka, prof. PL);
- **mgr inż. Mariusz Duk**, asystent Wydziału Elektrotechniki i Informatyki (25.06.2003 r. Rada Wydziału Elektrotechniki i Informatyki wszczyła przewod doktorski. Temat rozprawy: *Zastosowanie transformaty falkowej do kompresji*

sygnałów optycznego systemu monitorowania płomienia; promotor: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL).

BADANIA NAUKOWE

W Katedrze Informatyki powstał system informatyczny „DysOp” ułatwiający pracownikom i studentom Wydziału Elektrotechniki i Informatyki korzystanie z programu MSDN Academic Alliance. Za pomocą tego systemu można, po zarejestrowaniu się, pobrać udostępniane w ramach programu MSDN oprogramowanie firmy Microsoft.

System „DysOp” został stworzony przez pracowników katedry i członków koła naukowego „Pentagon” pod opieką dr Marka Miłosza. Z systemu można korzystać pod adresem: <http://msdn.pol.lublin.pl>.

Program MSDN Academic Alliance został opracowany z myślą o jednostkach wyższych uczelni, które prowadzą kursy związane z informatyką, inżynierią oprogramowania oraz systemami informatycznymi. Zapewnia on dostęp do najnowszych technologii po bardzo atrakcyjnych cenach (do wykorzystania w celach badawczych lub dydaktycznych).

Najważniejsze informacje

- koszt 799 (USD netto) – roczna subskrypcja dla wydziału (umożliwia instalację nieograniczonej ilości kopii dostarczanego w ramach MSDN AA oprogramowania na posiadanych na wydziale komputerach, służących do celów dydaktycznych i/lub badawczych);
- czas trwania subskrypcji: 1 lipca-30 czerwca (rok akademicki);
- zamówienia przyjmuje APN Promise Sp. z o.o. tel. 022 652 21 34;
- e-mail: sylwia.kostrzewska@promise.com.pl;
- rejestracja: <http://register.msdnaa.net>.

Korzyści

Wydział otrzymuje roczną subskrypcję pakietu MSDN Academic Alliance Subscription. Aneks do umowy End User License Agreement for MSDN umożliwia instalację nieograniczonej ilości kopii, dostarczonego w ramach pakietu MSDN AA, oprogramowania na posiadanych na wydziale komputerach służących do celów dydaktycznych i/lub badawczych. Studenci uczestniczący w zajęciach prowadzonych na wydziale uprawnieni są do instalacji dostarczonego w ramach pakietu MSDN AA oprogramowania na własnych komputerach.

Zawartość pakietu MSDN AA Subscription

- Visual Studio – zestaw narzędzi dla programistów;
- Serwery Microsoft .NET Enterprise Servers;
- W tym: Windows Server, SQL Server, Exchange Server, Commerce Server, BizTalk Server, Host Integration Server, Application Center Server, Systems Management Server
- Systemy operacyjne, zestawy oprogramowania Software Development Kit i Driver Development Kit;

- Nowe wersje oprogramowanie, wersje beta, poprawki;
- Visio Professional;
- MSDN Library;
- Dokumentacja, artykuły techniczne, przykłady kodu;
- Knowledge Base: baza informacji z zakresu pomocy technicznej;
- Narzędzia programistyczne dla Windows CE;
- Comiesięczne przesyłki zawierające nowe wersje produktów, poprawki.

Wymagania:

- dostarczone oprogramowanie może być wykorzystywane jedynie w celach dydaktycznych i badawczych (non-profit) – stosowanie oprogramowania do innych celów, w szczególności do budowy infrastruktury na wydziale i/lub działalności komercyjnej jest zabronione;
- udział w programie jest ograniczony do szkół wyższych – placówek edukacyjnych w myśl Ustawy o Szkolnictwie Wyższym;
- do instalacji dostarczonego oprogramowania uprawnieni są jedynie studenci uczęszczający na zajęcia prowadzone w ramach wydziału, który uczestniczy w programie MSDN AA;
- oprogramowanie dla studentów może być im jedynie wypożyczone, bądź udostępnione, na serwerze wydziału w formie download. Nie jest dopuszczalne przekazanie studentom mediów instalacyjnych na stałe;
- uzupełnienie informacji: MSDN AA Program Usage Guidelines (<http://register.msdnaa.net/programusage.asp>).

Dokładne informacje dotyczące programu oraz listę korzyści można znaleźć na stronie programu MSDN Academic Alliance pod adresem <http://www.msdnacademicalliance.net/>

KONFERENCJE

IX konferencja Tal 2003 „Światłowody i ich zastosowania”

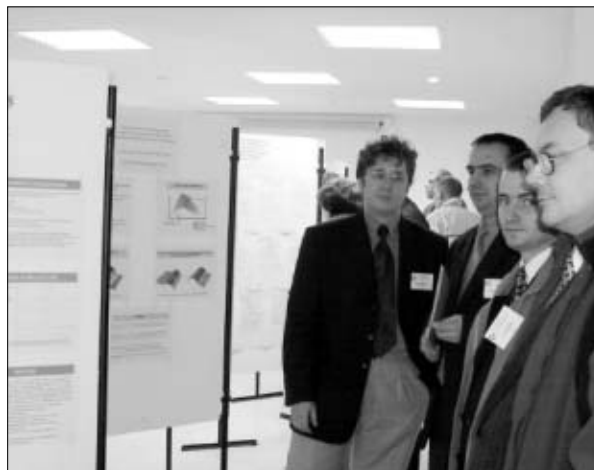
W dniach 9-11.10.2003 roku w Krasnobrodzie, pod auspicjami Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN oraz Polskiego Komitetu Optoelektroniki SEP Polskiej Sekcji SPIE, odbyła się IX konferencja naukowa TAL 2003 „Światłowody i ich zastosowania”. Organizatorami konferencji byli: Pracownia Technologii Światłowodów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz Katedra Elektroniki Politechniki Lubelskiej. Konferencja ta wpisuje się w cykl spotkań środowisk naukowych związanych z badaniami nad technologią i wykorzystaniem światłowodów, który został zapoczątkowany już 27 lat temu, w roku 1976.

Pierwszym spotkaniem z tego cyklu było Krajowe Sympozjum „Światłowodowy i ich zastosowania” w Jabłonnej pod Warszawą. Następnie odbywały się sympozja „Rozwój i technologia światłowodów”, organizowane przez Pracownię Technologii Światłowodów UMCS. Przewodniczył im profesor Andrzej Waksmundzki. Konferencje światłowodowe o charakterze technologicznym organizował też ośrodek białostocki.

W roku 1996 odbyła się w Krasnobrodzie, jako kontynuacja sympozjów lubelskich, konferencja „Technologie i zastosowania światłowodów”. Na spotkaniu tym podjęta

została decyzja, aby pod auspicjami Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN, Polskiego Komitetu Optoelektroniki SEP i Polskiej sekcji SPIE, na przemian w Białowieży (Politechnika Białostocka i Politechnika Warszawska) i Krasnobrodzie (Pracownia Technologii Światłowodów UMCS i Katedra Elektroniki PL), odbywały się konferencje o jednakowej formule i pod tradycyjną, od 1976 roku, nazwą „Światłowody i ich zastosowania”. Przewodniczącym komitetu organizacyjnego jest prof. Waldemar Wójcik.

Konferencje te stanowią kontynuację sympozjów w Jabłonnej. Stały się ważnym elementem życia naukowego w Polsce. Obecna, dziewiąta z kolei, a trzecia w Krasnobrodzie, stanowiła forum, na którym w bezpośrednich spotkaniach zespoły badawcze zajmujące się wytwarzaniem światłowodów i kabli, elementów optyki zintegrowanej, bazowych elementów techniki światłowodowej (sprzęgacze, złącza, wzmacniacze optyczne itd.) oraz zastosowaniem światłowodów, przedstawiły swoje osiągnięcia i plany na przyszłość. Szczególnie ważne wydają się kontakty pomiędzy zespołami stosującymi światłowody i specjalistami wytwarzającymi różne typy światłowodów, tory i kable światłowodowe.

Sesja plakatowa w trakcie IX konferencji naukowej TAL 2003 „Światłowody i ich zastosowania”

Na konferencji prezentowane były osiągnięcia, którymi aktualnie zajmują się krajowe zespoły badawcze pracujące w zakresie techniki światłowodowej. Są to światłowody mikrostrukturalne, w tym fotoniczne, światłowody aktywne dla laserów włóknowych i wzmacniaczy optycznych oraz struktury planarne. Istotnym też, tradycyjnie omawianym w Krasnobrodzie, zagadnieniem jest kształcenie w dziedzinie optoelektroniki.

Od początku badań nad światłowodami w Polsce mija już ponad trzydzieści lat. W tym czasie optoelektronika światłowodowa stała się dojrzałą nauką. Prace prezentowane w czasie IX konferencji „Światłowody i ich zastosowania” w pełni ten fakt potwierdzają, a innym jej efektem będą nowe plany badań i dalsze polepszenie współpracy pomiędzy zespołami badawczymi, również zagranicznymi (Kanada, Białoruś, Ukraina, Niemcy, Belgia, Francja).

W konferencji brało udział ponad 120 uczestników, prezentując ponad 140 artykułów i komunikatów.

Sławomir Przyłucki

Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

ROZWÓJ WYDZIAŁU

Druga połowa 2003 była w WIBiS pełna wrażeń. Wizytacja Państwowej Komisji Akredytacyjnej na kierunku budownictwo, przejście na system punktów kredytowych na kierunku inżynieria środowiska, wizyty gości zagranicznych, nowi pracownicy, awanse.

Powoli, ale systematycznie powiększa się grupa samodzielnych pracowników naukowych wydziału. Rada Wydziału podejmuje coraz więcej decyzji o przyznawaniu urlopu naukowego dla kolejnych adiunktów, którzy pragną finalizować wysiłki „habilitacyjne” i potrzebują trochę spokojnych chwil na dokończenie rozprawy. Mamy więc nadzieję, że wkrótce przewody habilitacyjne będą się mogły odbywać także przed naszą Radą Wydziału.

Natomiast z prawa do nadawania stopnia doktora, które posiada wydział, zarówno w dyscyplinie budownictwo, jak i inżynieria środowiska korzystają nie tylko pracownicy naszego wydziału. W ciągu ostatniego półrocza 2003 roku Rada Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej nadała 2 osobom stopnie doktora w dyscyplinie budownictwo, w tym jednemu pracownikowi naszej uczelni:

- **mgr inż. Grzegorz Bosak**, który 10.07.2003 r. obronił dysertację: *Analiza sprzężeń aerodynamicznych dla konstrukcji smukłych w warunkach turbulentnego napływu powietrza atmosferycznego*, promotor: prof. dr hab. inż. Andrzej Flaga;
- **mgr inż. Piotr Jaśkowski**, który w dniu 27.11.2003 r. obronił dysertację *Metoda projektowania struktury systemu wykonawczego przedsięwzięcia budowlanego*, promotor: dr hab. inż. Anna Sobotka, prof. PL.

W dyscyplinie inżynieria środowiska otwartych jest obecnie 5 nowych przewodów doktorskich, w tym 4 pracowników instytutu oraz jeden zagraniczny – mgr Natalii Omelczuk z Ukrainy. Natomiast w dyscyplinie budownictwo otwarte są dwa przewody doktorskie doktorantów spoza naszej uczelni, w tym doktoranta z Ukrainy, absolwenta Kolegium Polsko-Ukraińskiego.

Marzenna Dudzińska

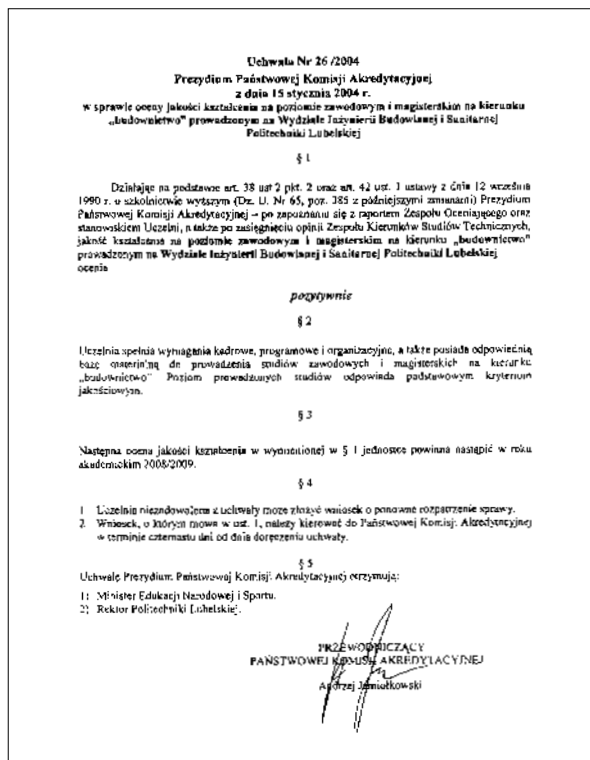
DYDAKTYKA

Akredytacja kierunku *budownictwo*

W Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej w dniach 5-7.11.2003 r. odbyła się wizytacja ekspertów Państwowej Komisji Akredytacyjnej obejmującej kierunek *budownictwo* studia: dzienne – zawodowe i magisterskie oraz zaoczne – zawodowe i magisterskie uzupełniające.

Władze wydziału otrzymały raport zespołu oceniającego PKA z przebiegu w/w wizytacji.

Oceny dokonał zespół powołany przez PKA w składzie: prof. dr hab. inż. Bohdan Macukow – przewodniczący, członek PKA, prof. dr hab. inż. Andrzej Królikowski – ekspert,

członek PKA, prof. dr hab. inż. Janusz Biernacki – ekspert PKA; na podstawie:

- raportu Samooceny Wydziału,
- spotkań z władzami uczelni i wydziału,
- spotkania z zespołem, który przygotował Raport Samooceny,
- wizytacji pomieszczeń dydaktycznych, laboratoryjnych i biblioteki,
- wizytacji wybranych zajęć dydaktycznych,
- spotkań ze studentami i pracownikami wydziału.

We wnioskach końcowych, oprócz uwag krytycznych dotyczących przeciążenia zajęć na studiach zaocznych przy aktualnych planach zajęć oraz nieprawidłowej relacji liczby studentów do samodzielnych pracowników naukowych, podkreślono następujące pozytywne strony:

- dobrą organizację studiów,
- spełnione wymagania programowe określone w „Standardach” na studiach dziennych,
- prawidłowe relacje liczby studentów dziennych i zaocznych,
- dobrze wykwalifikowaną kadre,
- dobre laboratoria,
- wysoki poziom naukowy kadry.

Raport samooceny dla kierunku *budownictwo* przygotował zespół w składzie:

- dr hab. inż. Anna Sobotka, prof. PL, prodziekan ds. kształcenia,

- prof. dr hab. inż. Wenanty Olszta, prodziekan ds. ogólnych i nauki,
- dr inż. Anna Halicka, p.o. kierownika Katedry Konstrukcji Budowlanych,
- dr inż. Ewa Błazik-Borowa, adiunkt w Katedrze Mechaniki Budowli,
- Dorota Oraczewska, pracownik inżynieryjno-techniczny.

Wenanty Olszta

Laboratorium Budownictwa WIBiS

Zarządzeniem nr R-27/2003 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 10.10.2003 r., na podstawie wniosku dziekana, utworzono w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Laboratorium Budownictwa. Laboratorium stanowi wyodrębnioną jednostkę organizacyjną i podlega bezpośrednio dziekanowi wydziału, a na stanowisko kierownika Rada Wydziału powołała mgr inż. Grzegorza Polskiego.

W chwili obecnej laboratorium jest w fazie organizacji. Bazę dla laboratorium mają stanowić istniejące laboratoria poszczególnych katedr, zatem potrzeba wielu wysiłków reorganizacyjnych i organizacyjnych, aby stworzyć spójną całość. Czynione są starania o uzyskanie środków finansowych, wspomagających rozwój bazy laboratoryjnej, a w szczególności doposażenia laboratorium w nowoczesną aparaturę badawczo-pomiarową. Jednocześnie laboratorium podejmuje działania, zmierzające do nawiązania odpłatnej współpracy z przemysłem budowlanym Lubelszczyzny, a w szczególności z wytwórniami betonów i zakładami prefabrykacji, nie posiadającymi własnej bazy laboratoryjnej.

Planowana działalność laboratorium to obsługa zleceńodawców zewnętrznych oraz obsługa wewnętrzna – dydaktyczna i naukowa. Szczegółowe zasady organizacyjne i finansowe działalności laboratorium oraz szczegółowy zakres działania określi dziekan wydziału i po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału przedstawi rektorowi.

Długofalowym celem nadrzędnym jest uzyskanie akredytacji Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji. Zreorganizowane i zmodernizowane laboratorium miałyby szansę stać się jednostką samofinansującą się, a nawet przynoszącą wydziałowi dochody.

Grzegorz Polski

CO SŁYCHAĆ W KATEDRACH?

Od dnia 1 października 2003 roku kierownikiem Katedry Stereomechaniki Inżynierskiej w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej został dr hab. inż. Tomasz Sadowski, prof. PL.

Dr hab. inż. Tomasz Sadowski, prof. PL ukończył studia na Politechnice Lubelskiej w 1978 r. Zarówno stopień doktora nauk technicznych w roku 1985, jak i doktora habilitowanego nauk technicznych w roku 2001 otrzymał w Polskiej Akademii

Nauk, w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki w Warszawie.

Zainteresowania naukowe dr hab. inż. Tomasza Sadowskiego, prof. PL obejmują modelowanie zachowania się materiałów ze strukturą wewnętrzną, znajdujących się pod działaniem obciążeń mechanicznych i termicznych, a w szczególności rozwijanie modelu mezomechanicznego i fenomenologicznego oraz ich zastosowanie do rozwiązywania praktycznych zagadnień inżynierskich np. analizy wytrzymałościowej elementów konstrukcji. Zagadnienia szkół termicznych w tzw. materiałach gradientowych (warstwy ceramiczne), będące również przedmiotem zainteresowania dr hab. inż. Tomasza Sadowskiego, prof. PL mają istotne znaczenie w projektowaniu elementów konstrukcyjnych silników wykonanych z materiałów kompozytowych.

Opublikował szereg prac w renomowanych czasopismach zagranicznych oraz uczestniczył w 26 konferencjach międzynarodowych (m.in. w Cambridge, Nottingham, Cardiff, Paryżu, Berlinie, Monachium, Stuttgart, Darmstadt, Magdeburgu, Dreźnie, Genewie, Udine, Padwie). Odbił staże zagraniczne w następujących ośrodkach: University of Illinois w Chicago (1987 – 12 miesięcy), Technische Universität w Monachium (1992 /1993 – 24 miesiące), Technische Universität w Darmstadt (2002 – 6 miesięcy). W latach 1993-1997 pełnił funkcję redaktora technicznego w czasopiśmie „Archive of Applied Mechanics” (Springer Verlag). W latach 1997-2001 był koordynatorem i kontraktorem w międzynarodowym projekcie TEMPUS S-JEP 12242-97, finansowanym przez Unię Europejską. W 2003 r. przebywał przez 6 miesięcy na Stypendium Marii Curie dla doświadczonych badaczy w ramach 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej na University of Wales w Wielkiej Brytanii.

Stale współpracuje z wieloma ośrodkami zagranicznymi: University of Wales i University of Oxford (Wielka Brytania), Technische Universität München, Technische Universität Darmstadt i Martin Luther Universität w Halle-Wittenbergu (Niemcy) oraz National Technical University of Athens (Grecja).

Jako kierownik Katedry Stereomechaniki Inżynierskiej, dr hab. inż. Tomasz Sadowski, prof. PL zamierza aktywizować i wspierać pracowników w ich rozwoju naukowym i staraniach o staże zagraniczne. Priorytetami będą badania na poziomie europejskim oraz prezentacja wyników na konferencjach międzynarodowych i w czasopismach o zasięgu światowym. Działania dr hab. inż. T. Sadowskiego, prof. PL oraz pracowników katedry będą ukierunkowane m.in. na włączenie się do tworzenia tzw. Europejskiej Przestrzeni Badawczej – jednego z głównych celów 6. Programu Ramowego Unii Europejskiej. W planach jest między innymi:

- przygotowanie projektu do PR 6 w ramach akcji Marii Curie *Transfer of Knowledge*,
- zorganizowanie międzynarodowej konferencji, której patronuje *International Union of Applied Mechanics*, z siedzibą w Cambridge,
- zorganizowanie kursu *Multiscale modelling of Damage and Fracture Processes in Composite Materials* w Centrum Nauk Mechanicznych w Udine (Włochy).

Marzenna Dudzińska

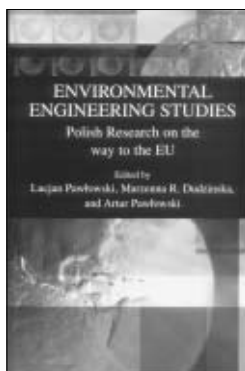
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Polska inżynieria środowiska na świecie i w UE

Institut Inżynierii Ochrony Środowiska był organizatorem I Ogólnopolskiego Kongresu Inżynierii Środowiska, który odbył się w Lublinie w dniach 23-25 września 2002 r. W kongresie uczestniczyło ponad 200 naukowców z całej Polski, wygłoszono 115 referatów i komunikatów oraz zaprezentowano 60 posterów.

Materiały kongresowe ukazały się w formie materiałów przedkongresowych – referaty plenarne, oraz pokongresowych – referaty i postery uczestników (3 tomy w wydawnictwie „Monografie Komitetu Inżynierii Środowiska PAN” – prawie 2500 stron).

Najważniejsze prace badawcze, recenzowane przez międzynarodowych recenzentów, znalazły się w tomie, który ukazał się dopiero pod koniec 2003 roku, wydanym przez znane międzynarodowe wydawnictwo naukowe Kluwer/Plenum Press. Tom, pod redakcją: Lucjan Pawłowski, Marzenna R. Dudzińska, Artur Pawłowski jest zatytułowany *Environmental Engineering Studies. Polish research on the way to EU* i liczy 450 stron. Stanowi on prezentację

najważniejszych osiągnięć polskiej inżynierii środowiska, zarówno prac badawczych finansowanych przez KBN, jak i prowadzonych przez polskie zespoły we współpracy z innymi krajami i finansowanych przez Komisję Europejską w ramach 5. Programu Ramowego. Taka promocja jest ważna ze względu na przyszłą współpracę i poszukiwanie partnerów do wspólnych projektów. Na docenienie zasługuje wydanie materiałów o zasięgu światowym z konferencji krajowej – zwykle Kluwer/Plenum nie drukuje proceedingów z takich spotkań. Tom jest więc zasługą zarówno docenienia przez wydawnictwo wieloletniej współpracy z Instytutem Inżynierii Ochrony Środowiska, jak i korzyści wynikających z reklamy Polski i polskiej inżynierii środowiska.

Marzenna Dudzińska

Współpraca międzynarodowa na kierunku budownictwo

W ostatnim okresie bardzo rozwinęła się współpraca międzynarodowa na kierunku *budownictwo*. W pierwszej połowie roku akademickiego 2003/2004 przebywali na wydziale goście:

- prof. Holm Altenbach, dziekan Wydziału Inżynierskiego na Uniwersytecie Martina Lutra w Halle-Wittenbergu (Niemcy), w dniach 22-23.10.2003;
- dr Stephen Hardy, dziekan Wydziału Inżynierskiego na Uniwersytecie Walijskim w Swansea (Wielka Brytania), w dniach 27-28.10.2003;

– dr Bengt Nybelius, dyrektor Biura Współpracy z Zagranicą na Uniwersytecie Dalarna w Borlange (Szwecja), w dniu 23.01.2004.

Goście spotkali się z władzami wydziału. Wygłosili również wykłady, w których przedstawili ogólne informacje o swoich uczelniach: ich strukturę, przebieg procesu dydaktycznego oraz możliwości współpracy i przyjmowania naszych studentów w ramach programu SOCRATES/ERASMUS.

Dr Nybelius odbył też spotkanie z: koordynatorem uczelnianym programu SOCRATES – dr hab. H. Sobczukiem, prof. PL, koordynatorami wydziałowymi oraz przedstawicielką Biura Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych – mgr Beatą Kijak.

Celem wizyty prof. Altenbacha i dra Hardy była również praca nad książką: T. Sadowski, Z. Mróz, H. Altenbach, S. Hardy *Damage and Fracture Mechanics for Engineers*, która jest przygotowywana do druku w wydawnictwie Springer-Verlag. Współpraca z prof. Altenbachem i dr Hardy datuje się od roku 1997. Początkowo (1997-2001) obejmowała wspólną realizację projektu TEMPUS, koordynowanego przez dr hab. inż. T. Sadowskiego, prof. PL. W październiku nasi goście byli w Politechnice po raz dziewiąty.

Dr Nybelius gościł w Politechnice po raz drugi. W 2000 r. duża grupa przedstawicieli różnych instytucji ze szwedzkiej prowincji Dalarna przyjechała do Lublina na mocy porozumienia ustanawiającego prowincję Dalarna i Lubelszczyznę regionami partnerskimi. W roku następnym prof. Andrzej Wac-Włodarczyk, ówczesny prorektor ds. ogólnych i mgr Jolanta Sadowska gościli na Uniwersytecie Dalarna. Obecna wizyta dra Nybeliusa była wyrazem chęci kontynuacji współpracy z naszą uczelnią.

Współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi oraz aktywność pracowników na arenie międzynarodowej – jako zadania priorytetowe, konieczne do dalszego rozwoju wydziału – są wspierane przez władze Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.

W 2004 r planowane są:

- wyjazdy w ramach programu SOCRATES/ERASMUS studentów (3 osoby) i pracowników: dr inż. Magdalena Rogalska oraz mgr inż. Agata Czarnigowska wyjadą do Brighton (Wielka Brytania), a dr hab. inż. Tomasz Sadowski, prof. PL do Cardiff (Wielka Brytania);
- wykłady dla studentów prowadzone przez prof. Holma Altenbacha z Uniwersytetu Martina Lutra w Halle-Wittenbergu w terminie 1-12 marca;
- udział w 6. Programie Ramowym Unii Europejskiej – wyjazd na stypendium Marii Curie dr hab. inż. Tomasza Sadowskiego, prof. PL do Swansea (Wielka Brytania);
- koordynowanie kursu *Multiscale Modelling of Damage and Fracture Processes in Composite Materials* oraz prowadzenie wykładów w Międzynarodowym Centrum Nauk Mechanicznych w Udine (Włochy), 24-27 maja przez dr hab. inż. Tomasza Sadowskiego, prof. PL. Bliższe informacje o kursie i warunkach uczestnictwa znajdują się na stronie internetowej <http://www.cism.it>. Zachęcamy do wzięcia udziału w kursie.

Jolanta Sadowska

Współpraca międzynarodowa na kierunku inżynieria środowiska

Semestr zimowy 2003/2004 to kolejny, trzeci rok wymiany studentów kierunku *inżynieria środowiska* Politechniki Lubelskiej z Brandenburger Technical University w Cottbus (Niemcy). Od kilku lat na studia w Niemczech wyjeżdżają studenci polscy – niektórzy zostają w Niemczech na dłużej – zdobywając dyplom zarówno Politechniki Lubelskiej, jak i Politechniki w Cottbus. Do takich studentów należy Wiktoria Walaszek, która w chwili obecnej pracuje w BTU. W listopadzie studia doktoranckie w Cottbus podjęła kolejna nasza absolwentka, mgr inż. Marta Janeczko, która ukończyła specjalność technologia wody, ścieków i odpadów.

W bieżącym roku po raz trzeci w ramach *International Course of Study Environmental and Resource Management* przyjechali na semestr do Polski studenci z Cottbus. Jest to tym razem dziewięć osób: osiem z Kamerunu (Yengwia Lawrenzo Ngeny, Kebianyor Ashu Arrey, Takoeta Daniel Mbi, Takoeta Samson Mbikang, Kumfa Edwin Ngalang, Nchaw Eugene Nchakow, Mbua Roy Lyonga, Anbainbu Peter Bruce, Ridley Fuh Njinyam, Fongawa Ernest Anye) oraz jeden student z Ghany (Gbidi Dzidonu Kweku). Ponieważ w ubiegłym roku semestr z nami spędził Josif Kumfa, brat Erwina, chyba mu się spodobał Lublin i Politechnika, skoro zarekomendował nas młodszej generacji.

W ramach *International Course* studenci BTU w Cottbus wyjeżdżają na jeden semestr do innych zaprzyjaźnionych uniwersytetów na całym świecie. Cieszy nas, że tak liczna grupa przyjeżdża od kilku lat do Lublina. W tym roku do grupy tej dołączyło także dwóch studentów z innych uczelni – Cornelius Donath z Hohenheim Universitaet Stuttgart (Niemcy) oraz Matteo Ordianovich z University of Trieste (Włochy). Cornelius u nas przebywa w ramach programu Erasmus (inżynieria środowiska podpisała umowę ze Sztutgartem w 1999 roku), natomiast Mateo, który studiuje budownictwo – po prostu znalazł nas w Internecie.

Studenci zagraniczni korzystają z zajęć prowadzonych w języku angielskim przez pracowników Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska. Zajęcia te, to kursowe przedmioty z zakresu trzech specjalności kierunku inżynieria środowiska: technologii wody, ścieków i odpadów, ochrony powierzchni ziemi oraz metod komputerowych w ochronie środowiska. W zajęciach uczestniczą studenci zagraniczni oraz studenci polscy. Każdy student inżynierii środowiska jest zobowiązany na 3. roku zaliczyć jeden przedmiot, a na 4. roku – dwa przedmioty w języku angielskim. Jest to okazja do kontaktu z „żywym” językiem i fachowym słownictwem zawodowym. Mamy także nadzieję, że poprawi konkurencyjność naszych absolwentów na rynku pracy. Uczestnictwo w zajęciach w międzynarodowej grupie pozwala nie tylko na nawiązanie nowych przyjaźni, ale także ze względu na różne podejście do rozwiązywanych problemów, poszerza horyzonty i wzbogaca wiedzę.

W prywatnych rozmowach studenci z Cottbus przyznają, że studia w Polsce wymagają od nich sporo pracy i wysiłku, jako że w Cottbus są kształceni w kierunku *Environmental Protection and Management*, a w Lublinie jest większy na-

cisk na przedmioty inżynierskie. Mają jednak zamiar zarekomendować młodszym kolegom przyjazd do Polski w przyszłym roku, jako że połączenie tych dwóch systemów daje im lepsze zrozumienie problemów środowiska. Jeśli chce się coś osiągnąć, studia nie mogą być zbyt łatwe.

Marzenna Dudzińska, Jacek Czerwiński

Projekt badawczy Kilonia–Lublin

Zakład Ochrony Powierzchni Ziemi Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska od kilku lat ściśle współpracuje z Instytutem Żywienia Roślin i Gleboznawstwa Uniwersytetu Christiana Albrechta w Kilonii. W ramach współpracy między naszymi instytutami realizowany jest projekt badawczy pt.: *Landfill capping effect on rainwater infiltration, leaching, and methane emission (Wpływ uszczelnienia czaszy wysypiska na infiltrację wody opadowej, wymywanie i emisję metanu)* (4126/R01/R03). Grant ten finansowany jest przez Biuro Międzynarodowe BMBF (*Bundesministerium für Bildung und Forschung*). Instytut Żywienia Roślin i Gleboznawstwa CAU w Kilonii dysponuje wysoce specjalistyczną bazą aparaturową w zakresie gleboznawstwa i mechaniki gruntów. W lipcu ubiegłego roku, podobnie jak w roku poprzednim, byłam w Niemczech na miesięcznym stażu naukowym. Moje badania w Kilonii dotyczyły wpływu wilgotności zagęszczania gruntu na powstawanie szczelin w procesie wysychania w różnych temperaturach. Miałam możliwość przebadania w ten sposób dwóch gruntów ilastych pochodzących z Chin oraz jednego pochodzącego z Niemiec. W czasie pobytu w Niemczech miałam też okazję współpracy z innymi naukowcami z wielu krajów, przebywającymi na podobnych stażach lub stypendiach.

Rokrocznie również odbywają się wykłady, które w Polsce prowadzi prof. Rainer Horn, kierownik instytutu niemieckiego, a w Niemczech – prof. Witold Stępniewski, kierownik Zakładu Ochrony Powierzchni Ziemi IIOŚ. W tym roku prof. Horn przebywał w Polsce w dniach 20-23 listopada 2003 r. W serii wykładów nt. konstrukcji wysypisk odpadów komunalnych oraz kapilarności gruntów uczestniczyli: studenci III roku inżynierii środowiska, w ramach przedmiotu podstawowego „użyteczność odpadów”, który jest prowadzony w języku angielskim, studenci specjalności „ochrona powierzchni ziemi” oraz studenci Brandenburger Technical University w Cottbus (Niemcy), w ramach wymiany studiujący w semestrze zimowym w Lublinie.

Anna Wysocka

NAGRODY, AWANSE, WYRÓŻNIENIA

Profesor Lucjan Pawłowski, dyrektor Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska został członkiem Polskiej Akademii Inżynierskiej. Będzie także przewodniczącym w kolejnym konkursie na projekty badawcze w zespole T09 D-KBN.

Pracownicy Katedry Zaopatrzenia w Wodę i Usuwania Ścieków zostali docenieni i za całokształt pracy dydaktyczno-naukowej wyróżnieni: dr inż. Kazimierz Bonetyński – Złotym Krzyżem Zasługi, a dr inż. Dariusz Kowalski – Srebrnym Krzyżem Zasługi, wydanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 5 września 2003 roku.

Marzenna Dudzińska

Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki

DYDAKTYKA

Podyplomowe Studium Matematyki z Elementami Informatyki

Od 1996 roku przy Katedrze Matematyki Stosowanej Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej działa Studium Podyplomowe adresowane do nauczycieli matematyki. Głównie do tych spośród nich, którzy ucząc matematyki lub planując jej nauczanie nie mają wykształcenia matematycznego, ale pracują w zawodzie nauczyciela i są specjalistami z innych dziedzin. Nauka w Studium trwa obecnie trzy semestry i obejmuje 350 godzin zajęć, a potwierdzeniem nabycia kwalifikacji jest świadectwo Ukończenia Studiów Podyplomowych wydawane przez Politechnikę Lubelską. W każdym z semestrów zajęcia są zorganizowane w postaci siedmiu zjazdów i z uwagi na rytm pracy szkół, odbywają się w soboty i niedziele w godzinach od 9 do 16. (Zainteresowani nauką w Studium mogą uzyskać informacje w sekretariacie Katedry Matematyki Stosowanej przy ulicy Nadbystrzyczej 38 w pokoju 201A lub telefonicznie pod numerem 53-81-501).

Okres nauki w Studium to czas, w którym przyszli nauczyciele matematyki nabywają lub poszerzają wiedzę z dyscyplin matematycznych, wywierających największy wpływ na wykształcenie uczniów, a także z przedmiotów doskonalących warsztat dydaktyczny. Nauka kończy się napisaniem pracy dyplomowej podsumowującej nabyte wykształcenie. Zajęcia w Studium prowadzone są przez pracowników Katedry Matematyki Stosowanej oraz pracowników Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Lublinie i Lubelskiej Delegatury Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie.

Dotychczas Podyplomowe Studium Matematyki z Elementami Informatyki Politechniki Lubelskiej ukończyło 213 absolwentów, którzy z powodzeniem wykonują zawód nauczyciela matematyki w szkołach różnych typów.

Janusz Szuster

WYDARZENIA

Władze Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki przeprowadziły w bieżącym roku akademickim długo oczekiwaną restrukturyzację. Odejście części pracowników samodzielnych i pojawienie się nowych umożliwiło powołanie nowych jednostek organizacyjnych. Z liczącej ponad 30 pracowników Katedry Organizacji Przedsiębiorstwa wydzielono Katedrę Metod Ilościowych w Zarządzaniu oraz Katedrę Finansów i Rachunkowości. Z jeszcze większej Katedry Zarządzania wydzielono Katedrę Marketingu. Poniżej przedstawiono krótko katedry nowe oraz te, z których zostały wydzielone.

Obecnie **Katedrą Organizacji Przedsiębiorstwa**, która została powołana w roku 1994, w miejsce istniejącej od 1977 roku Katedry Organizacji i Ekonomiki Produkcji, kieruje dr

hab. inż. Jerzy Lipski, prof. PL. W katedrze pracuje 16 osób w tym: 2 profesorów, 2 adiunktów, 3 starszych wykładowców, 7 asystentów oraz 2 specjalistów. Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunku *zarządzanie i marketing* oraz spełnia rolę jednostki wiodącej w zakresie kierunku *zarządzanie i inżynieria produkcji* prowadzonego wspólnie z Wydziałem Mechanicznym Politechniki Lubelskiej. Tematyka zajęć dydaktycznych zawiera się w szerokim spektrum zagadnień związanych z organizacją procesów wytwarzania: organizacją i sterowaniem produkcją oraz organizacją obsługi produkcji, przygotowaniem produkcji, komputerowymi systemami zarządzania produkcją, zarządzaniem projektami oraz jakością, nowoczesnymi metodami zarządzania przedsiębiorstwem, wynalazczością i ochroną patentową, metodami i technikami zarządzania, badaniem i wartościowaniem pracy, marketingiem produktu, monitorowaniem i nadzorowaniem procesów produkcyjnych oraz inteligentnymi systemami w zarządzaniu. Pracownicy katedry prowadzą liczne prace dyplomowe w zakresie specjalności zarządzanie przedsiębiorstwem, kształcąc specjalistów posiadających umiejętności i dogłębną wiedzę w zakresie organizacji produkcji i usług oraz zarządzania strukturami organizacyjnymi przedsiębiorstw.

W zakresie badań naukowych w katedrze prowadzonych jest szereg prac własnych i zleconych przez KBN (granty), zmierzających do racjonalizacji struktur organizacyjnych i wdrażania nowoczesnych metod zarządzania przedsiębiorstwem.

Katedra dysponuje dwoma laboratoriami komputerowymi wyposażonymi w sprzęt i oprogramowanie niezbędne do kształcenia umiejętności stosowania metod wytwarzania zintegrowanego komputerowo (CIM) do zarządzania przedsiębiorstwem.

Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu kierowana jest przez dr hab. inż. Tadeusza Banka, prof. PL. W katedrze pracuje obecnie 9 osób, w tym: 2 profesorów, 5 adiunktów, 1 asystent oraz 1 specjalista. Profil naukowo-dydaktyczny katedry wpisuje się w obszar pomiędzy następujące dyscypliny: matematyka, nauka o zarządzaniu, organizacja przedsiębiorstwa, inżynieria produkcji oraz informatyka. Metody ilościowe wykorzystują aparat pojęciowy matematyki oraz narzędzia i procedury informatyki do tworzenia ilościowego opisu zjawisk, procesów i problemów w ww. dziedzinach. W szybko zmieniającym się współczesnym świecie gospodarczym metody te, obok metod heurystycznych, są cennym narzędziem w zarządzaniu procesami gospodarczymi, finansowymi, technicznymi i technologicznymi. Służą do wspomagania rzeczywistych procesów decyzyjnych, jak i do wirtualnego testowania intuicji oraz nabywania doświadczenia w podejmowaniu decyzji na przykładach oferowanych przez programy komputerowe.

Główne przedmioty dydaktyczne przewidziane do prowadzenia przez pracowników katedry to: badania operacyjne, ekonometria, prognozowanie i symulacje, cybernetyka informatyczna, badania rynkowe i marketingowe, ekonometryczna analiza rynku, gry decyzyjne. Katedra dysponuje nowoczesnym laboratorium komputerowym.

Katedrą Finansów i Rachunkowości kieruje dr hab. Wiesław Janik, prof. PL. W katedrze pracuje 10 osób, w tym: 2 profesorów, 5 adiunktów, 1 starszy wykładowca, 1 asystent oraz 1 referent. Badania naukowe pracowników katedry koncentrują się na zagadnieniach związanych z: zarządzaniem wartością przedsiębiorstw, źródłami finansowania małych i średnich przedsiębiorstw, zarządzaniem kosztami firmy, rachunkowością ośrodków odpowiedzialności (controllingiem) oraz funkcjonowaniem rynków finansowych w krajach Unii Europejskiej.

Pracownicy katedry prowadzą zajęcia dydaktyczne na studiach dziennych i zaocznych z następujących przedmiotów: rachunkowość finansowa i zarządcza, finanse publiczne, finanse przedsiębiorstw, instrumenty rynku kapitałowego, rachunek kosztów, zarządzanie grupami kapitałowymi, controlling, projekt techniczno-ekonomiczny.

Katedrą Zarządzania nadal kieruje prof. zw. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko. W katedrze pracuje 26 osób, w tym: 1 profesor, 10 doktorów, 9 wykładowców i asystentów oraz 6 pracowników na etatach inżyniersko-technicznych. Działalność Katedry Zarządzania obejmuje 3 obszary: badania naukowe, dydaktykę i szkolenia oraz projektowanie i doradztwo organizacyjne.

Prace badawcze realizowane przez zespoły pracowników katedry obejmują szeroką tematykę: restrukturyzacja przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych, skuteczność stylów kierowania w warunkach zmian prorynkowych przedsiębiorstw, polityka kadrowa w przedsiębiorstwie, zarządzanie zmianą organizacyjną, strategia rozwoju przemysłu wydobywczego, projektowanie systemu planowania i kontroli kosztów w przedsiębiorstwie, analiza i projektowanie struktur organizacyjnych, metodyka projektowania systemów logistycznych, projektowanie systemów organizacyjnych w organizacjach społecznych, analiza rynkowego otoczenia przedsiębiorstw w ramach funkcjonowania regionu gospodarczego, metodyka budowy i eksploatacji sieci informatycznych w systemie zarządzania przedsiębiorstwem, projektowanie informatycznych programów edukacyjnych wykorzystywanych w szkoleniu kadr.

Pracownicy katedry prowadzą intensywną działalność dydaktyczną obsługując w skali roku ok. 10.000 godzin zajęć na kierunku *zarządzanie i marketing* oraz na innych kierunkach studiów. Przedmioty prowadzone przez katedrę to: podstawy zarządzania, informatyka, zarządzanie zmianą, przedsiębiorczość, zarządzanie zasobami ludzkimi, logistyka, doradztwo organizacyjne, bankowość i rynek kapitałowy, prawo gospodarcze. Katedra prowadzi dwie specjalności kształcenia na kierunku *zarządzanie i marketing*: przedsiębiorczość i marketing oraz informatyka w zarządzaniu. Od wielu lat pracownicy katedry prowadzą studia podyplomowe dla nauczycieli w specjalnościach: nauczanie informa-

tyki oraz informatyka w zarządzaniu i sieci komputerowe w zarządzaniu.

Katedra Zarządzania przystąpiła do programu AATP (Authorised Academic Training Program) obejmującego jednostki autoryzowane przez Microsoft, które prowadzą zajęcia dla studentów. Wielu pracowników katedry jest wykładowcami oraz egzaminatorami Europejskiego Komputerowego Prawa Jazdy, a ponadto bierze udział w europejskim programie ECDL prowadzonym przez PTI.

Katedrą Marketingu kieruje dr hab. inż. Stanisław Skowron, prof. PL. W katedrze pracuje obecnie 12 osób, w tym: 2 profesorów, 3 adiunktów, 6 asystentów oraz 1 specjalista. Działalność naukowa katedry koncentruje się w obszarach marketingu i zarządzania strategicznego. Obecnie w obszarze marketingu realizowane są badania dotyczące: marketingu klastrów i przedsiębiorstw sieciowych, strategii marketingowych przedsiębiorstw w sektorach trudnych, marketingu relacyjnego z zastosowaniem technologii informacyjnej oraz strategii marki. W obszarze zarządzania strategicznego tematyka badań obejmuje: zarządzanie kapitałem intelektualnym, zarządzanie jakością, strategię restrukturyzacji, studia nad formułą wartości w polityce przedsiębiorstwa, politykę regionalną, metody ilościowe w projektowaniu systemu zarządzania.

Działalność dydaktyczna katedry realizowana jest na studiach dziennych oraz zaocznych. Pracownicy katedry prowadzą zajęcia z następujących przedmiotów: marketing, zarządzanie strategiczne, reklama, techniki sprzedaży, marketing specjalistyczny, projekt strategii przedsiębiorstwa, jakość procesów pracy, projekt systemu zarządzania, organizacja pracy i zarządzanie.

Jerzy Montusiewicz

Otwarcie nowego obiektu Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki

Dnia 2 października 2003 r., w obecności władz uczelni i wydziału oraz społeczności akademickiej, został otwarty tzw. „Łącznik”. Nowy budynek poświęcił JE Arcybiskup Józef Życiński. Opis szczegółowy obiektu zamieszczony został w poprzednim numerze „Biuletynu Informacyjnego PL”, dlatego wspomnę jedynie, że 3 sale wykładowe 120-osobowe wyposażone są w rzutniki multimedialne, natomiast aula w zestaw multimedialny i nagłaśniający.

Ponadto w 2 pracowniach komputerowych znajduje się 16 stanowisk komputerowych.

Wspomnieć również należy, że w budynkach Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki zainstalowano system solarny hybrydowy. Składa się on z kolektorów słonecznych wodnych umożliwiających przygotowanie ciepłej wody dla potrzeb budynku wydziału, jak i budynku Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska. Wykorzystane kolektory umożliwiają uzyskanie średniorocznie 600 kWh ciepła z 1 m² kolektorów. Oprócz kolektorów wodnych zastosowano fotoogniwa o łącznej mocy 1,6 kW. Wytworzona energia elektryczna

magazynowana jest w akumulatorach żelowych i jest wykorzystana do zasilania pomp obiegowych w instalacji solarnej, oraz oświetlenia awaryjnego auli. Do celów badawczych stanowisko wyposażono w dodatkowy zestaw składający się z kolektora słonecznego i fotoogniw pracujących z systemem śledzenia ruchu słońca, jak i możliwością chłodzenia fotoogniw. Uzyskane wyniki przedstawiono na konferencji naukowej w Bangkoku w Tajlandii w styczniu 2004 r.

Biblioteka Główna PL

NOWE OBLICZE KATALOGU KOMPUTEROWEGO BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ PL

Politechnika Lubelska wraz z innymi lubelskimi uczelniami (UMCS, AR i KUL) w 1994 r. zakupiła w firmie VTLS Inc. zintegrowany system biblioteczny VTLS (Virginia Tech Library System). System ten zapewnił Bibliotece Głównej Politechniki Lubelskiej (BG PL) automatyzację pracy w zakresie opracowywania (katalogowania) zbiorów, wyszukiwania w zasobach, udostępniania, kontroli oraz wymiany informacji opartej na przyjętych standardach bibliotecznych i informatycznych (m.in. format rekordu, protokoły sieciowe czy kodowanie znaków itd.). Od chwili zakupu, w ramach modernizacji i doskonalenia, firma VTLS Inc. dostarczała coraz nowsze wersje systemu przy jednoczesnym zachowywaniu jednakowej struktury bazy. Poza zakupem licencji wykupiono kilkuletnią usługę serwisową gwarantującą utrzymanie systemu (modyfikacje, korekty błędów itd.). Umowa na tę usługę wygasła w październiku 2003 r. Kontynuacja dalszej eksploatacji systemu zagrażała bezpieczeństwu danych zawartych w katalogu komputerowym BG PL oraz dalszemu funkcjonowaniu systemu. Konieczne należało wykupić usługę serwisową na 2004 r. Niestety firma VTLS Inc. nie prowadzi już prac nad rozwijaniem oprogramowania VTLS-Classic, pracującego w oparciu

o system zarządzania bazą AllBase, które obsługiwało dotychczas katalog komputerowy BG PL. W obliczu takiego stanu rzeczy znalazło się, oprócz BG PL, piętnaście innych bibliotek naukowych w Polsce. Firma VTLS Inc. przedstawiła wszystkim zainteresowanym bibliotekom ofertę nowego oprogramowania pod nazwą VTLS-Virtua, w którym Oracle jest systemem zarządzania bazą. Jest to zupełnie inna struktura bazy danych. Oznaczało to, że przy przejściu z wersji VTLS-Classic do VTLS-Virtua niezbędne będzie dokonanie przeniesienia zawartości baz według specjalnych narzędzi i procedur jakimi dysponuje jedynie firma VTLS Inc. W wyniku wspólnych negocjacji przedstawiciele zainteresowanych bibliotek w Polsce z firmą VTLS Inc. osiągnęło porozumienie. Firma VTLS Inc. zagwarantowała wykonanie przeniesienia (migracji) danych wraz z powiązaniem między poszczególnymi typami rekordów i całkowitą spójnością danych według przedstawionego planu migracji, uwzględniając bazy poszczególnych polskich bibliotek naukowych, w tym także BG PL. Dnia 19 maja 2003 r. została podpisana umowa. Przewidywała ona migrację bazy BG PL od 21 lipca do 4 sierpnia 2003 r.

Rozpoczęto prace związane z przygotowaniem do migracji danych. Od strony informatycznej przygotowania w BG PL prowadzili informatycy obsługujący serwer, na którym była posadowiona pracująca dotychczas baza (wspólnie

z BG UMCS, BG AR i bazą testową), zaś od strony technicznej i merytorycznej zawartości danych prace rozpoczęli pracownicy Oddziału Komputeryzacji BG PL pod kierunkiem bibliotekarza systemowego. To właśnie na nich spoczęła odpowiedzialność za rozpoznanie i wdrożenie nowego systemu oraz przeszkolenie wszystkich pracowników biblioteki w zakresie obsługi nowego systemu VTLS-Virtua. Bibliotekarz systemowy uwzględniając rozmiar i wielkość prac oraz plan migracji opracowany przez firmę VTLS Inc., a także program szkoleń, jak i termin zakupu serwera oraz nowych komputerów dla pracowników, uwzględniając złożoność prac informatyków administrujących nowym serwerem, przygotował kolejność prac związanych z migracją w BG PL. Nad całością tych prac bezpośrednio czuwał dyrektor Biblioteki Głównej PL. Oczywiście we wszystkich fazach niezbędne były konsultacje zewnętrzne, na miejscu (bibliotekarzy systemowych i informatyków BG UMCS, BG AR i Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego). Pomocna okazała się także lista dyskusyjna, na której pracownicy bibliotek wdrażających w Polsce nowy system mogli służyć sobie wzajemną pomocą.

Wyłonić można cztery, wyraźnie zarysowane fazy prac:

Faza I

1. uczestnictwo bibliotekarza systemowego w szkoleniach on-line „Training for profiler (parametr settings) via Centra e-meeting” oraz „System Training” w Warszawie,
2. opracowanie przez bibliotekarza systemowego „Installation & Planning Questionnaire The Main Library of Lublin Technical University”,
3. zakup nowych komputerów z oprogramowaniem XP Professional dla potrzeb obsługi klienta Virtua dla Oddziału Komputeryzacji i Oddziału Opracowania Zbiorów Zwartych (konfiguracja i rejestracja w sieci),
4. wydruk i zgromadzenie pełnej dokumentacji VTLS-Virtua wersji 42.2,
5. wymiana kart bibliotecznych wszystkich czytelników zarejestrowanych dotychczas w katalogu komputerowym (opracowanie wykazu czytelników, wydruk nowych imiennych kart bibliotecznych oraz szablonów nowych kart),
6. ustalenie procedur i zasad pracy z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym (NUKAT) dla potrzeb Oddziału Opracowania Zbiorów Zwartych i Oddziału Wydawnictw Ciągłych w trakcie trwania migracji bazy BG PL,
7. testowanie nowego oprogramowania VTLS-Virtua wersji 42.1 w bazie testowej utworzonej w Sopocie wspólnie dla BG UMCS, BG AR i BG PL,
8. sprawdzenie poprawności i jakości wszystkich opisów bibliograficznych książek i czasopism, opisów egzemplarza, opisów zasobów oraz haseł wzorcowych (korekta nieprawidłowych, usunięcie zbędnych),
9. 16 lipca 2003 r. zamknięcie dostępu do katalogu komputerowego BG PL wszystkim użytkownikom,
10. wykonanie III-stopniowej konwersji lokalizacji w VTLS-Classic dla wykonania prawidłowej migracji danych do VTLS-Virtua.

Faza II

1. pobranie przez firmę VTLS Inc. danych i przekonwertowanie ich na serwer w Blacksburgu w stanie Virginia według

- dostarczonego „Installation & Planning Questionnaire The Main Library of Lublin Technical University”,
2. sprawdzenie przez bibliotekarza systemowego poprawności konwersji wszystkich danych,
3. zakup nowego serwera SUN Fire V880 i przygotowanie go przez zespół informatyków do utworzenia 4 baz (dla BG PL, BG AR i BG UMCS oraz wspólnej bazy testowej),
4. opracowywanie materiałów metodycznych i szkoleniowych nowego systemu dla pracowników Oddziałów: Opracowania Zbiorów Zwartych, Wydawnictw Ciągłych, Udostępniania oraz bibliotek wydziałowych,
5. utworzenie przez firmę VTLS Inc. dla celów parametryzacji „czasowej” bazy testowej (tylko dla BG PL) w nowszej VTLS-Virtua wersji 42.2,
6. instalacja klienta Oracle i oprogramowania Profiler w celu dokonywania ustawień parametrów bazy BG PL,
7. przegranie przez firmę VTLS Inc. częściowych ustawień parametrów bazy „czasowej” do bazy rzeczywistej,
8. kontynuacja ustawiania parametrów indywidualnych dla każdego z użytkowników w bazie rzeczywistej BG PL,
9. 15 września zakończenie ustawiania parametrów w kliencie Virtua,
10. ręczna konwersja zasobów w VTLS-Virtua zlikwidowanej w trakcie trwania migracji Czytelnicy Matematyczno-Przyrodniczej na zasoby nowo powstałej Czytelnicy Technicznej,
11. rozpoczęcie prowadzenia szkoleń dla pracowników biblioteki,
12. rozpoczęcie ustawiania parametrów dla Chamelenon iPortal – portalu dla użytkowników korzystających z katalogu komputerowego BG PL z wykorzystaniem internetowych przeglądarek.

Faza III

1. wgranie poprawek z NUKAT i uaktualnienie danych w katalogu komputerowym BG PL o zmiany dotyczące kontroli kartoteki haseł wzorcowych i opisami bibliograficznymi wynikającymi ze współkatalogowania w NUKAT,
2. zakup kolejnych komputerów dla potrzeb obsługi klienta Virtua dla Oddziału Opracowania Zbiorów Zwartych i Oddziału Wydawnictw Ciągłych (konfiguracja i rejestracja w sieci),
3. instalacja klienta Virtua na wszystkich stanowiskach wprowadzania danych do katalogu komputerowego BG PL,
4. konfiguracja terminali dla studentów w Bibliotece Głównej przy ul. Radziszewskiego 11 oraz w nowo otwartej Wypożyczalni Podręczników przy ul. Nadbystrzyckiej 36,
5. współpraca z informatykami obsługującymi serwer katalogu komputerowego w zakresie wydruku rewersów – podjęcie decyzji o konieczności powstania programu autorskiego do obsługi rewersów,
6. 16 września uruchomienie opracowania zbiorów zwartych (importu i eksportu danych), w tym współpracy z NUKAT,
7. 18 września uruchomienie opracowywania zbiorów ciągłych, w tym współpracy z NUKAT,
8. 22 września uruchomienie funkcji zwrotów i wypożyczeń książek,
9. 30 września uruchomienie udostępniania w bibliotekach wydziałowych,

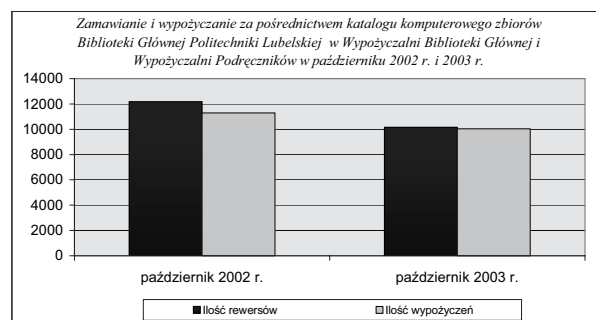
10. otwarcie katalogu komputerowego BG PL wraz z automatycznym zamawianiem książek i wydrukiem rewersów w dniu 1 października 2003 r.

Faza IV

Eksploatacja nowego systemu, która pozwoli na dopracowywanie i udoskonalanie możliwości jakie oferuje nowe oprogramowanie obsługujące dwa interfejsy: jeden dla czytelników (Chameleon iPortal) oraz drugi dla pracowników biblioteki.

Oprogramowanie VTLS-Virtua umożliwia wprowadzanie w jednej bazie opisów dokumentów różnego typu, książek, wydawnictw ciągłych, archiwaliów i rękopisów, dokumentów kartograficznych, druków i nagrań muzycznych (dokumentów muzycznych i dźwiękowych), dokumentów oglądowych i elektronicznych. System pozwala na wprowadzanie danych zgodnych z obowiązującymi przepisami katalogowania i obowiązującymi normami. Wszystkie wymienione opisy obsługiwane są w międzynarodowym standardzie wymiennym, w formacie MARC 21, zaś kodowanie znaków odbywa się w Unicode. Pozwala to na eksport i import danych do innych systemów wykorzystujących format MARC. System umożliwia wykorzystywanie kartotek haseł wzorcowych, obsługuje odsyłacze. Pozwala więc na właściwą i jednoznaczną prezentację danych wykorzystując powiązania między hasłami kartoteki, a opisami bibliograficznymi. W dwustopniowej strukturze rekordu (pola i podpola) oraz jej elastyczności (powtarzalność pól w rekordach), jak i narzędziach kontroli rekordów oraz uzyskiwaniu statystyk wyróżnia się od innych systemów bibliotecznych.

Czytelnicy dobrze radzą sobie z wyszukiwaniem, zamawianiem i wypożyczeniem dokumentów dostępnych poprzez katalog komputerowy. Potwierdza to analiza statystyk z października 2002 r. i 2003 r.

O pełnych korzyściach jakie oferuje nowe oprogramowanie VTLS-Virtua czytelnicy będą mogli się przekonać, kiedy wykorzystają wszystkie sposoby wyszukiwania i zapisywania informacji pochodzących z katalogu komputerowego BG PL oraz zechcą wykorzystać połączenie z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym stosującym takie same oprogramowanie. Oczywiście system obsługi czytelników będzie stale poddawany usprawnianiu i udoskonalaniu. O wszystkich dokonywanych zmianach i nowych możliwościach systemu można dowiedzieć się z głównej strony internetowej biblioteki pod adresem <http://biblioteka.pol.lublin.pl> otwierając katalog komputerowy i zaglądając do zakładki „Pomoc”.

Małgorzata Jaworowska

NOWA LOKALIZACJA WYPOŻYCZALNI PODRĘCZNIKÓW I CZYTELNI TECHNICZNEJ

Dnia 7 października 2003 roku nastąpiło uroczyste otwarcie nowej wypożyczalni podręczników i czytelni technicznej, na które bardzo licznie przybyły władze uczelni. Po krótkim, oficjalnym powitaniu, wszyscy zostali zaproszeni do zwiedzania nowego, przestronnego lokum. Goście mogli obejrzeć cały magazyn wraz z miejscem do pracy związanym z przygotowaniem poszczególnych egzemplarzy książek do wypożyczenia, samą wypożyczalnię oraz nową czytelnię. Po zwiedzaniu, w miłej atmosferze, wszyscy udali się na mały poczęstunek.

Nie mamy wątpliwości, że w końcu po 20-tu latach „gnieźdzenia” się w ciasnym baraczkcu Stolbudu, podręcznikarnia otrzymała godne siebie miejsce w budynku stołówki studenckiej przy ulicy Nadbystrzyckiej 40A. Jak ważna i potrzebna jest ta agenda biblioteki, widać najbardziej w październiku, kiedy to studenci i pracownicy naukowcy, bardzo licznie wypożyczają książki i ćwiczenia niezbędne do rozpoczęcia zajęć. Drzwi po prostu nie zamykają się, a przy terminalach stale stoją kolejki studentów oczekujących na złożenie zamówienia. Miejmy nadzieję, iż z czasem, również liczba i szybkość terminali ulegnie poprawie. Nie bez znaczenia jest też stworzenie komfortowych warunków do pracy wewnętrznej, na zapleczu magazynu i wygodnego pokoju socjalnego dla pracowników.

Wraz z podręcznikarnią, do budynku stołówki przeniesiona została czytelnia techniczna – wcześniej będąca częścią czytelni matematyczno-przyrodniczej w budynku Biblioteki Głównej na ulicy Radziszewskiego. Zgromadzony tu księgozbiór podzielony jest na 58 działów ogólnotechnicznych oraz słowniki, encyklopedie i poradniki i dostępny jest dla każdego chętnego czytelnika. Czytelnia posiada 8 pojedynczych stanowisk do indywidualnej pracy i wolny dostęp do półek z egzemplarzami.

Nie tylko pracownicy doceniają pozytywne zmiany lokalowe, również studenci zdecydowanie wolą odwiedzać nową wypożyczalnię podręczników, a czy nie na tym nam wszystkim zależy najbardziej?

Katarzyna Krygier-Durakiewicz

Studium Języków Obcych

Centrum Certyfikacji Języków Obcych Studium Języków Obcych PL, które jest organizatorem egzaminów „Język angielski w biznesie” (EFB), po raz kolejny może pochwalić się sukcesami. Spośród 264 osób uczestniczących w egzaminie, zdały go 252. Z 12 osób, które nie zaliczyły – 9 uzyskało certyfikat o poziom niższy.

English for Business (EFB) jest jednym z najczęściej wybieranych i uznawanych egzaminów.

EFB jest egzaminem pisemnym dostępnym na 5-u poziomach. Egzamin sprawdza umiejętność porozumiewania się w biznesie w oparciu o autentyczne sytuacje ze środowiska biznesu; o kwalifikacje te mogą ubiegać się kandydaci na wszystkich poziomach pod warunkiem, iż ich znajomość biznesowego angielskiego mieści się w przedziale, od umiejętności podstawowej do wysokiej produktywnej.

Na poziomach 1, 2, 3, 4 istnieje możliwość zaliczenia

dotąd dodatkowo Egzaminu Ustnego w formie rozmowy na tematy biznesowe sprawdzające umiejętności kandydata w zakresie posługiwania się językiem w mowie oraz rozumienie ze słuchu.

EFB Oral Test czyli egzamin ustny jest rozmową na tematy biznesowe. Kandydatowi przysługuje 5 minut na przygotowanie wypowiedzi, która jest formą rozmowy na dany temat z egzaminatorem. Czas trwania rozmowy to ok. 15 minut, w zależności od poziomu. Umiejętności kandydata oceniane są w 5 kategoriach:

- słownictwo oraz umiejętność prowadzenia konwersacji,
- rozumienie,
- płynność wypowiedzi oraz czynny udział w dyskusji,
- gramatyka,
- wymowa.

Bożenna Blaim

Życie studenckie

Samorząd Studentów PL

Miejsce, gdzie natężenie pracy umysłu na jednostkę powierzchni ma największą wartość i gdzie potrzeba stać się matką wynalazku, czyli miasteczko studenckie Politechniki, niewątpliwie potrzebuje odskoczni od lawiny nauki... Samorząd Studentów stara się, aby ta odskocznia była przede wszystkim skuteczna. Po upartych bojach o „sieciovki” przyszedł czas na przejęcie konkretnych spraw studentów naszej uczelni. Wśród nich prace w Komisji Socjalnej, nad Internetem i wreszcie rozrywka.

Zaczęliśmy od corocznej otrzęsinowej tradycji. Cóż to by była jednak za impreza gdybyśmy trochę nie poeksperymentowali. Połączyliśmy więc dyskotekę, rytuał otrzęsin i... występ kabaretowy. Zaprosiliśmy kabaret autorski Jachim Presents. Tomasz Jachimiek, jak sam twierdzi, daleko odbiega od kanonów piękna, ale według nas to kwestia gustu.

Otrzęsiny prowadzone przez Tomasza Jachimka

Sprawdził się natomiast niewątpliwie jako prowadzący i juror podczas otrzęsinowego obrzędu.

Niezbyt długo studenci musieli czekać na kolejną imprezę, którą była dyskoteka „Andrzejki 2003”. Czy mogą istnieć andrzejkowe szaleństwa bez wróżb? Oczywiście, że nie, a zatem nie zabrakło wśród uczestników zabawy osób o umalowanych twarzach i włosach, wróżek, ale i najprawdziwszego wróżbity. Odważni poznali swą przyszłość czytając z kart i odszyfrowaną z ręki. Były też wróżby naszych babć, ale te, wzorem tradycji, przeznaczone były tylko dla panien.

Działalność nasza nie zamyka się jednak w ramach uczelni. Stowarzyszeni w Lubelskim Porozumieniu Samorządów Studentów, zjednoczeni na rozmowach z MPK, wspólnym wysiłkiem wszystkich uczelni zorganizowaliśmy kabareton „Studenci Dzieciom”. Do udziału zostały zaproszone studenckie kabarety amatorskie z Lublina oraz kabaret Łowcy.B z Cieszyna. Dochód z biletów rozprowadzanych wśród studentów wszystkich uczelni, aukcji świątecznych ozdób wykonanych przez dzieci oraz ze skarbonki krążącej wśród widowni, czyli ok. 5 000 zł, został przekazany na rzecz dzieci potrzebujących szczególnej opieki.

Przed nami nowe wyzwania, a z nimi nowe przedsięwzięcia. Na pewno wszyscy o nich usłyszą, nie tylko Ci, którzy są związani z Politechniką.

Ja tu piszę, piszę, a przecież czas już zacząć szukać wodzireja na imprezę karnawałową... na którą oczywiście Samorząd wszystkich zaprasza.

Eliza Naklicka

Forum Studenckich Kół Naukowych 2003

Dnia 25 listopada 2003 r. w Klubie Studenckim „Kazik” odbyło się Forum Studenckich Kół Naukowych Politechniki Lubelskiej. W czasie forum przedstawiciele poszczególnych kół prezentowali ich działalność oraz planowali udział we wspólnych przedsięwzięciach w przyszłości. W forum uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni w osobach: rektora dr hab. inż. Józefa Kuczmaszewskiego, prof. PL, prorektora ds. kształcenia dr inż. Adama Wasilewskiego oraz dziekana Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej dr hab. inż. Zdzisława Krzowskiego, prof. PL. Rektorzy wyrażali swoją radość z faktu istnienia grupy studentów zainteresowanych rozszerzaniem swojej wiedzy w ramach kół naukowych. Obiecywali swoją pomoc, bez której zresztą forum nie mogłoby się odbyć, także w postaci ułatwienia zatrudnienia na uczelni najlepszych absolwentów, wywodzących się z kół naukowych.

Tego rodzaju spotkania odbywają się w Politechnice od wielu lat, z inicjatywy prof. dr hab. Ewy Bojar, opiekunki Studenckiego Koła Naukowego Menadżerów. Koordynato-

rem wspólnych poczynań kół jest dr inż. Wojciech Jarzyna, opiekun Studenckiego Koła Naukowego Elektryków. Gospodarzem tegorocznego forum było Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej przy współudziale Koła Samochodziarzy.

Leszek Gardyński

Prezentacje kół

Menadżer XXI wieku – ile wiedzy, ile umiejętności

W dniach 18-20 września 2003 r. odbyło się już jedenaste spotkanie „Młodych menadżerów” przy okazji konferencji naukowej. Tegoroczne spotkanie miało niezwykły charakter, gdyż studenci Koła Naukowego Menadżerów wraz z członkami Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa spotkali się w malowniczym Zakopanem. Konferencja pod tytułem „Ile wiedzy, ile umiejętności” była kontynuacją lubelskiego sympozjum naukowego zorganizowanego przez Koło Naukowe Menadżerów w maju 2003 r.

Konferencję rozpoczęła i prowadziła opiekun Koła Naukowego Menadżerów prof. Ewa Bojar. Wykład inauguracyjny „Cechy i umiejętności menadżera wobec wyzwań globalizacji” wygłosił prof. Andrzej Zawisłak a „Decyzje menedżerskie – umiejętność przekraczania barier” prof. Ewa Bojar.

W wystąpieniach „Nowoczesne metody szkolenia kluczem do sukcesu organizacji” mgr Olafa Flaka oraz „Nowe zarządzanie w praktyce – doświadczenia Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku” mgr Marcina Geryka, zostały poruszone bardzo ważne tematy, mianowicie: jak i gdzie szkolić młodego menadżera oraz w jaki sposób przekazać mu umiejętności. Zwrócono uwagę na potrzebę wyrabiania w młodym człowieku umiejętności kreatywnego myślenia i pokazania mu jak myśleć lateralnie, by nie odrzucał pomysłów na działanie tylko dlatego, że do tej pory nikt nie korzystał z takiego rozwiązania.

Wielkie zainteresowanie wśród uczestników konferencji wzbudziło wystąpienie dr Wiesława Ślósarza z Uniwersytetu Wrocławskiego pt. „Edukacja psychologiczna i seksuologiczna menadżerów jako metoda zapobiegania trudnościom w adaptacji małżeńskiej”, w którym prelegent zwrócił uwagę

na to, jak ważny podczas pracy menadżera jest odpoczynek. Brak odpoczynku prowadzi do bardzo ciężkich i trudnych w leczeniu chorób. Był to ostatni głos tej konferencji, a zarazem zupełnie inny od pozostałych. Do tej pory wszyscy zastanawiali się nad tym, w jaki sposób przekazać studentowi maksimum informacji, wiedzy i umiejętności, nie wspominając o tym, że nie każdy potrafi odpoczywać.

Po burzliwej i owocnej w ciekawe spostrzeżenia dyskusji, uczestnicy konferencji korzystając z pięknej pogody wybrali się na spacer górkami szlakami.

Tegoroczna konferencja rzuciła nowe światło na wizerunek menadżera XXI wieku. Oprócz wiedzy i doświadczenia, które są niezwykle cenione w świecie biznesu, powinien on posiadać również umiejętność wypoczywania, by efektywniej wykorzystywać swój potencjał.

Magdalena Mordel, Paweł Łukawski

Od lewej: M. Mordel, prof. E. Bojar, M. Socha, D. Turlej, P. Łukawski

Wiedza i Technika

Forum Kół Naukowych Politechniki Lubelskiej *Wiedza i Technika* zostało zorganizowane przez Koło Naukowe Menedżerów, działające w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej od 1992 roku. Koło w kolejnych latach swojej działalności podejmowało się organizacji imprez naukowych i kulturalnych takich, jak: międzynarodowe sympozja naukowe, pokazy najlepszych filmów reklamowych, studenckie spotkania teatralne, spotkania z ludźmi biznesu oraz prowadziło działalność naukową, tj.: badania z zakresu zarządzania, ekonomii, finansów i marketingu. Opiekunem Koła Naukowego Menedżerów jest prof. dr hab. Ewa Bojar – kierownik Katedry Ekonomii i Zarządzania Gospodarką w Politechnice Lubelskiej.

W tym roku uczestnicy spotkali się, aby porozmawiać na temat wiedzy i techniki. Patronat honorowy nad sympozjum, po raz kolejny, objęło Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Patronem medialnym była Telewizja Regionalna Lublin, natomiast sponsorem głównym Polkomtel S.A., operator sieci Plus GSM.

Tegoroczny temat forum spotkał się z dużym zainteresowaniem ze strony uczestników. Miało to swoje odbicie w ilości wygłoszonych referatów. Ogółem w forum wzięło udział osiem kół naukowych działających w Politechnice Lu-

belskiej: Koło Naukowe Neuron, Koło Naukowe Samochodziarzy, Koło Naukowe Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji, Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej, Koło Naukowe Lumen, Koło Naukowe Elektryków Napęd i Automatyka, Koło Naukowe Komplast przy Katedrze Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej oraz Koło Naukowe Menedżerów. Uroczystą inaugurację sympozjum przeprowadzili: Patrycja Sienkiewicz i Paweł Łukawski.

Wykład na otwarcie forum pt. „Zaburzenia dynamiczne w systemach logistycznych przyczyny, modelowanie i zapobieganie” wygłosił dr Marek Miłoś. Skłonił on uczestników do zadumy nad systemami logistycznymi, które bez wątpienia są trzonem każdego przedsiębiorstwa. Po wykładzie inauguracyjnym miały miejsce prezentacje studentów – reprezentantów kół naukowych.

Tegoroczna tematyka Forum Kół Naukowych zainspirowała wszystkich do szerszego spojrzenia na zagadnienia związane zarówno z wiedzą, jak i techniką, które zazwyczaj są rozpatrywane odrębnie. Tylko umiejętne połączenie tych dwóch kategorii i jednocześnie dbanie o ciągły ich rozwój może, zdaniem uczestników sympozjum, ułatwić osiągnięcie przewagi konkurencyjnej przez przedsiębiorstwa.

Monika Socha

V Międzynarodowy Zlot Historycznych Pojazdów Militarnych

W dniach 26-29 czerwca 2003 r. odbył się V Międzynarodowy Zlot Historycznych Pojazdów Wojskowych w DarłóWKu. Impreza odbywa się od roku 1999. Zorganizowana została przez znanych w Polsce kolekcjonerów tego rodzaju sprzętu, panów Mariana Laskowskiego i Macieja Kęszyckiego. W DarłóWKu można co roku obejrzeć w akcji pojazdy, które na co dzień ogląda się tylko w muzeach lub na zdjęciach. Za niewielką opłatą można zostać pasażerem czołgu, bojowego wozu piechoty lub innego, konstrukcyjnie

dostosowanego do pokonywania bezdroży, wehikułu. W tym roku można było oglądać różnorodne konstrukcje państw byłego Układu Warszawskiego, państw zachodnich oraz amerykańskie. Przeważały pojazdy historyczne.

Zlot odwiedziła grupa studentów Politechniki Lubelskiej, członków Studenckich Kół Naukowych Inżynierii Materiałowej i Samochodziarzy wraz z opiekunami.

W dziedzinie pojazdów gąsienicowych można było między innymi zobaczyć dostojnie sunącego T-34/85 z charakterystycznym klekotem, napędzanego poprzez grzebień prowadzący gąsienic, czołgi T-55A i ich modyfikację T-55AM (dodatkowe opancerzenie i system kierowania ogniem Merida), które poruszały się znacznie żwawiej oraz absolutny hit zlotu – prawie fruujący czołg T-72. Wszystkie wymienione czołgi napędza ten sam, ciągle modyfikowany, typ silnika wysokoprężnego o pojemności prawie 40 litrów, będący radziecką przeróbką benzynowego silnika lotniczego firmy Hispano-Suiza. Ciekawe, że już w latach trzydziestych do czołgu trafił aluminiowy diesel z dwoma wałkami w każdej głowicy i czterema zaworami na cylinder. Aktualna wersja tego silnika stosowana w czołgu PT-91 Twardy ma moc 1000KM, uzyskiwaną dzięki dwóm turbosprężarkom. Lżejsze pojazdy gąsienicowe, które harcowały po darłóWskiej „patelni” to np. znana z relacji o powodziach, bardzo sprawna w terenie, amfibia PTS, bojowe wozy

Jeńców gromadziliśmy na plaży

piechoty BMP-1, półgąsienicowe transporterzy Sdkfz-251D (słynny Rozi z Tomaszowa Mazowieckiego, wydobyty po 50 latach z dna Pilicy i prawie w 100% oryginalny) i jego czechosłowacki, powojenny brat OT-810 oraz gąsienicowy motocykl Wehrmachtu – NSU Kettenkrad.

W zlocie wzięły udział niezliczone ilości pojazdów kołowych, od motocykli, poprzez wszelkiej maści Gazy 67 i 69, Uazy, Kübelwageny, Willysy, Dodge, wojskowe ciężarówki do transporterów opancerzonych z różnych epok i jak to się teraz ładnie mówi „teatrów działań wojennych” włącznie. Tę ostatnią grupę reprezentowały np. SKOT, BTR-y 152 i 60 oraz samochód pancerny Ferret. Z ciężarówek można było

Opisywana w tekście konstrukcja właściciela

podziwiać ciekawie przebudowane lub zachowane w oryginalne Ziły 157, Krazy 255, podstawowy środek transportu Marines w Wietnamie: Reo M-35 i M-54, Pragę oraz czteroosiową Tatrę. Niektóre z tych pojazdów służyły do dostarczenia na zlot sprzętu gąsienicowego na stosownych przyczepach. Po poligonie poruszał się również łomoczący swoim dwusuwowym silnikiem średnioprężnym, zabytkowy ciągnik URSUS C-45.

Bardzo ciekawą grupę stanowiły pojazdy wykonane przez swoich właścicieli z użyciem zespołów z samochodów fabrycznych, z myślą o sprawnym pokonywaniu trudnego te-

renu. Wykonanie prezentowanego na zdjęciu kuloodpornego monstrum na kołach od Kraza zajęło właścicielowi 5 lat. Pojazd waży 8 ton, ma 150-konny silnik od Autosana (6CT107), a zespoły podwoziowe od terenowego Stara. Z tyłu konstruktor umieścił mechaniczną wyciągarkę. Całość spisuje się w terenie bardzo dobrze. Ku rozpaczy właściciela pojazd uległ w czasie zlotu awarii – wyciąganie z błotnego dołu czołgiem zakończyło się uszkodzeniem resoru.

Zlotowi towarzyszyło szereg atrakcji i konkursów dla dzieci i do-

Sztuczne ognie

rosłych oraz „militarny” pokaz sztucznych ogni. Nie obyło się bez parady na rynek do Darłowa oraz pokazów grup rekonstrukcji historycznych. Odbył się również ślub, miała być nawet msza polowa. W licznych stoiskach handlowych można było umundurować się, wyposażać i uzbroić po zęby, replikami różnego rodzaju broni ręcznej, szczególnie popytem cieszyły się plastikowe M-16 (amerykański odpowiednik Kałasznikowa) i puste granaty. Sporą część stoisk zajmowały eksponaty wykopane z poboju oraz militarne gadżety, jak np. koszulki z napisami w stylu „nic tak nie cieszy jak seria z pepeszy”.

Leszek Gardyński

Tym pojazdem, po sprawdzeniu wróciliśmy do Lublina

Miejscowe wycieczki Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej

Członkowie koła w roku 2003 brali udział w wielu wycieczkach, oprócz wyjazdów m.in. do Wrocławia (opis w nr 2/2003 Biuletynu) i do Darłówka na Zlot Historycznych Pojazdów Militarynych. Kilka z nich odbyło się na miejscu, w Lublinie. Zwiedziliśmy np. oczyszczalnię ścieków MPWiK na Hajdowie. Naszą uwagę zwróciły problemy walki z korozją urządzeń i konstrukcji w osadnikach gnilnych. Ciekawą grupę zagadnień związanych z zainteresowaniami członków koła stanowią też problemy eksploatacyjnego zużycia elementów w układach przepływowych, np. zużycie elementów pomp w wyniku procesu kawitacji. Z zainteresowaniem oglądaliśmy silnik spalinowy zespołu prądotwórczego, zasilany gazem uzyskiwanym w wyniku fermentacji ścieków.

Hajdów – sterownia i widok z lotu ptaka

Kolejna wycieczka do MPWiK dotyczyła wcześniejszej fazy obiegu wody w przedsiębiorstwie – jej czerpania i uzdatniania. Przy okazji zwiedziliśmy bazę transportu na ul. Diamentowej, a w niej ciekawe pojazdy specjalistyczne z urządzeniami do bezwypadkowej diagnostyki i napraw rurociągów.

Pojazd do inspekcji i naprawy rur

MPWiK zwiedzaliśmy dzięki uprzejmości Pana Prezesa inż. Tadeusza Fijałki, negocjatorem był jeden z członków koła, pracownik firmy, jednocześnie student studiów doktoranckich w Katedrze Inżynierii Materiałowej mgr inż. Adam Koziej.

W październiku 2003 r. udaliśmy się do Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie. Głównym celem wycieczki były pracownie mechanoskopii oraz wypadków drogowych, udało się nam także zajrzeć do pracowni fonoskopii, daktyloskopii, badań dokumentów i badań genetycznych. Koszt badań porównawczych kodu DNA wynosi ok. 1000 zł i badania te są coraz szerzej wykorzystywane. Tematyka i metodologia badań prowadzonych w LKKW stanowią dla zainteresowanych studentów znakomite rozszerzenie wiedzy, także z dziedziny inżynierii materiałowej. Aktualny prezes koła przymierza się do pracy w policji.

Pola numerowe nadwozi samochodowych bada się metodami powszechnie stosowanymi w metalografii. Opowiadał o nich nadkomisarz Krzysztof Ciołek

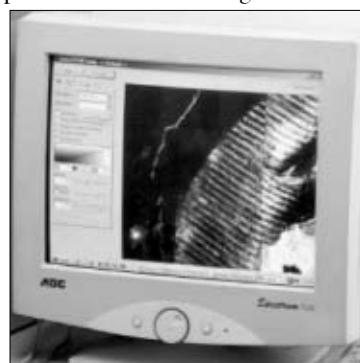
Laboratorium zwiedziliśmy dzięki uprzejmości Panów: Komendanta Wojewódzkiego Policji inspektora Marka Hebdy i Naczelnika podinspektora Jacka Kosackiego.

Zastępca Naczelnika LKKW podinspektor Tomasz Bielecki opowiadał o badaniach prowadzonych w pracowni fonoskopii.

Ślady narzędzi na zamkach, prętach krat z miejsca przestępstwa i innych powierzchni to dziedzina zainteresowań ekspertów mechanoskopii.

Mikroskop porównawczy nie ma imponującego powiększenia ale jest bardzo skutecznym narzędziem do identyfikacji śladów metodą nakładania obrazów. Przy jego pomocy można np. jednoznacznie stwierdzić, czy spłonka znalezionej na miejscu przestępstwa łuski nosi ślad współpracy z iglicą konkretnej sztuki broni zabezpieczonej u przestępcy.

Leszek Gardyński

Nalozone obrazy mikroskopowe powierzchni ciecicia prętów kraty: z włamania i próbnego

„Taniec to nie układ figur, żeby się go nauczyć trzeba go pokochać”

Rozmowa z mgr inż. Piotrem Mocholem, kierownikiem artystycznym i choreografem Formacji Tańca Towarzyskiego Politechniki Lubelskiej „GAMZA”

– Ponieważ spotykamy się na początku nowego roku naturalne wydaje się dokonanie pewnego podsumowania. Jaki był dla GAMZY rok 2003?

Był to czas szczególny, gdyż zespół bardzo aktywnie włączył się w obchody jubileuszu 50-lecia Politechniki Lubelskiej. W styczniu zorganizowaliśmy kolejną edycję Koncertu Noworoczno-Karnawałowego oraz Bal Charytatywny, natomiast w maju odbył się bardzo ważny dla nas koncert „33 lata GAMZY” na 50-lecie PL”. Tańczyliśmy również na pikniku integracyjnym. Poza tym uczestniczyliśmy w wielu imprezach studenckich oraz byliśmy zapraszani na różnego rodzaju spotkania w mieście.

– Czy mógłby Pan szerzej opowiedzieć o obecności Formacji w życiu kulturalnym środowiska akademickiego, Lublina i regionu?

Bierzemy udział w większości inicjatyw Samorządu Studenckiego PL np. otrzęsinach, andrzejkach, Juwenaliach. Swoimi występami uświetniamy takie imprezy uczelniane, jak: konferencje, jubileusze, spotkania okolicznościowe. Współpracujemy także z innymi lubelskimi uczelniami. Ponadto zapraszani jesteśmy na imprezy integracyjne do firm, na konferencje, różnego rodzaju uroczystości. Dostajemy coraz więcej ofert współpracy z czego jesteśmy bardzo zadowoleni. Nazwa GAMZA ma już swoją markę i jest rozpoznawalna.

Prof. Lew Starowicz w otoczeniu zespołu GAMZA

– Swoją działalność taneczną GAMZA łączy z pracą charytatywną.

Chętnie wspieramy wszelkie przedsięwzięcia służące przede wszystkim dobru dzieci. Od 1991 r. patronujemy Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie. Współpracujemy również z domami dziecka i przedszkolami. Nasza pomoc polega głównie na organizowaniu akcji z okazji np. Świąt Bożego Narodzenia czy karnawału. W ostatnim

czasie tańczyliśmy na balu Fundacji im. Małego Księcia. Swoje honorarium przeznaczyliśmy na szczytne cele fundacji. Natomiast w 2002 r. sami byliśmy organizatorami balu charytatywnego, który odbył się w Politechnice Lubelskiej. Dzięki uzyskanym funduszom 20 uczniów ze SPS nr 26 pojechało na „zieloną szkołę” do Zakopanego.

– Kontynuując ten temat, chciałabym zwrócić uwagę, że jako kierownik GAMZY w 2003 r. za swoją działalność społeczną został Pan uhonorowany odznaczeniem „Przyjaciel Dziecka”, a także odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”.

Oba te wyróżnienia są dla mnie bardzo cenne. Odznaczenie „Przyjaciel Dziecka” otrzymałem od Towarzystwa Przyjaciół Dzieci za bezinteresowne poświęcanie swojego wolnego czasu dla dzieci, zaś odznakę „Zasłużony Działacz Kultury” jako docenienie mojej wieloletniej pracy z Formacją...

– ...która trwa od 13 lat.

Od 13 lat jestem instruktorem GAMZY, natomiast moja przygoda z zespołem rozpoczęła się na I roku studiów na Wydziale Mechanicznym PL. Będąc na II i III roku zostałem prezesem zespołu. Dwa lata później przejąłem, wspólnie z kolegą Arkadiuszem Lisem, kierownictwo GAMZY po odejściu na emeryturę p. Zenobii Stepowicz. Od 1991 r. samodzielnie prowadzę Formację.

– W dobie muzyki techno, hip-hopu wydaje się, że taniec towarzyski nie cieszy się zbyt dużą popularnością, jednak ilość chętnych osób pragnących tańczyć w GAMZIE wyraźnie temu zaprzecza.

Rzeczywiście, na brak zainteresowania ze strony studentów nie możemy narzekać. Zdarzają się sytuacje, że muszę wielu osobom podziękować i zaprosić ich na kolejny nabór. Taka popularność tańcem towarzyskim, wydaje się mi, wynika z pojawiających się coraz częściej tendencji w muzyce rozrywkowej – współczesne piosenki opierają się na rytmach latynoskich. Do mody wraca taniec w parze.

– Taniec na pewno jest świetną zabawą, najlepszą i najprostszą metodą zawierania znajomości, ale czy może być sposobem na życie?

Dla mnie tak właśnie jest i mam nadzieję, iż dla przynajmniej części moich tancerzy również. Taniec jest jedną z najbardziej naturalnych form ludzkiej aktywności. Rozwija kondycję ruchową, pozwala czuć się młodo, wzmacnia ciało, a przede wszystkim daje radość życia. Jest cudowną formą relaksu. A ponadto rozwija pewność i wiarę w siebie. Jako instruktor staram się nauczyć tancerzy nie tylko układów, sposobu prezentacji czy interpretacji muzycznej, ale głównie miłości do tańca.

– **Jedną z najpopularniejszych inicjatyw GAMZY jest organizacja Ogólnopolskiego Turnieju Tańca Towarzyskiego o Puchar JM Rektora.**

Po raz pierwszy turniej odbył się w 1993 r. Od początku uczestniczyło w nim ponad 100 czołowych par tanecznych w Polsce, które rywalizowały w najwyższych klasach: B, A, S. W 1997 r. Polskie Towarzystwo Taneczne przyznało Formacji prawo organizacji Akademickich Mistrzostw Polskich, po 10 latach przerwy. W 2000 r. dodatkowo miały miejsce Otwarte Mistrzostwa Lublina, w których wzięło udział ok. 300 par. W 2001 r. odbył się turniej w kategorii Hobby, podczas którego 2 nasze pary zdobyły I miejsca w odpowiednich kategoriach wiekowych. W roku następnym uzyskaliśmy trzy I miejsca.

– **Oglądając Państwa występy jest się świadkiem wspaniałego widowiska tanecznego. Zachwycają choreografie, kunszt taneczny, ale także przepiękne stroje.**

Moda turniejowa rządzi się swoimi prawami. Suknie do „Standardu” są długie i powiewne, aby podkreślić ruch uży-

skiwany w tych tańcach. Inaczej jest z sukniami do „Łaciny”, które są tak zaprojektowane, aby pokazać ruch poszczególnych części ciała. Mężczyzna zaś ubiera się w przepisowy strój: frak, białą koszulę i białą muszkę – do tańców standardowych i koszulopodobną górę wraz ze specjalnie skrojonymi spodniami – do tańców latynoamerykańskich. Projektowaniem zajmują się wszyscy członkowie zespołu – jest to wynik podpatrywania mody panującej na parkietach. Stroje szyje nam była tancerka GAMZY, która doskonale wie, jak należy uszyć, aby było wygodnie i efektownie.

– **Nad czym obecnie pracuje GAMZA?**

Intensywnie przygotowujemy się do obchodów jubileuszu 35-lecia Formacji, który odbędzie się w 2005 r. Opracowujemy specjalne choreografie przeznaczone m.in. tradycyjnie dla składów tzw. dinozaurów. Od pewnego czasu zespół skłania się ku repertuariowi musicalowemu i rewii ze względu na widowiskowość i żywiołowość.

– **Dziękuję za rozmowę.**

Rozmawiała Iwona Czajkowska-Deneka

Pracowita jesień

To dzięki kontaktom Grupy Tańca Współczesnego PL z Witebskiem i jej inicjatywie, w Lublinie gościła wystawa prac Marca Chagalla. Zbiory litografii o tematyce biblijnej eksponowane były w Muzeum Lubelskim w ramach festiwalu „Chagall w Lublinie”. Uroczyste otwarcie Festiwalu 6 września 2003 r. uświetniła prezentacja spektaklu naszej grupy „Akrobaci, kwiaty i księżyc pomiędzy”. W ramach Festiwalu odbyły się we wrześniu i październiku tygodniowe sesje edukacyjne, podczas których uczniowie szkół

województwa lubelskiego, jak i mieszkańcy Lublina mogli w pełni obcować z malarzem: obok zwiedzania wystawy odbywały się projekcje filmów o Chagallu oraz prezentacje spektaklu naszej grupy zainspirowanego jego twórczością.

W listopadzie, za sprawą naszego zespołu, Lublinem zawładnął taniec. Już po raz siódmy wspólnie z Centrum Kultury w Lublinie przy współpracy z ACK „Chatka Żaka” zespół nasz zorganizował Międzynarodowe Lubelskie Spotkania Teatrów Tańca. Odbywały się prezentacje zespołów z Francji, Holandii, Norwegii, Finlandii, Węgier, Białorusi i Polski.

Prezentowany przez naszą grupę spektakl „16 asymptota” uznany został przez lubelskich recenzentów za najlepszą choreografię tegorocznych Spotkań.

Za ten właśnie spektakl GTWPL otrzymała Dyplom Uznania podczas odbywającego się w dniach 21-23 listopada 2003 r. w Gdańsku VI Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów i Kabaretów Studenckich „Wyjście z Cienia”. Na

14 zaprezentowanych teatrów studenckich jury nagrodiło dwa, a trzy, w tym nasz zespół, wyróżniło dyplomami.

Zaraz po powrocie z Gdańska choreograf zespołu Hanna Strzemiecka gościła na Białorusi jako członek międzynarodowego jury XVI Międzynarodowego Festiwalu Współczesnej Choreografii w Witebsku. Tam też prezentowane były fotografie spektaklu „Akrobaci, kwiaty i księżyc pomiędzy”. Witebska publiczność do dzisiaj pamięta wystawiane w poprzednich edycjach nasze spektakle, czemu dała wyraz ogromnymi oklaskami podczas przedstawiania Strzemieckiej w ramach prezentacji składu jury.

Już w grudniu GTWPL wznowiła prace nad nowym spektaklem, wspólnym projektem z Lubelskim Teatrem Tańca, przygotowywanym na 2004 rok w ramach „Roku Gombrowiczowskiego”.

Hanna Strzemiecka

Koncert za koncertem

Akademicki Chór PL w okresie wakacyjnym odbył podróż koncertową do Włoch. Tym razem wybór miejsca festiwalu padł na malowniczą wyspę Sardinia. W terminie 19-24 września 2003 r. w mieście Oristano odbył się 16. Międzynarodowy Festiwal Chóralny „Incontro Musicale Polifonico”. Ciekawe programy artystyczne zaprezentowało dziesięć zespołów chóralnych z różnych krajów. Nasz chór przedstawił bogaty i różnorodny program w trzech godzinnych koncertach. W repertuarze zespołu znalazły się przede wszystkim utwory kompozytorów polskich od renesansu do współczesności. Koncerty chóru PL są, bez fałszywej skromności, niezwykle gorąco przyjmowane przez publiczność. Na pewno wynika to z wyjątkowej wrażliwości muzycznej słuchaczy, ale chyba również z piękną brzmienia i ciekawych interpretacji „politechnicznych” śpiewaków. Jeśli dodać jeszcze do tego urodę polskich chórzystów, to powstanie uzasadniony, gorący aplauz włoskiej publiczności, który znalazł odzwierciedlenie w znakomitych recenzjach naszych koncertów.

Oczywiście nie tylko występy wypełniały nasz czas spędzony na urokliwej wyspie. Cudowna egzotyczna roślinność, a także najpiękniejsze, krzemowe plaże nad lazurowym morzem dopełniły czarowności naszych przeżyć. Koloryt wody

i gorącego piasku, wzbogacony jeszcze zapachem wszędzie rosnących ziół, dotyk wiatru i słońca - to piękne wspomnienia, które na długo pozostaną w naszej pamięci.

Po powrocie do kraju szybko zajęliśmy się jednak przygotowaniami do kolejnych koncertów.

Po uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego przystąpiliśmy do prób przed wielkim koncertem w filharmonii. Dnia 10 października 2003 r. wykonaliśmy dzieło Gustawa Mahlera „Symfonia Zmartwychwstania”. Towarzyszyła nam orkiestra Filharmonii Lubelskiej, chóry UMCS i AM z Białegostoku, a całością dyrygował znakomity dyrygent Marek Pijarowski.

W listopadzie wykonaliśmy jeszcze koncert „Zaduszki artystyczne” zorganizowany przez Stowarzyszenie „W stronę sztuki” w kościele farnym w Kazimierzu Dolnym.

Dnia 6 grudnia 2003 r. chór zaprezentował koncert z gatunku lżejszej muzyki w cyklu „Jesienne spotkania chórów” w sali Filharmonii. Rok kalendarzowy tradycyjnie zakończyliśmy uroczystym kolędowaniem.

maek

Z „Trampem” w góry

Sekcja turystyczna Politechniki Lubelskiej „Tramp” w dniach 26-30 listopada 2003 roku zorganizowała już IX rajd pod nazwą „Tatry 2003”. Idąc szlakami koloru żółtego, czerwonego, zielonego, niebieskiego i czarnego, pokonując niezliczoną liczbę stopni skalnych, strumieni i potoków, przechodząc przez najsłynniejsze miejsca, przełęcze, polany, hale, doliny, stawy, wąwozy i szczyty, dziewięcioosobowa wyprawa poznała piękno tatrzańskiej przyrody. Przebywając wśród przesywającej górskiej ciszy, szmeru kruszonego przez fale lodu, szumiących koron drzew oraz huku uderzającego wiatru na najwyższych

szczytach i graniach, przez cztery dni wędrowaliśmy po najsłynniejszych górach polskich. Od Zakopanego przez Kuźnice, Boczań (1224 m npm) i Wysokie (1287 m npm) do schroniska „Murowaniec” na Hali Gąsienicowej, Czarny Staw Gąsienicowy, dolinę Jaworzynka, od Kir przez dolinę Kościeliską i Chochołowską, do schroniska na Polanie Chochołowskiej, zdobywając „Grzesia” (1653 m npm.), przez przełęcz Cwaniacką i pasmo Ornak (z Ornakiem – 1853 m npm.) do schroniska na Małej Polanie Ornaczańskiej oraz Smreczyński Staw, jaskinie Mylną i Raptawicką. Kira zakończyły przygodę z tatrzańskim szlakiem, skąd dalej do Zakopanego, Krakowa i Lublina.

Raid rozpoczął się w środę 26 listopada o godz. 21²⁰ na dworcu PKP w Lublinie. Cztery dni później, w tym samym miejscu, w niezmiennym składzie, bez żadnych uszczerbków na zdrowiu, trochę chudsi, ale tętniący życiem zakończyliśmy IX przygodę z „Trampem”. Dzięki halnemu nie musieliśmy przejmować się śniegiem (zalegał on tylko w najwyższych partiach gór). Słońca, deszczu, śniegu, wiatru, chmur (pośród których poruszaliśmy się), mgły oraz innych zjawisk atmosferycznych nie brakowało i każde z nich towarzyszyło nam przez dłuższą bądź krótszą chwilę.

Jeśli komuś odpowiada dziesięciogodzinna jazda pociągiem, następnie pięciogodzinna przygoda na szlaku, kilka godzin snu i znów osiem godzin na szlaku, kilka godzin snu i tak przez cały czas, jedząc raz czasem dwa razy dziennie (zupki chińskie i konserwy), śpiąc w nieogrzewanych schroniskach, w pokojach szesnastoosobowych, idąc wśród deszczu, mżawki, śniegu z deszczem, śniegu, pośród wiejącego wiatru i zamieci, które odrywały od ziemi, po śliskich i mokrych kamieniach czy błotnistych stokach, po twardym i śliskim bądź świeżym śniegu, wśród szlaków zagrożonych lawiną, zdecydowanie powinien zacząć utrzymywać kontakty z „Trampem”, który zawsze jest gotów do drogi.

Krzysztof Janus

Rejs naszych marzeń

Dnia 26 września 2003 roku godzina 10⁰⁰... Duża grupa młodych ludzi stoi z torbami, śpiworami i siatkami z jedzeniem na parkingu przed stołówką Politechniki Lubelskiej. Większość to znajomi, gołym okiem widać kto jest „spoza”... ale to kwestia kilku minut, abyśmy się poznali. Cierpliwie czekamy, niektórzy jeszcze nie do końca przekonani, czy na pewno to był dobry pomysł? A może ja się tam naprawdę nie nadaje?

Wszystkich jednak uspokaja nasz „prezes” Robert Buryła, ubrany w elegancki garnitur – jak na szefa przystało – próbuje wszystkiego dopilnować i dopiąć na ostatni guzik. Na koniec życzy nam „szerokiej drogi i pomyslnych wiatrów”.

Autokar rusza, ale i tak zanim opuścimy Lublin to mamy do załatwienia kilka spraw. Zajeżdżamy nad Zalew Zemb-

rzycki, do naszej „klubowej rezydencji” i zabieramy jedzenie na cały rejs. Jeszcze tylko wymiana pieniędzy, tankowanie i możemy wygodnie rozkładać siedzenia.

Nasz cel to Zadar. Ale do niego jeszcze długa droga... Kierowcy jadą świetnie, czas jest idealny – ale niestety granic nie jesteśmy w stanie pokonać na zasadach panujących w Unii Europejskiej. Każdy nas zatrzymuje, sprawdza, wszyscy dostajemy kolejne pieczątki do kolekcji w paszporcie, a również i nasze bagaże nie pozostają obojętne niektórym celnikom.

Polska za nami, Słowacja pokonana, Węgry na szczęście nie mają długiego odcinka do przejechania. Nad ranem około godziny 5⁰⁰ wjeżdżamy do Chorwacji. Zostało nam jeszcze trochę kilometrów do celu – ale przynajmniej tutaj już tylko

prosta droga. Wszyscy od razu bacznie obserwują pogodę i jej zmiany: „Żeby tylko nie wiało” – słychać co chwilę prośby! Nasi „specjaliści” – skiperzy wymieniają się opiniami na temat wiatrów, chmur i opadów i zgodnie stwierdzają, że jest dobrze – nie ma się co martwić.

W autokarze zostajemy poinformowani o podziale załóg. Część się zna – inny widzą się tu po raz pierwszy. I już tutaj wiemy, że czeka nas ogromny test zgodności, tolerancji i umiejętności współpracy. Jednak wszystko to jeszcze przed nami. Powoli zaczynamy się poznawać, chociaż raczej na początku jest to po prostu zapamiętanie, jak kto ma na imię. Czterech naszych skiperów – Hubert, Kuba, Przemek i Wojtek wypełniają ostatnie kwitki i robią ostatnie przygotowania do odebrania jachtów.

Dojeżdżamy do Zadaru, gdzie musimy zrobić końcowe zakupy. Brakuje nam warzyw więc wybieramy się na targ, gdzie kupujemy potrzebne nam artykuły. Robimy to jak najszybciej, bo jest piękna pogoda, a Zadar – stare, przepiękne miasteczko z wąskimi uliczkami – wygląda przeuroczo. Chcemy więc szybko uwinąć się z tym co mamy do zrobienia, żeby choć trochę zobaczyć ten chorwacki diament. Ja jestem zafascynowana i uważam, że tydzień tutaj byłby również cudowny jak czas spędzony na wodzie. Chodząc uliczkami mijamy wiele kafejek, kawiarenek i równie dużo ludzi sprzedających tradycyjny chorwacki trunek rakiję. Kuszą turystów ze wszystkich stron – różne kolory, smaki, zapachy. Od samego patrzenia na tę paletę różnorodności kręci się w głowie.

Zadar zostaje już tylko naszym wspomnieniem. Wsiadamy do autokaru i jedziemy do Sukosanu, gdzie w Marinie Zlatna Luka czekają na nas 4 jachty. Atmosfera robi się coraz gorętsza, większość siedzi już z nosami przy szybach i z niecierpliwością wypatruje morza pełnego statków. Dojeżdżamy trochę zmęczeni, ale bardzo szczęśliwi. Pierwsze, co robimy to zdejmujemy długie spodnie i bluzy, bo piękne słońce daje nam o sobie znać od samego początku. Siedzimy i czekamy. Skiperzy poszli do biura załatwiać sprawy papierkowe i odebrać w końcu upragnione jachty. My, grupa ponad 30-osobowa, siedzimy na kei i podziwiamy setki różnych jachtów, które znajdują się w marinie. Jest ona naprawdę zadziwiająca

w swojej wielkości. Dowiadujemy się od „kapitanów”, że na jachty wejdziemy za kilka godzin, bo muszą one zostać dokładnie umyte i wysprzątane. Ale już wiemy, która załoga będzie pływać na jakim jachcie. I tak: Hubert i jego 6 osobowa załoga zajmą jacht o nazwie Casper, pozostałe 3 jachty to Bavarie 34 i na nich będą pływały załogi 8 osobowe. Kuba z ekipą lokują się na Amarylis, Przemek z załogą dostają Anymone, a Wojtek z drużyną – Aralię.

Powoli zaczynamy oswajać się z myślą, że teraz przez najbliższy tydzień, to będzie nasz dom. Ja i kilka innych osób jesteśmy trochę przerażeni, bo jest to nasz pierwszy raz na morzu, a jachty wydają się małe, niestabilne i niezbyt bezpieczne. Ale z minuty na minutę, kiedy rozpakowujemy wszystko, żeby zrobić w środku jak najprzyjemniej, zaczynamy nabierać odwagi i przekonania do naszego „pływającego domu”. Wszyscy rozpakowani, wykąpani i już trochę wypoczęci spotykamy się na Anymone. Trzeba się przecież trochę lepiej poznać... Impreza, mimo że jest bardzo fajnie, jednak nie trwa długo, bo wszyscy doskonale zdajemy sobie sprawę, że jutro czeka nas pierwszy dzień rejsu – i to jak ważny. Skiperzy wracają z zebrania i informują nas o najbliższych planach. Załoga grzecznie rozchodzi się do swoich jachtów. Każdy skiper robi jeszcze „mini” zebranie ze swoimi załogami. Zostaje nam ustalenie funkcji, czyli wyznaczenie I, II i III oficera, rozpisanie przygotowania posiłków oraz kilka innych wskazówek, rad i informacji związanych z samym jachtem oraz całym rejssem. Teraz już pora spać – trochę może być ciężko zasnąć na bujającym łóżku, ale nie ma rady, o 8 wyżywamy.

Pobudka, prysznic, szybkie śniadanie i ostatnie przypomnienie podstawowych umiejętności. Wychodzimy z mariny, wiemy, że zobaczymy ją dopiero za tydzień... Trochę przestraszeni, bo niebo jest lekko zachmurzone, wiatr kołysze jachtami, a przed nami otwarte morze. Ale pełni zapału i optymizmu oglądamy jak w tle znikają inne jachty. Teraz już wiemy, że się zacznie. Początkowo wszystko jeszcze jest nowe, świeże, interesujące i przykuwa naszą uwagę, odwracając ją od coraz bardziej szalejącego wiatru, a co za tym idzie fal. Zaczyna nas coraz bardziej kołysać, niebo jest zachmurzone, a na grzbietach fal ukazują się piana. Jachty w zależności od kierunku i siły wiatru płyną bądź na lewej bądź na prawej burcie. W oczach niektórych widać trochę strachu i przerażenia. Przecież to tylko morze – istny żywioł, z którym nie ma nawet co walczyć. Rozdzielamy się, każdy jacht płynie inną drogą, każdy ze skiperów próbuje wybrać najlepsze i najbardziej bezpieczne rozwiązanie. Jedni chowają się za ląd, inni starają się przeciąć morze byle szybciej dopłynąć do portu lub mariny. Łączymy się z innymi przez radio i decydujemy, że zatrzymamy się w marinie Hramina na wyspie Murter. Zostaje nam tylko tam dopłynąć – a nie wszyscy na pokładzie czują się dobrze. Choroba morska daje się niektórym we znaki. Podczas pływania przed dziobem naszego jachtu wyskakują delfiny, które przez pewien odcinek odprowadzają nas. Później zostają w tyle, a my staramy się płynąć naprzód. W końcu około 18⁰⁰ dopływamy do upragnionego celu. Wszyscy szczęśliwi, radośni wysiadamy na ląd. Dzielimy się wrażeniami i przygodami jakie nas spotkały. Skiperzy zmęczeni, ale jakże zadowoleni oddychają z ulgą i zgodnie stwierdzają, że wiało dobra „szóstka”. Wieczór spędzamy wszyscy razem w centrum miasta, gdzie odbywa się jakaś miejscowa uroczystość. Chwilę стоимy słuchając regionalnej muzyki, a później siadamy w knajpie, przy dobrym piwie i już po ochłonięciu z wrażeń wspominaliśmy z uśmiechem co nas dzisiaj spotkało...

Rytuał się powtarza: rano pobudka, śniadanie, prysznic i opuszczamy kolejną marinę. Pogoda jest nie najlepsza i do tego momentami zaczyna kropić deszcz. Nawet nie możemy

podziwiać widoków, które są naprawdę cudowne. Ale zauważamy, że z minuty na minutę coraz bardziej słońce przeciera się przez brunatne chmury. I znowu zaczynamy ściągać długie spodnie i bluzy, nareszcie będziemy mogli wystawić buzie do słońca. Po kilku godzinach pływania stwierdzamy, że można by zrobić sobie przerwę na obiad. Znajdujemy piękne miejsce między dwoma wysepkami i rzucamy kotwicę. Pogoda zrobiła się cudowna, chłopcy

idą się kąpać, a my robimy obiad. Jak cudownie jest podziwiać błękit wody. Wsiadamy do pontonu, aby dopłynąć na brzeg wysepki, ale bez gumowych butów nie jest to możliwe, odstrasza nas jeżowce. Po obiedzie płyniemy dalej i pod wieczór dopływamy do mariny w Skradinie. Mała marina z kilkoma kejami przyjmuje nas bardzo przyjaźnie, podobnie jak piękne, stare miasteczko wraz z jego „sercem” – fantastyczną winiarnią. Stare pomieszczenie z ogromnymi kadziami pełnymi owoców i miejscowa starsza sprzedawczyni, która każdemu proponuje degustacje win lub rakii. Nie jesteśmy w stanie ominąć tego miejsca i nie zatrzymać się tam choćby na chwilę. Jest to naprawdę coś niespotykanego. Jediną rzeczą, która nam przerywa zabawę to ulewa. Jesteśmy przemoczeni do suchej nitki. Ale jak widać drugi dzień był również pełen wrażeń...

Dzisiaj pobudka równie wcześnie, bo niemożliwością jest, aby być w Skradinie i nie zobaczyć słynnych wodospadów na rzece Krka. Płyniemy tam rano statkiem i w ciągu godziny oglądamy wodospady – istny cud natury, tak jak ten cały Park Narodowy. Spędzamy tam tylko godzinę – bo wiemy, że jeszcze długa droga przez nami. Początkowo nasz plan przewidywał na dzisiaj „zdobycie” wyspy Brač. Z czasem jednak uległ modyfikacjom, gdyż robiło się coraz później a do wyspy było jeszcze daleko. Propozycji do postoju było wiele, łącznie z farmą tuńczyków, do której w rezultacie nie dopłynęliśmy. Dopływamy natomiast do portu w Rogoznicy. Musimy trochę „przecierpieć”, bo w porcie nie ma ani wody, ani prądu a co gorsze prysznic! Jednak nie sprawia nam problemu zrobienie sobie małego spacerku na drugi koniec miasta do mariny. Ten wieczór spędzamy na jachtach zmęczeni dniem pływania i opalania, gdyż większość z nas już zdążyła przypiec sobie twarz.

I tego dnia rezygnujemy z wyspy Brač, a na Hvar było za daleko. Pierwszy raz udaje nam się wspólnie podjąć zgodną decyzję – naszym dzisiejszym celem jest Split. I tam też

zaczynamy się kierować. Pogoda piękna, słońce wręcz praży – jest to wymarzona pogoda do pływania. Postanawiamy trochę zwolnić tempo i zatrzymać się na chwilę na kotwicy. Jak cudownie wyglądają 3 jachty obok siebie wśród błękitnej wody, a wokół nich pływający ludzie. Czujemy się wszyscy tak szczęśliwi, tak radośni – gdyby tak można zatrzymać czas, żeby to wszystko tak szybko nie minęło... Niespodziankę sprawia nam kolega, który złowił ośmiornicę. Kilku obrońców wkracza do walki, aby ją wypuścić, ale chłopcy są nieprzejednani i postanawiają ją zjeść. Ile jedno, małe zwierzątko może przysporzyć problemów, wie tylko ten kto był tego świadkiem. Kilkakrotnie próbuje uciec, a w pogoń za nią rusza 5 panów, którzy momentami są bezradni. W końcu zostaje usmażona w sosie czosnkowym. Czas ruszać dalej – Split czeka! Po drodze widzimy skaczące tuńczyki. Niestety nie udaje się chłopcom ich upolować. Split oglądamy już wieczorem, ale to chyba nie stanowi dla nikogo problemu, bo jest on równie uroczy i okazały tak samo w dzień jak i w nocy. Miasto po prostu cudowne! Monumentalne ruiny pałacu Diklecjana dopełniają całości widoku. Słychać tylko nasze zachwyty i westchnienia.

Pora powoli wracać do rodzinnej mariny. Dzisiaj robimy „w tył zwrot” i kierujemy się już w stronę Sukosanu. Mamy jeszcze 2 dni pływania przed sobą, ale robi się coraz smutniej i przeraża nas rachuba uciekającego czasu. Kiedy rano wypływamy, jeszcze nie wiemy, gdzie dzisiaj będziemy spali. Wiemy tylko, że wracamy przez Kornaty, bo są one naprawdę warte zobaczenia. Znajdujemy na mapie małą wysepkę – Kaprije z zaznaczonym na niej portem. Po całym dniu pływania, właśnie tam postanawiamy się udać. Wysepka jest malutka, ale równie urocza. Zastajemy tam niewielki porcik zaledwie z dwiema kejami, ale za to niezwykle nastrojowy. Śliczna wioska rybacka z jednym sklepem, kilkoma barami i ogromną ilością kotów robi na nas równie duże wrażenie. Wybieramy się cała grupa do niewielkiej knajpki, aby spróbować „miejscowych” rybek. Najadamy się do pełna, wszystko jest naprawdę pyszne, a do tego atmosfera robi swoje. Tego wieczoru bardzo późno idziemy spać, bo długo jeszcze siedzimy na kei i opowiadamy, wymyślamy i cieszymy się wszyscy razem...

Ostatni dzień rejsu... Musimy już wracać i dzisiaj mamy dopłynąć do Sukosanu. Wiemy, że jeszcze długa droga przed nami. Ale nie potrafimy odmówić sobie choć króciutkiego

pobytu na wyspie Żut. Chodzi nam tylko o to, aby wejść na górę, która jest na wyspie i choć przez chwilę popatrzeć na ten widok. Jest to istna fantazja, bajka, wymarzony raj... Nie wiem, w którym miejscu na ziemi można zobaczyć jeszcze coś tak pięknego. Stoisz na górze, a wokół ciebie dziesiątki innych wysepek, zmieniający się kolor morza – paleta barw. Można na chwilę odpocząć i usiąść na kamiennych krzesłach, a jeśli chcesz tam kiedykolwiek wrócić to musisz ułożyć swój własny kopczyk z kamieniami – symbol twojego powrotu. Jednak wiadomo, że wszystko, co piękne szybko się kończy. Wieczorem, kiedy było już ciemno docieramy do znanej już nam mariny – do Sukosanu. I zostaje nam ostatnia noc – cały czas zastanawiamy się jak i kiedy nam

to wszystko tak szybko minęło. Pożegnalny wieczór nawet nie jest aż tak huczny. Wszyscy są zadowoleni, szczęśliwi, że dotarliśmy cali i zdrowi. Jednak z drugiej strony smutek nas nie opuszcza, bo wiemy, że to już koniec – koniec wa-

kacji, powrót do pracy, na uczelnię, a to po takiej przerwie i takich wrażeniach nie jest łatwe. Ale nikt z nas nie posiada magicznych pierścieni do cofania czasu, a szkoda...

Ten dzień to już ostatnie spojrzenie na morze i na jachty. Zostało nam tylko posprzątać na błysk nasze „wodne mieszkania”, wrzucić torby do autokaru i za 24 godziny być w domu. Jachty muszą być posprzątane bardzo dokładnie i nie mogą być uszkodzone czy naruszone. Jest to ważne, bo każda mała usterka zmniejsza prawdopodobieństwo oddania naszej kaucji. Pierwszy porządkować kończy Kuba i bez problemu żegna się z Amarylis, później po kolei Hubert i Przemek oddają swoje jachty, a na końcu – Wojtek z załogą. Wszystko odbywa się bardzo sprawnie i bez żadnych problemów. Kaucja trafia z powrotem do naszych portfeli, a jachty zostają przy kejach w marinie...

I nadszedł czas odjazdu, jeszcze tylko ostatnie zdjęcia, sprawdzanie bagażu, końcowe zakupy. Już wszyscy siedzimy w autokarze i odjeżdżamy. Wraz ze sobą zabieramy słońko, bo właśnie zaczyna padać deszcz.

Jedziemy i już zaczynamy wspominać, jak było cudownie. Planujemy spotkanie po rejsie i wspólne oglądanie zdjęć. Wszystko to zostało zaplanowane przez ludzi z Yacht Clubu Politechniki Lubelskiej. To właśnie tam powstał pomysł organizowania rejsów. To dzięki nim wszystkim mogliśmy przeżyć tę wspaniałą, niezapomnianą przygodę, to oni zawsze chętni, pomogli nam i nauczyli nas kilku nowych rzeczy. A my sami przeżyliśmy genialny test przetrwania, współpracy i zaufania innym. Może kolejne kartki tego testu będziemy wypełniali w kolejnym majowym rejsie? A może po prostu będą to nasze lekcje na życie...

Anna Pikul

Mimo wszystko, było warto...

Zacznę od początku historii poniższych regat... W klubie jest paru zapaleńców, którzy bardzo lubią się „regacić”. Nasze wszelkie starty miały miejsce przeważnie w siedzibie Yacht Clubu PL nad Zalewem Zemborzyckim. Każdy z nas chciał w końcu spróbować sprawdzić się w czymś poważniejszym. Zawody, w których brało udział po kilka załóg, znaliśmy już bardzo dobrze. Szukaliśmy trochę większych imprez. Odwiedziliśmy między innymi takie strony, jak: www.omega.prv.pl www.omega.org.pl i www.azs.waw.pl. Znaleźliśmy tam informacje dotyczące mistrzostw polski wyższych uczelni organizowanych przez AZS. Zaczęło się załatwianie formalności i uzupełnianie dokumentów. Pierwsze kroki skierowaliśmy do kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Lubelskiej – mgr Grzegorza Stefanowskiego. Pomysł zorganizowania wyjazdu na regaty bardzo Go ucieszył. Od razu zaoferował nam swoją nieocenioną pomoc, gdyż bez niej nasze uczestnictwo w mistrzostwach stało pod wielkim znakiem zapytania. Bardzo mocno za nią dziękujemy i mamy nadzieję, że współpraca będzie zawsze tak owocna. Wszelkie formalności zostały załatwione jeszcze w roku akademickim, a po nich nastąpiła „regatowa” przerwa.

Kiedy we wrześniu dopracowywaliśmy ostatnie szczegóły i wszystko staraliśmy się zapiąć już na ostatni guzik, niespodziewane kłopoty „wyskoczyły” nam ze skompletowaniem załóg... Na szczęście udało się zebrać cały skład i wszystko już było gotowe. Do udziału w regatach zaprosiliśmy znanego „regaciarza” dr inż. Radosława Cechowicza z Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej. Jego doświadczenie i treningi przed mistrzostwami pomogły nam uzupełnić naszą

regatową wiedzę. Byliśmy przekonani, że mamy szansę powalczyć. Bardzo mocno chcemy podziękować Radkowi za pomoc, współpracę i dużą dawkę umiejętności żeglarskich.

Niedzielne popołudnie 21 września 2003 r.... Tego dnia nasza ekipa w składzie: Radek Cechowicz, Przemek Szczecina, Jacek Krakowski, Grzesiek Sawicki, Łukasz Dunia i Wojtek Wójtowicz zameldowała się w ośrodku AZS'u w Wilkasach. Pierwszą rzeczą, którą zrobiliśmy po przyjeździe było obejrzenie jachtów. Okazało się, że będziemy pływać na „pancerniakach” – bardzo podobnych do naszych w klubie. Po pierwszym pływaniu byliśmy całkiem zadowoleni, bo jacht pływał zupełnie nie najgorzej. Nasze humory i pozytywne

myślenie bardzo przybladły, gdy po pierwszym biegu okazało się, że nasz jacht jest o kilka klas gorszy od sprzętu faworytów. Nie pomogły nawet nasze prywatne żagle, specjalnie przywiezione z Lublina. Nie było szans, abyśmy mogli zagrozić 250 kilogramowym omegom. Na szczęście w klasie „pancerników” nie byliśmy sami. Wśród około dziesięciu jachtów podobnych do naszego, czyli o słusznych gabarytach, byliśmy zawsze w ścisłej czołówce! I właśnie to nas bardzo cieszyło. Zawsze podejmowaliśmy równą walkę. Trzy dni, z przerwami na spanie, jedzenie i wypicie piwa, spędziliśmy na wodzie... Pogoda nam sprzyjała, chociaż nie zawsze oszczędzała. „Zaliczyliśmy” właściwe każde warunki atmosferyczne. Pierwszego dnia wiatr nam sprzyjał, bo wiał z siłą nie przekraczającą 3B. Mogliśmy wtedy obserwować jak inne jachty wychodzą z wody i jak załogi niemalże latają na trapezach. Oczywiście nasz, podobnie jak inne pancerniki, zgrabnie orał wodę. Różnica była ogromna, bo gdy dojeżdżaliśmy na górną boję to konkurencja zaczy-

nała śledzia. W niczym im nie ustępowaliśmy z wyjątkiem sprzętu. Nieraz było tak, że wypracowaliśmy bardzo dobrą pozycję na starcie, ale już po kilku minutach wiadomo było jak potoczy się dalsza część biegu. Drugi dzień mistrzostw był mniej łaskawy. Zaczęło dobrze dmuchać. Siła wiatru dochodziła do dobrej „szóstki”. Tego dnia był prawdziwy sprawdzian i weryfikacja wszelkich umiejętności. Zdarzały się i takie przypadki, gdy jachty jeszcze przed pierwszym startem zaliczały wywrotkę. Zabawne było to, że w wodzie nie lądowały zwykłe turystyczne omegi, ale regatowe, które w gruncie rzeczy były bardzo porządnymi maszynami. Nastąpiło nie tylko sprawdzenie umiejętności ale również ogromny test ze znajomości przepisów. Po zobaczeniu flagi „Y”, oznaczającej na regatach obowiązek noszenia środków ratunkowych, wiele jachtów zawróciło do portu przekonanych o odwołaniu regat. My jednak teoretycznie byliśmy równie dobrze przygotowani jak i praktycznie. Tego dnia bardzo pomogły nam nasze wypłaszczone,

niemalże sztormowe żagle. Nie mieliśmy większych problemów z prowadzeniem jachtu, który „słuchał się” nas bardzo dobrze. Ostatni dzień mistrzostw minął nam pomyślnie i spokojnie, przy wietrze nie przekraczającym 4B. Wzbogaceni o doświadczenia z dwóch pierwszych dni byliśmy bezkonkurencyjni w swojej klasie. Wyścigi rozegrały się tylko do południa. Później odbyło się oficjalne zakończenie zawodów i ukoronowanie zwycięzców. Puchary widoczne na zdjęciu mogliśmy tylko oglądać. Ale gdyby znalazł się sponsor z omegą regatową to prawdopodobnie choć jeden z nich stałby teraz na honorowym miejscu w lubelskim Yacht Clubie...

Wojtek Wójtowicz

Listopadowy rajd rowerowy Kazimierz 2003

W dniach 15-16 listopada 2003 r. odbył się drugi rajd rowerowy do Kazimierza Dolnego nad Wisłą. W wyjeździe uczestniczyli studenci: Tomasz Sacewicz, Michał Sztembis, Maciek Mitura, Jarosław Smyl, Michał Pawłowski, Michał Nowakowski, Paweł Dawidziuk, Jarosław Fel, Maciej Osiej oraz pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu: mgr Waldemar Nieleńczuk i pomysłodawca mgr Bożydar Spólnicki. Trasa rajdu przebiegała przez Motycz, Wojciechów i Niezabitów, w większości drogami asfaltowymi. Wracaliśmy szlakiem turystycznym wśród pól i lasów, po ścieżkach i drózkach.

Naszą bazą noclegową był gościnny Dom Pracy Twórczej Politechniki w Kazimierzu. Rajd udał się świetnie, pogoda dostosowała się do atmosfery i nastrojów panujących w grupie. Naszą ambicją jest organizacja listopadowych rajdów rowerowych każdego roku. Podczas wyjazdu narodził się pomysł utworzenia od semestru letniego 2004 roku sekcji turystyki rowerowej. Mamy wiele pomysłów

i zapału do organizacji wypraw do różnych rejonów Polski i Europy. Swoim przykładem chcemy zachęcić środowisko akademickie do uprawiania turystyki rowerowej i propagować rower jako ekologiczny i „zdrowy” środek transportu.

Do zobaczenia na trasie!

Bożydar Spólnicki

Kolejne sukcesy i medale zawodników Sportowego Klubu Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej

Po przerwie wakacyjnej zawodnicy Sportowego Klubu Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej brali udział w Mistrzostwach Polski Kick-Boxing w wersji full-contact w Nowym Sączu w dniach 26-28 września 2003 r. W zawodach bardzo dobrze spisali się nasi zawodnicy. Jacek Puchacz w kategorii wagowej +91 kg zajął II-miejsce i zdobył drugi srebrny medal w 2003 r. Taki sam sukces odniósł Artur Flis w kategorii wagowej do 57 kg zdobywając swój drugi srebrny medal. Natomiast Marek Soboń zdobył brązowy medal w wadze do 71 kg.

Na kolejnych zawodach w dniach 3-4 października 2003 r. w Sosnowcu, w Pucharze Polski w wersji light-contact kwalifikującym na Mistrzostwa Świata, Artur Flis w kat. wag. -57 kg udowodnił, że jest najlepszy w Polsce zdobywając I miejsce. Niestety w walce finałowej doznał kontuzji barku, która uniemożliwiła mu reprezentowanie Polski na Mistrzostwach Świata. Podobnego pecha miał Jacek Puchacz, który walkę finałową na Mistrzostwach Polski w full-contakcie przegrał przez KO i zabrakło tygodnia przerwy, by mógł uczestniczyć w Mistrzostwach Świata. W Pucharze Polski Full-Contact w dniach 23-24 listopada 2003 r. w Koszalinie nasi dwaj zawodnicy (Tomasz Bo-

rowiec i Marek Soboń) dobrze zaprezentowali się, ale nie zajęli znaczących miejsc.

Od października 2003 r. ponownie wznowiliśmy zajęcia kick-boxingu dla studentów PL. Chętnych do uprawiania tej dyscypliny sportu jest wielu, ale tylko część z nich miała możliwość zapisania do wspólnej sekcji AZS-u i naszego klubu – 62 studentów i studentek. Zajęcia w obydwu grupach prowadzi Tadeusz Poljański w środy i piątki. Klub organizuje również zajęcia dla innych osób w Szkole Podstawowej nr 21 w Lublinie przy ul. Zuchów, gdzie treningi prowadzi Dariusz Sigłowy. Tam również odbywają się sparingi i turnieje wewnętrzne.

Zawodnicy klubu i instruktorzy już trzeci rok z rzędu zostali docenieni przez władze miasta. W dniu 10 grudnia 2003 r. na podsumowaniu sportowych osiągnięć w roku 2003, medaliści (Jacek Puchacz, Artur Flis i Marek Soboń) oraz instruktorzy (Tadeusz Poljański i Dariusz Sigłowy) otrzymali pamiątkowe statuetki z rąk Prezydenta Miasta Lublina.

Klub organizuje zawody w wersji light-contact w hali sportowej Politechniki Lubelskiej w dniu 20 marca 2004 roku, na które serdecznie zapraszam.

Tadeusz Poljański

Halowy Turniej Piłki Nożnej

Halowa piłka nożna – futsal – zdobywa na świecie coraz więcej zwolenników. Ta odmiana football'u staje się odrębną dyscypliną sportu, lubianą również przez studentów. Od lat rozgrywane są Mistrzostwa Polski Politechnik w futsalu. W dniach 22-23 listopada 2003 r. zorganizowaliśmy w naszej hali bardzo udany turniej. Zgłosiły się 23 zespoły złożone ze studentów naszej uczelni. Oto one: Mechaniczny, Sanset, Cosmos Team, Konstanyopolitańczycy, Wentylatory, Promilanka, Telemark, Perła, Turbo Ptysie, Hetman, FC Lesery, Detox, Dark Dukes, Ja wcale nie czytam..., Iwany, Za szybcy – za wściekli, AC Milan, Enter Team, KSZ, Potwory i Spółka, FC INFELT, Gringos, Platynowe Sombrero. Razem w zabawie uczestniczyło ok. 170 piłkarzy. Zawody zaplanowali i przeprowadzili pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu PL: J. Mac i B. Spólnicki. Suptem rozgrywek był tak pomyślany, aby każda z drużyn rozegrała min. 2 mecze. Każdy mecz trwał 20 minut, co przy 32 spotkaniach daje 10 godzin i 40 min. czystej gry. Do rundy finałowej awansowały 4 drużyny, które grały suptem każdy z każdym. Turniej wygrał zespół Dark Dukes.

W br. akademickim zaplanowaliśmy jeszcze 4 turnieje, licząc, że frekwencja będzie taka jak w listopadowy weekend. O wszelkich masowych imprezach rekreacyjno-sportowych będziemy informować na bieżąco. Postaramy się również włączyć do zabawy szersze grono akademickiej społeczności.

Bożydar Spólnicki

TURNIEJ HALOWY PIŁKI NOŻNEJ 19-20.11.2003

Runda Finałowa

FC LESERZY – DARK DUKES	1:5
TURBO PTYSIE – „K.S.Z.”	4:2
FC LESERZY – „K.S.Z.”	5:2
TURBO PTYSIE – DARK DUKES	2:4
„K.S.Z.” – DARK DUKES	0:4
FC LESERZY – TURBO PTYSIE	2:2

Tabela końcowa finałów

1	DARK DUKES	6 pkt	13:3
2	TURBO PTYSIE	3 pkt	8:8
3	FC LESERZY	3 pkt	8:9
4	„K.S.Z.”	0 pkt	4:13

TEKSTY NAPISALI LUB OPRACOWALI DO DRUKU:

Jerzy Adamczyk, adiunkt w Katedrze Ogrzewnictwa, Wentylacji i Automatyzacji, WIBiS
Elżbieta Anasiewicz, kierownik Biura Rektora i Organizacji Uczelni
Bożenna Blaim, kierownik Studium Języków Obcych
Monika Buchta, doradca zawodowy, Biuro Karier Studenckich PL
Halina Cap, sam. referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Szymon Chmielewski, asystent w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS
Tadeusz Chmielewski, profesor nadzw. w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS
Iwona Czajkowska-Deneka, rzecznik prasowy
Jacek Czerwiński, adiunkt w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS
Paweł Drożdźiel, adiunkt w Podstaw Konstrukcji Maszyn, WM
Marzenna Dudzińska, adiunkt w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS
Leszek Gardyński, adiunkt w Katedrze Inżynierii Materiałowej, WM
Elżbieta Gontarz, specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Mieczysław Hasiak, dyrektor administracyjny PL
Małgorzata Jaworowska, st. bibliotekarz, BG
Tomasz Klepka, adiunkt w Katedrze Procesów Polimerowych, WM
Monika Kłos, specjalista, Urząd Marszałkowski
Marek Kosmułski, kierownik Katedry Elektrochemii, WEiI
Irena Krygier, specjalista w Instytucie Technologicznych Systemów Informacyjnych, WM
Katarzyna Krygier-Durakiewicz, młodszy bibliotekarz, BG
Elżbieta Krzemińska, kierownik artystyczny Akademickiego Chóru PL
Paweł Łukawski, Kolo Naukowe Menedżerów
Dariusz Mazurkiewicz, adiunkt w Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Piotr Mochol, kierownik artystyczny Formacji Tańca Towarzystwa PL „GAMZA”
Jarosław Momot, Urząd Marszałkowski
Magdalena Mordel, Kolo Naukowe Menedżerów
Witold Muszyński, specjalista, stanowisko pracy ds. bhp i ppoż.
Eliza Naklicka, Samorząd Studencki PL
Wenanty Olszta, prodziekan ds. ogólnych i nauki, WIBiS
Artur Pawłowski, adiunkt w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS
Anna Pikuł, Yacht Club PL
Tadeusz Poljański, prezes Sportowego Klubu Kick-Boxing PL
Grzegorz Polski, kierownik Laboratorium Budownictwa, WIBiS
Sławomir Przyłucki, adiunkt w Katedrze Elektroniki, WEiI
Anna Rudawska, adiunkt w Katedrze Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Jolanta Sadowska, specjalista, WIBiS
Krystyna Schabowska, adiunkt w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn, WM
Monika Socha, Kolo Naukowe Menedżerów
Bożydar Spólnicki, st. wykładowca, SWFIS
Hanna Strzemińska, kierownik artystyczny Grupy Tańca Współczesnego PL
Anna Szafranek, adiunkt w Katedrze Technologii Chemicznej, WIBiS
Janusz Szuster, adiunkt w Katedrze Matematyki Stosowanej, WZIPT
Edward Śpiewła, dyrektor Instytutu Fizyki, WZIPT
Barbara Tymicka, samodzielny referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Andrzej Wac-Włodarczyk, profesor nadzw. w Instytucie Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEiI
Jerzy Warmiński, profesor nadzw. w Katedrze Matematyki Stosowanej, WM
Wojtek Wójtowicz, Yacht Club PL
Anna Wysocka, asystent w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, WIBiS

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”

wydaje Politechnika Lubelska za zgodą rektora
 Adres redakcji: Politechnika Lubelska,
 ul. Nadbystrzycka 38d, 20-618 Lublin
 tel. 538-11-08, fax 532-26-12

Rada Programowa

mgr Marta Bijas, dr hab. inż. Piotr Kacejko, prof. PL (przewodniczący),
 dr inż. Magdalena Rzemieniak, dr hab. inż. Barbara Surowska, prof. PL,
 dr hab. inż. Bogusław Szmygin, prof. PL

Zespół redakcyjny

mgr Iwona Czajkowska-Deneka (redaktor naczelny),
 mgr Katarzyna Krygier-Durakiewicz, mgr Anna Polnik

Stali współpracownicy

dr Marzenna Dudzińska, dr inż. Jerzy Montusiewicz,
 dr inż. Sławomir Przyłucki, dr inż. Anna Rudawska,
 mgr Krystyna Wojciechowska

Zdjęcia: Hanna Celoch, Sławomir Pawłowski, Paweł Luty,
 Piotr Wołoszyk, archiwum

Skład, łamanie, opracowanie graficzne i druk:
 „ARTEM”, <http://www.artem.pl>

Nakład: 800 egz.

Numer zamknięto 31.01.2004 r.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych
 oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania.

Wizyta
prof. Macieja Grabskiego

10 jubileuszowe wydanie Biuletynu Informacyjnego

ISSN 1428-40-14